naša luč

1976
10

ob srebrnem jubileju

naša luč

25 let v službi resnice, pravice in ljubezni

leto 1973

ODPRTO PISMO ŠKOFOV

11. oktobra so jugoslovanski škofje naslovili na javnost odprto pismo, v katerem zahtevajo za vernike v Jugoslaviji enakopravnost. Povod za pismo so dali vse pogostejši in vse ostrejši „neprijetni pojavi“:

— V družbeno-političnem delovanju se uporabljajo trditve, proglašene za znanstvene resnice, da sta verstvo in vera družbi škodljivi in da morata kot taki v prihodnosti izginiti.

— Te trditve istočasno ugotavljajo, da so verni ljudje na neki način nujno škodljivi člani družbe.

— Take ugotovitve vplivajo tudi na uslužbence izvršne oblasti na raznih ravneh, da na mnoge prošnje verskih skupnosti sploh ne odgovarjajo ali pa odgovarjajo odklonilno.

— Tolikokrat ponovljena trditev, da verni učitelji nimajo mesta v prosvetni službi, deli ljudi na privilegirane in zapostavljene.

— Pri šolskem pouku se vsiljuje tudi otrokom vernih staršev brezboštvo in tako postaja ateizem neke vrste državna „vera“.

— Verniki nekaterih krajev imajo težave z dovoljenji za gradnjo cerkvenih stavb. Verniki se na ta način počutijo vedno bolj drugorazredne občane.

(Leto 1973, štev. 10)

leto 1974

IN KOLESA SE VRTIJO NAZAJ

Žalostno je, da se morajo jugoslovanski škofje potegovati za pravice vernih, ki so po vseh demokratičnih deželah na svetu same po sebi umevne in ki jih celó Jugoslavija prizna — na papirju. Pismo bo pa ostalo za zgodovino pomemben dokument: nekako uradni seznam vsaj nekaterih neprijetnosti, ki so jih v določeni dobi slovenske zgodovine domači Cerkvi povzročali domači zagovorniki določenega svetovnega nazora.

Neprijetnega občutka ob ugotovitvah škofovskega pisma se je hotela verska komisija v Ljubljani znebiti z žalostno-smešno trditvijo, da to, kar škofje v pismu ugotavljajo, ne odgovarja resnici. Ali je mogoče to trditev razumeti še kako drugače kot tako, da so jugoslovanski škofje ali tako neinteligentni, da ne vedo, kaj se doma dogaja, ali pa tako nepošteni, da zavestno izkrivljajo resnico?

S škofovskim pismom se je skušal potem spoprijeti še ta in oni. A vsa ta spoprijemanja so ostala silno bleda in so se končno vsa skrčila na do smešnosti ponavljani očitek klerikalizma. Tako ostaja slej ko prej res, kar je zapisal Alojzij Rebula: „Danes je slovenski kristjan izločen od vseh vzvodov politične in ekonomske moči, kulturno kvečjemu toleriran, odrinjen, ne glede na njegovo duhovno širino, na poniževalni skupni imenovalec klerikalca.“

(Leto 1974, štev. 1)

OVAJANJE SEDAJ UZAKONJENO

V Frankfurter Allgemeine Zeitung smo pred kratkim brali tole: Zakon denunciranja za Jugoslavijo.

Na osnovi novega zakona za zagotovitev državne varnosti je skrb za ohranitev „sistema, ki je določen po jugoslovanski ustavi“, odslej prenesena na posamezne jugoslovanske državljane. Seveda pa zadolžuje novi zakon posamezne državljane tudi k prizadevni budnosti nasproti „spletkam sovražnikov samoupravljanja znotraj dežele“.

Slika na naslovni strani: O božiču mora biti peč topla. Hlodi čakajo na zadnjo uresničitev.

Sence se daljšajo . . .

Severnoameriški predsedniški kandidat Jimmy Carter, ki je bil kasneje izvoljen za predsednika, je v predvolilnem boju izjavil, da bi on v primeru sovjetskega napada na Jugoslavijo tja ne poslal ameriških čet, ker ne verjame, da bi poseg Moskve neposredno prizadejal ameriško varnost. Poleg tega da je ta sovjetski napad po Titovi smrti „skrajno neverjeten".

V Jugoslaviji je nastal ob tej izjavi preplah. Sicer ni nihče tam doslej sanjal o direktnem vojaškem posegu Zahoda v primeru sovjetskega poskusa okupacije. A s tako naivnimi izjavami naravnost vabiti Sovjete v Jugoslavijo je le malo preveč. Sicer je Carter kasneje svoje izjave nekaj popravljal, a osnovne trditve ni spremenil.

Da bi bila Jugoslavija pred Sovjeti varna le tedaj, ko bi vpeljala večstrankarski demokratski sistem in s tem prišla pod neposredno varstvo Zahoda, je jasno. A upanja na takšno spremembo trenutno ni.

Še največ si lahko Jugoslavija glede svoje nedotakljivosti obeta od tega, koliko se bo posrečilo ohranjati ravnotežje vpliva in sil med Zahodom in Vzhodom. Če uspe Sovjetski zvezi zahodni vpliv v svetu znatno izriniti in doseči nadpoprečno premoč v oborožitvi, potem lahko naredi križ čez svojo usodo ves evropski Zahod, ne le Jugoslavija.

o

Okrožno sodišče v Ljubljani je obsodilo novinarja Viktorja Blažiča na dve leti strogega zapora zaradi „sovražne propagande", okrožno sodišče v Kranju pa sodnika Franca Miklavčiča na pet let in osem mesecev prav tako strogega zapora zaradi „ogrožanja državne celote in neodvisnosti in sovražne propagande".

Spisi Viktorja Blažiča (Kaplje, Trst, štev. 18; Zaliv, Trst, štev. 50—51 in 52—53) ne vsebujejo nikakršne „sovražne propagande", ampak so samo domiselno razpravljanje o človeških in slovenskih vprašanjih. Tudi Franc Miklavčič ni širil „sovražne propagande", ampak je v svojem članku (Zaliv, Trst, štev. 52—53) ugotovil le, da Kocbekove izjave v lanski aferi o nekaterih dogodkih med vojno in takoj po vojni v Sloveniji odgovarjajo zgodovinski resnici.

Teh dveh obsodb ni mogoče vskladiti s Splošno deklaracijo o človekovih pravicah (New York 1948), ki sleherniku priznava pravico izražanja in pravico „iskati, sprejemati in razširjati — brez ozira na meje — sporočila in ideje s pomočjo kakršnega koli sredstva izražanja".

Še neprimerno hujše pa je dejstvo, da je bil Miklavčič kaznovan predvsem zaradi svojega osebnega dnevnika. Policija je dnevnik našla pri hišni preiskavi, ga zaplenila in ga izročila državnemu tožilstvu. Že brati brez lastnikovega dovoljenja zasebni dnevnik je grobo kršenje človekove pravice do svobode mišljenja. Nekoga obsoditi zaradi njegovih misli, izraženih v osebnem dnevniku, je pa nekaj nepojmljivega. Tega ne more odobravati nihče, kdor dá kaj na resnico, pravico in svobodo.

o

Preštevanje koroških Slovencev v Avstriji je bilo čista krivica. Da si je poleg vsega nadelo še demokratski plašč, je pa klofuta v obraz sleherni demokraciji.

naša luč

1976 10

mesečnik za slovence na tujem

leto 25
december 1976

Ureja uredniški odbor.
Odgovorni urednik:
Dr. Janez Hornböck.

Založba: Družba sv. Mohorja v Celovcu.
Tisk: Tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu.
Izhaja vsak mesec razen julija in avgusta.

Naročnina:

Anglija	2	angl. f.
Avstrija	75	šil.
Belgija	200	bel. fran.
Francija	25	fr. fran.
Italija	5500	lir
Švica	16	š. fran.
Nizozemska	12	n. gld.
Nemčija	15	n. mark
Švedska	20	š. kron
Avstralija	5	av. dol.
Kanada	6	kan. dol.
ZDA	6	am. dol.

Razlika v cenah je pogojena zaradi neenakih poštnin v posameznih državah in različnih deviznih preračunavanj.
Naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava „Naše luči".

Uredništvo in uprava:
Viktringer Ring 26,
A-9020 Klagenfurt,
Austria.

Printed in Austria

kaj se je zgodilo zadnji čas doma?

VPIS V SREDNJE ŠOLE — Srednje šole bodo letošnje šolsko leto prvič vpisovale novince poleg junija že tudi februarja. Zimske počitnice za učence osnovnih in srednjih šol se bodo letos podaljšale na 2 tedna. Doslej so trajale le 1 teden.

SPREMEMBE PRI VERSKI KOMISIJI — Razrešen je bil predsednik komisije za odnose z verskimi skupnostmi Rudi Čačinovič in podpredsednik Tone Poljšak. Novi predsednik je postal dosedanji veleposlanik pri Apostolskem sedežu Stane Kolman.

TELEFONI V SLOVENIJI — Marca 1876 je Graham Bell patentiral svoj telefon, decembra 1877 pa so se že poskušali pogovarjati po novi napravi tudi v Ljubljani. Po sto letih je v Sloveniji sto tisoč telefonskih priključkov (in več tisoč ljudi, ki čakajo nanje).

RAKETE PROTI TOČI — Slovenski in furlanski vremenoslovci in gospodarstveniki so se pred nedavnim dogovorili, da bodo na Goriškem na obeh straneh državne meje zgradili raketni sistem 80 izstrelišč za obrambo pred točo, s čimer bodo pred ujmo zaščitili vinograde, sadovnjake, vrtove in njive na naši in italijanski strani. Obrambni sistem naj bi začel delovati leta 1978.

CARINSKA OPROSTITEV — Zvezni izvršni svet je določil, da so domači potniki oproščeni carine za predmete, ki jih prinašajo iz tujine in ki niso namenjeni za nadaljnjo prodajo, katerih posamična vrednost ne presega 350 din, skupna vrednost pa ne 800 din.

NOVE CENE — Zvezni izvršni svet je sprejel sklep o popravku cen pšenice, moke, belega in polbelega kruha ter peciva, jedilnega olja, sladkorne pese, neluščenega riža, nadalje odkupnih cen svinj in svežega svinjskega mesa. Sklep o spremembi cen je začel veljati 18. oktobra. Ocenjujejo, da se bodo s tem življenjski stroški zvišali za 3 %.

VINO V TUJINO — Jugoslovanske vinarske zadruge so letos izvozile 4200 vagonov vina. Gre za kakovostna, sortna vina v steklenicah, z določenih področij. Vrednost izvoza teh vin znaša 242 milijonov dinarjev. Največ vina je bilo dostavljenega v ZRN, Veliko Britanijo in Švico. Na zahodnoevropski trg so v tem obdobju zadruge dostavile nekaj več kot 3000 vagonov vina. V ZRN izvažajo zvečine kosovsko „Amsfelder" vino. Na podlagi dosedanje prodaje in sklenjenih pogodb računajo, da bodo letos izvozili skupaj okoli 35 milijonov steklenic tega vina. To je največje število steklenic neke vrste vina v Evropi.

TURISTIČNE NOČITVE — Po podatkih zavoda republike Slovenije za statistiko je bilo septembra letos v Sloveniji skupaj 586.700 turističnih nočitev, kar je za 5 % manj, kot jih je bilo septembra lani.

IZBOLJŠAVA CEST — Danes so v Sloveniji gotovo najbolj nujne grad-

Cerkev sv. Martina v Srednji vasi v Bohinju.

V Studorju v Bohinju stoje še nekatere hiše kot značilni primeri ljudske arhitekture.

od tu in tam

drobtinice

Če si visoko, lahko nizko misliš.

DELI IN VLADAJ! je bil politični princip starih Rimljanov. Starih Rimljanov ni več, a ostal je politični princip. Ostal, a ne za nas. Smo si že vse razdelili...

Danes je težje razlagati stvarnost kakor sanje.

Njega dni je bilo toliko domače čebule, da smo imeli kar naprej solze v očeh. Čebule ni več. Ostale so samo solze...

Ponavadi priznamo samo toliko, za kolikor vemo, da nam bodo oprostili.

Ideja! Kaj pa če bi izvažali grafikone!

Če bo šlo tako naprej, bomo šli kmalu nazaj.

So stvari, ki mi niso jasne, pa če je še tako sončno.

Kakor si boš postlal, tako bo občina ležala.

Kdor z govedino ni zadovoljen, ta tudi svinjine vreden ni.

Koder hodijo vodilni namesto delavcev po kostanj v žerjavico, kostanja za delavce hitro zmanjka.

Da bi bila krivda manjša, so si odgovornosti razdelili.

Česa ta teden ne slišimo na vsakem koraku? Tega: „Tovariši, dajte nam več sestankov!"

Včasih smo rekli, da ima neumen kmet debel krompir. In bili so časi, ko smo imeli veliko debelega krompirja. Sedaj imamo kmetijske strokovnjake, krompirja pa ni. Kakšna škoda, da nimamo več neumnih kmetov.

Iz Indije, ki je dežela lakote, smo začeli uvažati krompir. Kaj to pomeni? To pomeni, da smo lahko povsem brez skrbi, da bi postali dežela lakote, ker nimamo prav nobenih možnosti, da bi izvažali krompir.

nje naslednjih odsekov avtocest oziroma hitrih cest: Dolgi most — Vrhnika, Črnuče — Dolgi most, karavanški predor, mestni del hitre ceste skozi Maribor, obalna cesta, magistralna cesta skozi Celje in obnova mejnega prehoda v Št. Ilju. O vsem tem so si na jasnem tudi odgovorni. Obljubjajo vse to v naslednjih štirih letih izvršiti.

PREVOZ PO CESTAH IN ŽELEZNICAH — Jugoslovanske ceste in železnice so vedno pogosteje prizorišče nesreč. Danes smejo voziti po jugoslovanskih cestah vsa vozila ne glede na svojo nosilnost. Težke tovore bi morali postopoma preusmeriti na železniški prevoz. Železnica pa v zdajšnjem trenutku ni sposobna prevzeti prav nobenega dodatnega tovora. Vsak dan ji namreč zmanjka kakšnih 200 vagonov.

OSEBNI DOHODKI — Poprečni osebni dohodki, ki so jih v Sloveniji izplačali septembra letos, so znašali 4056 dinarjev.

*

BELTINCI — Okoli tisoč otrok iz Beltinec in okoliških vasi bo v šolskem letu 1978/79 hodilo v novo šolo, ki bo imela 34 učilnic in dve telovadnici, veljala pa bo 40 mili-

(Dalje na 13. strani)

Kapelica v vasi Podjelje blizu bohinjske Srednje vasi.

Na planini Uskovnici v bohinjskih gorah.

slovenski sveti večer

Trda zima je, sile narave so se zakopale v zemljo, debeli snežni kožuh je prekril vso pokrajino. Noč je vedno daljša, mraz sili skoz vse špranje v hišo.

Sveti večer je. Hišna vrata so že zapahnjena, vsa družina je danes skupaj. Tudi hči iz mesta je prišla in sin iz Nemčije. Mati se je pod težo let sključila, oče nosi že osmi križ — Bog ve, če bodo drugo leto še skupaj! Nikdar ni pod domačo streho tako lepo kot nocoj.

Mati in hčere so imele ves dan čez glavo dela: treba je bilo poribati pòd in mizo, klopi in stole, obrisati svete podobe v bogkovem kotu, speči poprtnjak in potice. Oče je s sinovi že pred kosilom pripravil klajo za živino, popoldne so pa še to in ono postorili v hlevu in na skednju, na dvorišču in pred hišo. Preden bo o mraku zazvonilo večernico, mora biti vse opravljeno.

Mrak se je spustil na zemljo. Večerni zvon je naznanil konec delavnika, začenja se skrivnostni sveti večer.

Oče je postal v tem trenutku svečenik, ki bo priklical blagoslov z neba nad vso domačijo. V pločevinasto škatlo naloži žerjavico, nanjo nasuje blagoslovljeni les iz cvetne butare in blagoslovljene rože iz telovske procesije pa tudi pravega kadila. Ob tej žerjavici iz svetih lesov prižge eden od vnukov svečo, da bo svetil pri obhodu, drugi vzame razpelo iz bogkovega kota.

„V imenu Očeta in Sina in Svetega Duha..." Vsa družina gre skoz vse prostore v hiši, potem ven na dvorišče, okoli hiše, v hlev in skedenj. Oče obredno kadi, mati kropi z blagoslovljeno vodo v obliki križa. Od daleč pokadijo in pokropijo tudi njive, vinograd, sadovnjak in travnike. Vsa družina odgovarja, ko moli oče naprej, najprej Angelovo češčenje, potem rožni venec.

Obhod je končan. Oče je stresel žerjavico na ognjišče, mati je postavila kozarec z blagoslovljeno vodo na mizo. Potem pokleknejo na stole in se naslonijo z rokami na mizo. Velike jagode družinskega molka drse počasi med gospodarjevimi prsti: „...ki si ga Devica rodila..., ki si ga Devica v templju našla..."

Miza z božičnim kruhom je nocoj kakor oltar: posvečena je. Kruh bo ostal na njej vse tri božiče, pokrit z obrednim, belim prtom.

Po molitvi postavi mati večerjo na metrgo ob peči.

V hiši diši po tlečih rožah in po kadilu. Vse se je umirilo. Luč gori na mizi, svečke brlijo pred jaslicami in v njih: danes v spomin na Luč sveta, ki je to noč prišla na svet. In to noč bo morala goreti prav do jutra, saj je to najsvetejša noč.

Oče vzame v roke veliko družinsko sveto pismo. Počasi, nekam nerodno odpira strani, saj so njegovi zgarani prsti bolj navajeni kose in grabelj kot knjig. Natakne si očala. Potem slovesno, počasi

božične misli

Na božič se bolj kot v drugih dneh vidi z ene strani današnji borni svet s svojim kaosom, ranami, grehi in brezupom, z druge strani pa božja harmonija, ki se razliva nad verne kakor studenec večnega zdravja z lepoto vere in upanjem na večnost.

Yves Ivonides je zapisal: „Eno samo resnično senzacijo poznamo in te ne bo nikoli konec: neke decembrske noči je postal Bog človek."

Marsikdo, ki je na dobroto v vsakdanjem pehanju za zaslužkom in za čim višjim standardom že skoraj pozabil, začuti ta dan željo, da bi koga razveselil, se s kom pomiril, obnovil staro prijateljstvo.

Po mestih predstavlja božič veliko kupčijsko prireditev. Trgovine so že ves december polne kupovalcev. Še neverni krasijo božična drevesca in postavljajo jaslice. Všeč jim je to zunanje nadomestilo za iskanje Boga in izkazovanje dobrote ljudem.

Mnogo ljudi se ne zaveda, da je božič obletnica Kristusovega rojstva in s tem začetka odrešenja, čeprav so njihove mize obložene z dragocenimi darovi in z izbranimi jedmi. Neki otrok je na vprašanje, ali ve, kaj je božič, odgovoril: „Najlepša priložnost za izdajanje denarja."

Prav je, da doma poskrbimo za jaslice in božično drevo, prav je, da pripravimo domačim

začne: „Tisti čas je izšlo povelje od cesarja Avgusta . . .“

Otroci se kar ne morejo nagledati jaslic. Pastirji so preprosto oblečeni, smrekove vejice ob steni ustvarjajo domačo pokrajino, namesto hlevčka stoji tam razdrapan kozolec. Vse je tako lepo in domače.

„Zapojmo pesem o Jožefu in Mariji, ki išče prenočišča!“ pravi oče. In že zapojo tisto preprosto, a v tako živih podobah opisujočo pesem Poslušajte vsi ljudje.

Druga za drugo se oglašajo stare božične pesmi. Med najlepšimi so, kar jih sploh imamo. Nič ni v njih zlaganega, nič ponarejenega: tako pristne so, tako iskrene. Preprosti človek jih je ustvaril iz globokega doživljanja svetonočne skrivnosti.

Strmeče oči otrok so se zagledale v jaslice. V trepetajoči luči se gibljejo pastirji in se premikajo ovce. Kot da je sveti Jožef otroku v jaslih popravil plenice in kot da se je Marija še globlje sklonila, da mu ne bo v jaslicah preveč mraz. Tudi trop angelov pred razsvetljenim nebom trepeta in poje veselo oznanilo.

In zvezde, zvezde . . . Kako lepo migljajo!

Med pesmi se vpletajo pripovedi. Čudežno dogajanje iz starega časa spet oživi. Strmeče oči otrok gledajo, česar ni videti, sapa jim zastaja v napetem pričakovanju.

to in ono veselje. Pripravimo pa predvsem svoja srca za Kristusov prihod! Naj najde on, ki je ostal v skrivnosti med nami, tople jaslica tam!

Če se spomnimo koga, ki nima gretega doma ali ki je sam, ga povabimo vsaj na sveti večer k sebi! Obdarujmo znane reveže ali pa izročimo denar na fari, od koder bo potem že prišel v roke najbolj potrebnim.

Betlehemski hlev nam s svojim edinstvenim gostom govori o ponižnosti, nenavezanosti na svet in darujoči se ljubezni. Zato doživijo božično lepoto in veselje le ponižna srca, očiščena posvetnosti in napolnjena z ljubeznijo.

Ni naključje, da se je Jezus rodil v hlevu, med takrat zaničevanimi pastirji, ubog med ubogimi, prijatelj vseh malih in zapostavljenih. Hotel je povedati, da smo vsi enaki, vsi bratje in sestre, in da nas zato zadeva vse ista medsebojna obveznost, ljubezen.

Za božič 1968 so ameriški vesoljci Borman, Anders in Lovell v Apollu 8 prvič poleteli izven območja zemlje.

Vsi trije so kristjani. Na sveti večer so iz bližine Lune opazovali zemljo, ki je kot zelenica v primeri z Luno. Molili so:

„Gospod, daj nam oči, da bomo kljub človeškim neuspehom videli v svetu tvojo ljubezen. Daj nam vero, da bomo kljub nevednosti in slabosti upali v tvojo dobroto. Daj nam spoznanje, da bomo še naprej molili z odprtim srcem. Razodeni nam, kaj mora vsakdo izmed nas storiti, da bo pospeševal dan vesoljnega miru. Amen.“

Stari kimajo, mladi napol nejeverno poslušajo. Ne verjame tega nihče več, a ded in babica znata te stare zgodbe še vedno tako mikavno pripovedovati.

Seveda ne sme manjkati med njimi pripovedi o strahovih. Otroci jih vlečejo žarečih lic na ušesa. Rajši pa zlezejo na peč: tam je še najbolj varno. Nič se ne ve, ali se naenkrat, v tej čudno skrivnostni noči ne prikaže kaj tudi v domači izbi!

Ded jame počasi pripovedovati:

„Pravijo, da so ta večer nebesa odprta in da stoji na vsakem hišnem pragu angel. Kdor vidi nebesa odprta, tistemu se izpolni sleherna želja, ki jo tedaj izreče.

Tudi na zemlji se gode v tej noči čudeži. Opolnoči, ko je bil rojen božji Sin, teče po potokih, rekah in studencih ne voda, marveč najboljše vino.

Nekoč je moral na sveti večer oče z malimi otroki čuvati dom. Kar so se domislili njegovi mali, da so žejni. Ne preveč rad je vzel oče vrč in šel k studencu zajemat vode.

Vrnil se je in postavil vrč na mizo. Kmalu so se začuli začudeni vzkliki: ‚Atek, prinesel si nam vince, najslajše, kar si ga je mogoče misliti!'

In res je bilo tako!

Oče je šel še enkrat k studencu, seveda z največjo posodo, ki jo je imel, da bi nalil čim več sladkega božjega daru. To pot je pa tekla le voda!"

Po večerji postavi mati na mizo pehar lešnikov in orehov. Med pesmijo in pesmijo, med zgodbo in zgodbo segajo prsti vseh pridno po njih, jih tarejo in grizejo. Tako bo čas do polnoči krajši.

Tudi revežev ne smemo nocoj pozabiti, Bog ne daj! Saj je bil Bog tako dober, da je hotel priti med nas. Pa tudi živine v hlevu ne: naj tudi ona čuti sveti večer, ona, ki je Jezusa grela, ko se je rodil.

Kazalca na uri se pomikata proti polnoči. Otroke je že pred uro, dvema premagal spanec. Mati jih je spravila v posteljo.

Ostala družina se bo morala počasi pripraviti za na pot skozi snegove, k fari. Škornje in kožuhe in kučme bo treba natakniti, saj zunaj grize mraz prav do kosti. Pa plamenice bodo prižgali: noč je temna, gaz ozka, sneg visok.

brez jaslic ni božiča

O božiču si je slovenski človek že v preteklosti izdeloval jaslice, ki naj bi mu bile v pomoč pri premišljevanju božične skrivnosti.

Na Slovenskem so bile jaslice okoli leta 1830 že na splošno znane. Naši ljudje so jih navadno postavljal v bogkov kot. Visok hribček, na vrhu mesto Betlehem, ob spodnjem robu je bil pa hlevček. Včasih police s plotovi, manjše stavbe in značilna slovenska pokrajina.

Naši kmetje so postali o božiču rezbarji. Izdelovali so lesene jaslične kipce: pastirje in ovce pa sveto družino in tri kralje.

Med obema vojnama so bile znane jaslice slikarjev Maksima Gasparija in Toneta Kralja pa figure kiparja Franceta Goršeta. Jaslice v kotu je zamenjal namizni tip jaslic. Važna je postala pokrajina, ki so jo razgibavali naravni pripomočki (štori, kamenje, tekoča voda) in tehnični učinki. Jaslice so se nekoliko oddaljile od tistega, kar so hotele biti ob svojem na-

Pri fari je jelo zvoniti. Prelepa pesem svetonočnih zvonov vabi na grič, k cerkvi. Točno opolnoči bo pristopil mašnik k oltarju.

In gredo. Zaklenejo težka hišna vrata, čeprav je ostal eden od odraslih doma za varuha. Koraki zaškripljejo v sneg, zvezde migljajo v ostrem mrazu visoko gori na temnem nebu.

Lučke se bližajo z vseh strani proti vrhu hriba, skozi ozka, visoka cerkvena okna sili svetloba v noč. Zvonovi pa pojo in pojo.

Cerkev je že polna. Oltar je težak od rož, sveče so prižgane, pevci na koru čakajo samo na znamenje zvonca pri zakristiji.

Pozvonilo je. Organist je pritisnil na orgle, božji hram je napolnilo veselo igranje.

Potem glasovi uplahnejo, tiho se pripravljajo na začetek najlepše, najbolj svete in najbolj skrivnostne božične pesmi: Sveta noč.

Polnočnica je minila, ljudje so se odpravili domov. Nekateri hitijo, ker so prepričani, da še vedno drži, da bo tisti, ki bo prvi doma, vse leto zdrav in močan.

Kako dobro dene doma toplota

stanku: pripomoček za doživljanje betlehemskega rojstva in njegove skrivnosti.

Že nekaj let razstavljajo v božičnem času jaslice v Mengšu. Doslej so razstavljali hišne jaslice, pri čemer je sodelovalo veliko družin, potem župnijske, še kasneje jaslice veroučnih skupin. Pri tem so bili graditelji jaslic dokaj domiselni: eni so izdelali vse figure sami iz lepenke, blaga in vate; drugi so ponazorili puščavo, prostor za sveto družino pa so oblikovali v vdolbenem panju razpadlega drevesa; tretji spet so ponazorili kot prizorišče svetonočnega dogodka tipično dolenjsko pokrajino.

Z rastavljanjem jaslic, značilnih za Slovenijo, skušajo mengeški pastoralni delavci zbuditi zanimanje tudi za folklorno stran praznovanja božičnih praznikov. Odkar razstavljajo jaslice, je že v sami mengeški župniji opaziti veliko poživitev jaslic, poglabljajo in obnavljajo pa tudi samo božično praznovanje.

Velik poudarek je tudi na tem, da je božič izrazito družinski praznik. Na ta dan je družina zbrana doma. Le dom in cerkev ta dan! Doma je osebno, intimno, slovesno.

Drobcena hiša
je čepela v snegu.

Mati je z okorelimi rokami
delala betlehem —
sama.
Pri vsakem invalidnem
pastirju
in odrgnjenih obeskih
so se izluščevali
obrazi njenih otrok.
Z odprtimi usti
je lažje izdihavala
žalost.
Slabost
jo je vrgla na klop ob peči.

Da more samota kdaj tako
boleti . . .

Avtomobilski žarometi
so iz noči obsijali stene
in mrknili.
Na podstenju so zabobneli
sneg otresajoči koraki.

— Mati!
— Sin!

Edini od sedmih je prišel —
doktor znanosti,
ateist.
Poravnal je
od sveč osmojeni
Slava Bogu na višavah.

Dim kadila
in dim sinove cigarete
sta kot dobra prijatelja
kramljala v zraku.

Mater je božala sreča,
sinove oči so sijale.

Ko so žarometi pred hišo
ponovno blisnili v noč,
mati ni bila več tako sama;
dišalo je po ljubezni —
sinovski in betlehemski.

Kakor Monika
je začela verjeti
v čudež . . .

J. Š.

in kako popolno je občutje, ko postavi mati na mizo koline. Tudi to spada k našemu božiču, k slovenskemu božiču.

Končno si drug drugemu po stari domači navadi voščijo vso srečo za te praznike.

prenova cerkve v sloveniji

Ljubljanski nadškof Pogačnik je napisal za verski tednik *Družina* nekaj misli o prenovi Cerkve na Slovenskem. Povzemamo njegove glavne misli:

Cilj prenove na Slovenskem je izvedba koncila v tem prostoru. Drugod imajo v ta namen škofijske sinode, ki zahtevajo obsežen aparat ljudi, časa in prostora ter tudi denarja, česar bi v Sloveniji zlahka ne zmogli.

Ker je vprašanj cerkvenega življenja preveč, zato so se omejili pri prenovi najprej na dialog znotraj Cerkve. Kot srčiko verskega življenja bodo najprej obdelali zakramente, potem človekovo poklicanost po veri ter oznanjevalno in vodstveno službo. Delo za prenovo bo trajalo več let.

Že so izdali besedila o zakramentih, o katerih naj bi se sedaj začelo razpravljanje po verskih občestvih. Ta naj bi besedilom dodala predvsem pripombe iz praktičnega življenja.

Delo naj bi potekalo takole: Po župnijah in drugih verskih občestvih naj bi razpravljali o teh besedilih. Svoje dosežke naj bi vsaka dekanija izročila svojemu dekanu. Vsaka dekanija bo imela enega animatorja, največkrat poddekana, ki naj bi spodbujal razpravljanje med verniki. Dekani bodo poslali opombe svoje dekanije škofijskemu odboru, ki ga bodo sestavljali trije člani. Ti škofijski odbori treh škofij pa bodo oddali svoje predloge medškofijskemu odboru, v katerega bo vsaka škofija poslala po dva zastopnika in ki ga bo vodil škof Lenič.

Tudi verski list *Družina* naj bi bil animator in naj bi spremljal vsa prizadevanja za prenovo. Obenem naj bi opozarjal na pomanjkljivosti in napake dela, a dobrohotno in z ljubeznijo.

IZVIRNA MISIJONSKA RAZSTAVA MLADIH

Veroučna pošolska skupina na Kodeljevem v Ljubljani si je na zelo izviren način zamislila razstavo na letošnjo misijonsko nedeljo.

Iz bodeče žice so spletli velik globus, nanj so pritrdili kontinente iz lepenke, s številkami, koliko odstotkov katoličanov je kje. Globus je stal na posebnem podstavku — košu za odpadke. Nad globusom, pod njim in ob straneh so stali pro-

pravo božično veselje

Dva tisoč let je od tega, kar je bil rojen v Betlehemu otrok, kakor so bili napovedali preroki. Njegovi starši so bili delavci iz Nazareta. Prišli so, da izpolnijo povelje glede preštevanja. Marija, mati, je bila noseča in je začutila prve bolečine. On, mož, krušni oče, je bil zaskrbljen zaradi povelja in glede tega, kako bo preskrbel primeren kraj za otrokovo rojstvo. Poizvedoval je pri pastirjih ob potu po prenočišču, katerega gospodarji bi bili prijazni. In tako se je zgodilo, da je imela Marija kljub množici, ki se je bila prišla popisat, le na razpolago hlev, kjer bo otrok lahko rojen v revščini, prav v soglasju z oznanilom, ki ga ta mali človek-Bog prinaša.

Zakaj se še po dva tisoč letih spominjamo tega rojstva? Odgovor je lahek. Jezus iz Nazareta je prišel, da prinese ljudem izredno sporočilo: smrt je možno premagati. Smrt je le prehod do neminljivega življenja, kjer bomo spoznali blaženost Kraljestva. To Kraljestvo, ki ga Jezus oznanja, se začenja že tu, a se ne konča s smrtjo našega telesa; pa tudi telo samo bo vstalo.

Jezus daje s svojim življenjem dokaz za to, kar trdi. Ko nastopi kot prerok, po osemindvajsetih letih skritega življenja, izbere svoje ljudstvo. Pomeša se med revne, slabotne, bolne, grešne, odrinjene. Spet jih postavi v polnost njihovega dostojanstva. Ozdravlja jih, tolaži, vodi jih k zdravju in obenem k človeškemu občestvu. Jezus je premagal trpljenje in smrt.

Gotovo bo kdo ugovarjal, češ da je danes mnogo ljudi zgubilo vero. Zgubili so obenem smisel za evangeljsko sporočilo. Ne verujejo več v Kraljestvo.

testni napisi: Če dobro plačate, vam prodamo evangelij. S polnimi želodci imamo mirno vest. Pustite nas pri miru! Mi imamo dovolj svojih skrbi!

S to razstavo so hoteli mladinci izzvati, vznemirjati, prebujati vest nedeljnikom. Naj govorijo nasprotja! Marmornati oltar na eni strani, na drugi pa slika lačnega otroka iz misijonske dežele. Podoba ustaljenega evropskega krščanstva, ki je zadovoljno samo s sabo. Bodeča žica: svet v stiskah, skrbeh, negotovostih, iskanju.

Razstava je bila prav gotovo izkaznica živega zanimnja mladih za vero in Cerkev.

PRENOVA NAJ SE ZAČNE S POGLOBITVIJO MOLITVE

Brevir je za Cerkev nekaj nepogrešljivega, saj ga molijo vsak dan vsi duhovniki, redovniki in redovnice. Sedaj je izšel 1. del brevirja v slovenščini.

Naslov knjige je Bogoslužni molitvenik. To je precej debela knjiga v ročni obliki, vezana v črno usnje, z v zlati barvi vtisnjenim naslovom in sedmerokrakim svečnikom. Molitvenik naredi eleganten vtis. Obreza je svetlorjava. Tisk je dvobarven (črn in rdeč), papir bibličen. Prevod sam je zelo lep, domač.

Natisnili so 6000 izvodov. Poleg duhovnikov in redovnih oseb ga je naročilo lepo število laikov: v neki ljubljanski župniji kar 70, na neki podeželski 50. Neki 82-letni duhovnik iz Amerike je pisal v Ljubljano: „Moja največja želja je, da bi pred smrtjo še molil iz slovenskega brevirja. Pošljite mi ga čimprej!"

zdravila za misijone

Pred 12 leti je nemški zdravnik iz Tonisvorsta ob Srednjem Renu Boekels prišel na izvirno misel. Tovarne zdravil so mu od vsepovsod pošiljale vzorce novih zdravil z željo, da bi jih uporabil pri svojih pacientih. Takšna je pač vsakdanja praksa teh tovarn. Ko se mu je teh zdravil le preveč nabralo, jih je za-

vil v paket in poslal v misijone.

Tako je stekla akcija, ki v enem

(Konec na 32. strani)

Vso svojo usodo stavljajo na zemsko življenje, ki je pa le predsodba drugega.

Za ta sveti večer vam naznanjam veselo vest. Imam vtis, da bo mnogo ljudi spet našlo pot v raj in globoki čut za minljivost življenja. Dokaz za to vidim v važnosti, ki jo začenjajo znova dajati misli na smrt.

Na koncu 19. in v začetku 20. stoletja je postala zahodna družba, v Evropi in v ZDA, industrijska. Globoko se je posnovila. Zgubila je čut za judovsko-krščansko izročilo, brez katerega je ne bi bilo.

Smrt je bila torej zvito izmaknjena. Zdravniki in domači so se zagrizli v to, da so bolnikom prikrivali njihovo težko bolezen. Skrajšali so pogrebni obred in ga speljali preč.

Smrt je postala — in je še — za mnoge v tehniko zagledane ljudi nekakšna nespodobnost. Mož in žena, ki ne moreta več delati in porabljati, nista več zanimiva za potrošniško družbo.

V svoji mladosti sem poznal čisto drugačno ravnanje. Moja mati in moje tete so se vselej prekrižale, kadar so srečale pogreb ali kadar so šle mimo pokopališča. Smrt sorodnika ali prijatelja je bila zanje priložnost za zadnjo obredno in zelo točno izpoved vere v večno življenje. Pripravile so bolnika, da je naredil velik korak v polni zavesti. Dolgo so objokovale smrt in se odele v črno. Vendar pa niso bile žalostne v pravem pomenu besede. Bile so nemirne in so se čutile povezane z rajnkim. Mrtvi je naprej živel. Pomagale so mu v težavah in očiščevanjih, ki jih je brez dvoma prestajal, tako da so zanj molile in dale del svojega imetja revežem.

Zdi se mi, da naši soobčani ponovno odkrivajo obenem z vero v Boga opogumljajočo važnost smrti. Zemsko življenje ne izčrpa vsega življenja. To ni vse naše obzorje. Je še drugo, proti kateremu gremo, da bomo tam uživali veselje neminljivega življenja brez meja.

Ja, véliko upanje božiča je prav to. Ta judovski otrok, ki leži v jaslih in se prebudi ob svetlobi v nekem betlehemskem hlevu, prinaša svetu to čudovito novico. Življenje se ne ustavi s smrtjo. Božje kraljestvo se začenja tu spodaj, a se končuje prek smrti. Veselimo se!

G. H.

smeh od doma (s stisnjenimi zobmi!)

ZELENI PLAN SMO VZELI ZELO RESNO. SAMO EN PRIMER: TRAKTORJI IMAJO ZELENE REGISTRSKE TABLICE.

Dijak višjega razreda razredniku: „Prosim, tovariš razrednik, mi bi radi vedeli, kako je z reformo šolstva: ali je že končana, ali se je šele začela, ali je pa sploh ne bo nikoli konec?“ Razrednik: „Mislim, da vam na vsa tri vprašanja lahko odgovorim pritrdilno.“

„ALI VEŠ, DA BO OZIMNICA LETOS NEKOLIKO DRAŽJA KOT LANI?“
„DAJ NO, TEGA TI PA NE VERJAMEM!“

Ura dela na avtomobilskih servisih stane 62,70 dinarjev. Zato se je neki profesor prekvalificiral za avtomehanika. Na šoli je dobil za honorarno uro komaj pol toliko.

KO SPREJEMAMO PRAVILNIK

– Kaj pa ti? Ali ni to osebni dohodek?
– To je Ostanek Prispevkov.

iz slovenskih listov

Z izrezki iz slovenskih revij in časopisov, ki izhajajo doma in po svetu, skušamo zasledovati dogajanje med Slovenci. Za utemeljenost komentarjev in mnenj ne odgovarjamo.

NAŠ TEDNIK

STRNJENA GONJA PROTI KOROŠKIM SLOVENCEM

Zadnjo soboto in nedeljo (9. in 10. oktobra, op. *NL*) je del Koroščev praznoval. Praznovali so 10. oktober. V spominu na tisti 10. oktober 1920, o katerem je napisal Hans Steinacher, da je bil „zmaga v nemški noči“. Čeprav smo v dobi nacizma vsi čutili, česa je zmožen podivjani nacionalistični fanatizem, kaže, da se nekateri niso naučili ničesar, ker se nočejo naučiti.

Pošastno je, da so se priklonili oblastniki pred tistimi šovinističnimi hujskači in jim klonili. Kar je zahtevala drhal v jeseni 1972, to zdaj imamo. In proslave 10. oktobra so znova pokazale, kje vidi „Koroška“ sovražnika: Ni to tisti sovražnik, ki je razgrnil nad našo domovino v letih 1938 do 1945 plašč najhujše sužnosti, sovražniki so zanje tisti, ki se borijo za dosego popolne enakopravnosti koroških Slovencev na podlagi ustavnih določil, zlasti avstrijske državne pogodbe in njenega 7. člena.

Pošastno je bilo čuti v petek in soboto besede govornikov na raznih proslavah. Z vseh proslav je vel enoten veter: Netilci nemirov so Slovenci in tisti, ki jim pomagajo v boju za dosego popolne enakopravnosti, v boju proti kršenju avstrijskih ustavnih določil, v boju za demokracijo, v boju proti pojavom neonacizma. Zadnji 10. oktober pa je bil hkrati tudi silen začetek gonje in propagande za 14. november 1976.

Ni ga bilo govornika, ki ne bi v kaki obliki opozoril na 14. november, ko bodo izvedli „štetje posebne vrste“ ali, po domače, ugotavljanje manjšine, kot je nehote priznal sam deželni glavar Wagner 2. oktobra v Velikovcu.

Wagner je govoril na proslavi na celovškem pokopališču o „nevidni meji“, ki jo hočejo potegniti nekateri skozi Koroško, o „nevidnem zidu“, ki ga hočejo postaviti na podlagi „predsodkov in nezaupanja in morda napačno interpretiranih stališč“. Proti koncu svojega govora je očital Slovencem „fanatizem in preplašeno nezaupanje“.

Medtem ko se je na celovškem pokopališču spomnila 10. oktobra 1920 uradna koroška deželna vlada, ga je proslavljala na celovškem sejmišču „neuradna koroška deželna vlada“. Heimatdienst je pozival Korošce, naj se udeležijo te proslave in izpričajo svojo „koroško zavest“ ter „skupnost in stremljenje po miru v deželi“.

Govor Feldnerja, voditelja koroškega heimatdiensta, je bil poln žolčnih napadov na koroške Slovence in njihove prijatelje. Zlasti se je razpustil na račun nekaterih dunajskih časnikarjev, ki jih je imenoval zaradi objektivnega poročanja o položaju na Koroškem „sovražnike Avstrije“. Gonja proti časnikarjem, ki poročajo objektivno, resnično, se da primerjati z vzori, ki niso niti tako daleč odmaknjeni v zgodovini.

Naš tednik, Celovec, 14. oktobra 1976, str. 1.

zaliv

NAMESTO NEKROLOGA OB SMRTI „PROSTORA IN ČASA“

„Reakcija na Slovenskem je splošna. Vse meščanske stranke vodijo boj, ki ne odločuje in ne more odločevati v razvoju blagodejno. Politični boj se je izcimil v brezobzirni barbarizem, ki ne vzgaja naroda, pač pa razjeda njegovo žilavost.

Boj ni naperjen le proti socialni demokraciji, nego proti vsaki svobodni besedi, proti vsaki svobodni kritiki. Ta boj gre tako daleč, da v Ljubljani niti tiskarne ne dobimo za naše liste, ako nočemo tiskarnam prepustiti odločevati o listovi vsebini...“

Tako izdajatelji *Naših zapiskov* leta 1904.

Sedemdeset let zatem (1974) je na Slovenskem morala utihniti revija *Prostor in čas,* nekaj let prej sta usahnili reviji *Perspektive* in *Kaplje,* še poprej itd.

„Boj ni naperjen proti“ — reakciji, temveč „proti vsaki svobodni besedi, proti vsaki svobodni kritiki“ kot za časa najhujšega klerikalizma. Razloček je samo ta: socialdemokratska revija je morala iskati tiskarno zunaj Ljubljane, v Kamniku in Kočevju, zdaj pa je ni tiskarne na Slovenskem, ki bi lahko natisnila članek, če ta partiji ni pogodu. Zato spet velja: Ta „brezobzirni barbarizem... ne vzgaja naroda, pač pa razjeda njegovo žilavost“.

Zaliv, Trst, avgust 1976, str. 160.

BLAŽIČ IN MIKLAVČIČ ZAPRTA

Iz 18. številke *Kapelj,* revije, ki je zavoljo svojega živega kritičnega duha morala utihniti, ponatiskujemo kratki članek Vikija Blažiča, enega izmed najglobljih povojnih slovenskih esejistov. Kajti prav zavoljo zvestobe idejam, ki jih niza v svojem spisu, je Viki Blažič drugi mesec v ljubljanskem zaporu pod obtožbo „sovražne propagande“.

Na podlagi prepričanj Vikija Blažiča, kakor smo jih spoznali iz njegovih spisov, mirno lahko sodimo, da pri njem ne gre za nikakršno „sovražno propagando“, temveč za trezno in poglobljeno gledanje človeka, ki marsikdaj misli drugače, kot je uradno določeno. Ker je pod isto obtožbo v isti časniški vesti omenjen tudi sodnik Franc Miklavčič, vnaprej sklepamo, da imamo opraviti s podobnim primerom.

Seveda se bomo, ko bo javnost kaj več obveščena o usodi obeh zapornikov, k obema primeroma še povrnili. Zdi pa se nam, da bomo morali, čeprav neradi, spet ugotoviti, kako smo na Slovenskem daleč od spoštovanja človekovih pravic, kako daleč smo od duha Helsinkov.

Obema jetnikoma pa gre naša solidarnostna misel.

Zaliv, Trst, avgust 1976, str. 111.

Katoliški GLAS

SLOVENSKI ČASNIKAR OBSOJEN

Italijanska časopisna agencija *ANSA* je sporočila, da je bil v Ljubljani obsojen časnikar Viktor Blažič. Sodilo ga je okrajno sodišče in ga obsodilo na dve leti zapora, češ „da je širil neresnične in zlobne vesti o jugoslovanski politiki, zlasti še o zunanji politiki“. Krivda da mu je bila dokazana.

Ob tej kratki novici italijanske agencije velja, da se človek zamisli. Gre namreč za obsodbo človeka, ki je povedal svoje misli in nič dru-

„OD“, VSI MISLIMO, DA IMAMO PREMAJHEN DOHODEK. ZAKAJ SE TOREJ NE MOREMO SPORAZUMETI, ČE SMO VSI ENAKEGA MNENJA?

● *Nesporazumi bodo takoj odpadli, ko bomo prešli na plačilo po delu, ne pa po delovnem mestu.*

NE MOREM SE ODLOČITI, ALI NAJ KUPIM „ZASTAVO 101“ ALI PA NAJ HODIM PEŠ. SVETUJTE MI!

● *Odloči se za čevlje, dokler se še ti ne podražijo!*

● *Kupi Zastavo 101 in dva para čevljev! Ko te bo šampion Evrope pustil na cedilu, ti bodo čevlji zelo prav prišli.*

DIREKTORJI OB POGLEDU NA GRAFIKON O PRODUKTIVNOSTI PODJETJA: „NEVERJETNO, MEDTEM KO SMO BILI NA DOPUSTU, JE PRODUKTIVNOST V NAŠEM PODJETJU NARASTLA!“

Direktor delavcu: „Ti samo pridno delaj, pa se bo našla plača tudi zate!“

ČE ME ŽE MEČETE NA CESTO, NAJ BO VSAJ ASFALTIRANA!

Ribič ribiču: „Spet crknjene ribe! Ker so čistilne naprave predrage, začnimo uvažati intervencijsko čisto vodo!“

KAJ BI STORILI, ČE BI VAS NENADOMA POSTAVILI NA MESTO PREDSEDNIKA VAŠE OBČINE?

● *Storil bi tako, kakor so me naučili: najprej bi poskrbel zase.*

KER SE JE STALNO KOPAL V ZNOJU, SO MU DALI STANOVANJE BREZ KOPALNICE.

Pri mesarju.
„Imate še kaj teletine?"
„Ne, že ob sedmih je je zmanjkalo."
„Kdaj pa odpirate?"
„Ob pol osmih."

POZNAM NEKOGA, KI MU SAMO ČLOVEŠKA PODOBA KAZI PASJE ŽIVLJENJE.

„Ali veš, da plin poleti izvažamo, pozimi ga pa po dvojni ceni uvažamo?"
„Vem, ampak ti ne veš, koliko lepše gori in greje domač uvoženi plin potem, ko je bil nekaj časa v inozemstvu."

KAJ JE V JUGOSLAVIJI TRENUTNO NAJBOLJ STABILNO?

● *Obljuba o lepši prihodnosti.*

KONČNO SO GA ZAMENJALI. SEDAJ SEDI V DRUGEM FOTELJU.

Po Pavlihu

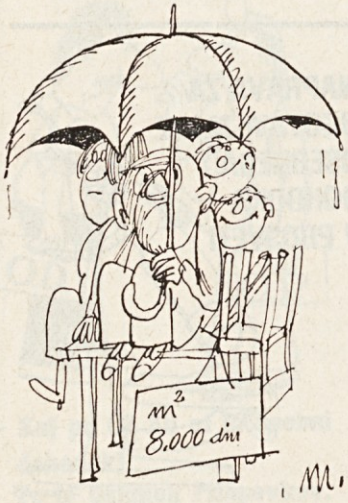

gega. Ker te misli in sodbe niso bile v skladu z uradnim gledanjem sedanjega jugoslovanskega vodstva, je postal „kriv protidržavne propagande".

Kaj ima sedanje vodstvo jugoslovanskega režima v zakupu vso politično modrost? Ali je nezmotljivo? Govori se namreč, da je bil Blažič obsojen tudi zaradi člankov, ki jih je bil svoj čas napisal v *Kaplje,* poleg člankov v tržaškem *Zalivu.*

V 18. številki *Kapelj* je Blažič razmišljal o neki novi slovenski reviji. O tej reviji pravi, da „bi morala odpreti svoje strani vsakomur, ki ima kaj povedati in temu svetu kaj reči... Ne gre za to, da bi se vsi zgrnili pod eno streho in zopet postali čreda, kakor smo to postali med vojno, še bolj pa po njej, temveč gre prav za to, da čreda prenehamo biti in da se začenjamo razločevati taki, kakršni v resnici smo".

Tako je Blažič zapisal v *Kapljah,* ko je bil na čelu slovenske partije Stane Kavčič. Danes, ko jo vodi Franc Šetinc, se mu te besede štejejo v zlo, kajti Slovenci naj bodo še nadalje čreda, partijski prvaki pa njeni pastirji. To je novi duh Helsinkov.

Katoliški glas, Gorica-Trst, 23. septembra 1976, str. 1.

NEZASLIŠANO: OBSOJEN ZARADI OSEBNEGA DNEVNIKA!

Pred okrožnim sodiščem v Kranju je bila od 12. do 15. oktobra sodna razprava zoper Franca Miklavčiča, sodnika v Ljubljani, ki je bil tam aretiran letošnjega maja v zvezi s člankom, katerega je, čeprav pod psevdonimom, objavila tržaška revija *Zaliv* v svoji predzadnji številki in je v njem govor o masovnem pokolu s Koroške vrnjenih domobrancev ob koncu zadnje svetovne vojne.

Ob preiskavi na domu je bil najden tudi njegov osebni dnevnik, ki ga je pisal od leta 1939 do leta 1976. V njem izraža Miklavčič svoje stališče o Sloveniji, ki naj bi bila neodvisna država s pluralističnim sistemom in socialdemokratsko usmeritvijo.

Sodišče je Miklavčiča obsodilo zločina ogrožanja celovitosti države in protidržavne propagande. Prva obtožba se nanaša na njegov dnevnik, druga pa na članek v *Zalivu.* Zaman je obramba skušala dokazati, da je vsak dnevnik nekaj zasebnega, osebnega in po naravi tajnega, dokler ni objavljen, in da ne more biti nekdo obsojen za misli, ki jih zaupa papirju in ostanejo skrite javnosti. Sodišče vsega tega ni hotelo upoštevati in se je tako zgodilo nekaj nezaslišanega v sodiščni praksi: *zaradi svojih misli je bil Miklavčič obsojen na štiri leta zapora.* K temu je sodišče dodalo še obsodbo za članek v *Zalivu:* 20 mesecev zapora, skupaj 5 let in 8 mesecev.

Ljubljansko *Delo* je obsodbo objavilo 16. oktobra na 8. strani v 3. koloni pod majhnim naslovom Obsojen za sovražno dejavnost, kjer navaja le točke kazenskega zakona, po katerih je bil Miklavčič obsojen, ne da bi objavilo razlog za obsodbo. Očitno slaba vest, saj bi vsa slovenska javnost zastrmela, če bi izvedela, da je bil nekdo obsojen zaradi dnevnika, katerega tajnost bi morala biti še bolj sveta, kot je pisemska tajnost, ki je po jugoslovanski ustavi zaščitena.

Katoliški glas, Gorica-Trst, 21. oktobra 1976, str. 1.

KAR TRIJE PROCESI ZARADI SLOVENŠČINE

Drugi dan po veliki noči 1974 so se zbrali v gostilni v vasi Ščigla, občina Podbonesec, v Beneški Sloveniji, slovenski fantje, ki pripadajo zboru Nediški puobi, in začeli prepevati stare narodne pesmi. Tedaj se

je pojavil karabinjerski marešalo ter ukazal harmonikarjem in pevcem, naj utihnejo, ker da motijo goste v lokalu.

Po dogodku v gostilni je videmska kvestura poslala lastnici Eldi Raiz odločbo, da mora gostilno iz higienskih razlogov do nadaljnjega zapreti. Da je bil lokal zaprt zaradi slovenskega petja, odločba seveda ni omenila. Toda zastopnikom beneških društev je bilo jasno, da je odločbi botrovala mržnja do slovenskega jezika, zato so sklenili tako ravnanje obsoditi ter so izdali poseben letak, katerega besedilo je Izidor Predan, urednik *Novega Matajurja,* prinesel v tiskarno in poskrbel za njegov natis.

Zaradi tega letaka je bil sedaj pozvan pred sodišče v Videm, češ da je širil neresnične in tendenčne vesti. Proces je bil 19. oktobra. Sodišče pa je ugotovilo, da ni bilo v Predanovem ravnanju ničesar protizakonitega, in je obtoženca oprostilo vsake krivde.

V zvezi s tem dogodkom sta bili pred sodiščem v Vidmu še dve sodni razpravi: ena proti Eldi Raiz, druga proti njeni sestri. Prvo so oprostili, ker je v trenutku, ko je prišlo do „kaznivega" dejanja, ni bilo doma, druga pa, ki je takrat delala v gostilni, je bila oproščena zaradi pomanjkanja dokazov.

Proces proti Izidorju Predanu se pridružuje skorajšnjima procesoma proti prof. Samu Pahorju in dr. Rafku Dolharju, ki sta se „drznila" rabiti slovenski jezik proti zakonom iz fašištične dobe, ki žal še veljajo in prepovedujejo službeno rabo slovenščine.

Doklej bomo morali biti še priče teh žalostnih fars?

Katoliški glas, Gorica-Trst, 21. oktobra 1976, str. 1.

iz tujih listov

Z izrezki iz tujih časopisov osvetljujemo življenje v domovini. Izbor komentarjev skuša biti čim tehtnejši.

DNEVNIK „DRŽAVNEGA SOVRAŽNIKA"

„Prgišče dogmatikov, kominformovcev, liberalcev in nacionalistov nam skuša vzeti veter iz jader in umazati naše pridobitve." Jugoslovanski državni predsednik Tito se ne utrudi pri svojih javnih nastopih vedno znova svarilno kazati na „razkrajevalno delovanje notranjih sovražnikov". Z nasprotniki socialističnega samoupravnega sistema, „s temi tipi", tako rad dodaja 84-letni maršal hudo jezno, bodo v interesu 99 % ljudstva „neusmiljeno" obračunali.

ZKJ je z ozirom na dobo po Titu vse možne prekucuhe posvarila, da je — po izjavi Titovega glavnega misleca Kardelja — zadnja leta uporabljala „sredstva revolucionarne sile" opazno brez prizanašanja.

Na stotine resničnih ali domnevnih državnih sovražnikov je šlo v zapore: Sovjetom naklonjeni podtalni borci in stari stalinisti, hrvaški nacionalisti, ustaški teroristi in srbski simpatizerji četnikov, albanski separatisti, duhovniki, profesorji, pisatelji ali neodvisni posamezniki kot npr. razkolnik Mihajlo Mihajlov.

Ena od delnih republik neblokovne večnarodne države se je skušala doslej velikodušno vzdržati sodnega preganjanja kritikov sistema: najbolj razvita, najbogatejša in s srednjeevropskim kulturnim prostorom najmočneje povezana pokrajina, alpska dežela Slovenija. Vendar se zdi zdaj

kaj se je zgodilo zadnji čas doma?

(Nadaljevanje s 3. strani)

jonov dinarjev. Po dograditvi nove šole bo od podružničnih šol ostala le še v Melincih.

BRESTANICA — Rožnovenska nedelja je privabila v Marijino svetišče v Brestanico večje število bolnikov in invalidov, predvsem iz Dolenjske in Štajerske. Udeleženci srečanja so pred mašo razmišljali o skrivnostih rožnega venca. Maševal je Štefan Zorko, župnik z madžarske župnije Mužlja v Slavoniji.

BREŽICE — V Podgorju pri Pišecah so odprli novozgrajeno črpališče in vodovod ter cesto Podgorje-Žibot, v Selah pa asfaltirano cestišče do Dobove. V Mihalovcu so izročili prometu dva kilometra asfaltiranih vaških poti, na Veliki Dolini pa so odprli prenovljeno cesto Ribnica—Cirnik.

CELJE — Celjsko turistično društvo je podelilo letošnja najvišja priznanja za lepo urejeno okolje in najlepše cvetje. V Celju je kar 1786 gojiteljev cvetja. Zlato vrtnico so izročili Ivanki Kremžar iz Bezenškove ulice v Celju, prehodni pokal za najlepše urejeno krajevno skupnost pa je dobila KS Savinja, ki zajema zahodni del Otoka in Lisce.

GORNJA BISTRICA — V novem bogoslužnem prostoru v Gornji Bistrici se je zbralo okrog 150 župnijskih svetov iz murskosoboške in lendavske dekanije. Poslušali so predavanja o moralni podobi župnijskega svétnika.

GROSUPLJE — V Grosupljem je bila revija pevskih zborov občine Grosuplje. Nastopilo je deset zborov z 220 pevci. Zbori iz Grosup-

Ijega, Višnje gore, Stične, Šmarja, Podtabora, vsi trije zbori iz Št. Vida pri Stični, Muljave in gimnazije Stična so pokazali dobro pripravljenost in navdušili poslušalce.

KOČEVJE — V Šeškovem domu v Kočevju je bila glasbenozabavna prireditev „Za Posočje", na kateri je nastopilo več glasbenih skupin iz kočevske in ribniške občine. Na prireditvi je bilo tudi tekmovanje v znanju z naslovom „Vse o potresih". Izkupiček prireditve so namenili od potresa prizadetemu Posočju.

KOPER — S tekočega traku koprske tovarne Tomos je prišel milijonti moped, sicer pa še več kot 600 tisoč drugih izdelkov.

KOPER — Napovedano je bilo, da bodo v Škocijanu pri Kopru stroji zabrneli že letos jeseni, zdaj pa je gradnja izvennivojskega križišča preložena do februarja ali marca prihodnjega leta. Kot je znano, gre za objekt, ki naj bi odčepil najbolj zatesnjeni zamašek na obalni cesti, hkrati pa rešil tudi prometni problem Kopra.

KOZINA — Delavci koprskega cestnega podjetja polagajo še zadnje metre nove asfaltne prevleke na odseku med odcepom ceste proti Brezovici in Gradiščem. Cesta, ki jo urejajo že dalj časa, bo imela boljšo prometno signalizacijo, poleg tega pa povsod tudi nove urejene varnostne ograje.

KRANJ — Eno najbolj zanimivih naročil, ki jih je oktobra uresničevala Iskrina tovarna avtomatskih telefonskih central, je prav gotovo mednarodna centrala za Moskvo, ki sodi med centrale najvišje mednarodne vrste. Moskvo bo povezovala z drugimi kraji kar prek 4000 vodov.

LJUBLJANA — Na Vrhovcih so odprli nov otroški vrtec in je že sprejel 144 otrok pod svojo streho. V novi vrtec bodo hodili otroci iz krajevnih skupnosti Vrhovci, Brda in Kozarje.

LJUBLJANA — Po že začeti koprski in mariborski gradnji so slovesno

očitno tudi ljubljanskim partijskim oblastnikom prav, da ne zaostajajo za „uspešno bilanco" sodnijskih organov v Zagrebu in Beogradu.

Pretekli petek (15. oktobra, op. *NL*) je sodišče v Kranju obsodilo 56-letnega okrožnega sodnika iz Ljubljane Franca Miklavčiča na šest let zapora. Levi katoličan, v 2. svetovni vojni kot mlad krščanski socialist član slovenske OF, ki je bila v rokah komunističnih partizanov, je bil obtožen „sovražne propagande" in „ogrožanja ozemeljske celote Jugoslavije". Miklavčiča so junija aretirali.

Po navedbah slovenskega partijskega šefa Franca Popita je ta sodnik v nekem članku v reviji *Zaliv,* ki izhaja v Trstu, „grobo žalil" slovenski narod in družbo, pa tudi izdelal „osnutek za bodočo ureditev". Bolj natančno poznanje Miklavčičevih političnih idej so pa dobili policijski izsledovalci šele, ko so pri hišni preiskavi zaplenili osebni dnevnik, ki ga je sodnik pisal zadnjih 35 let. Državno tožilstvo v Kranju je ocenilo mesta tega dnevnika kot „predloge za program" in je našlo v njih glavno dokazno sredstvo za obtožbo, da je hotel Miklavčič nadomestiti komunistični sistem z večstrankarsko demokracijo zahodnega vzorca.

Zaradi podobnih obtožb („protidržavne propagande") je bil sredi septembra obsojen na dve leti zapora slovenski časnikar Viktor Blažič, član uredništva poluradnega partijskega dnevnika *Delo.*

Sodnik in časnikar sta prijatelja znanega slovenskega pesnika Edvarda Kocbeka, ki je bil lani tarča najhujših napadov pravovernih partijskih ideologov. Lirik Kocbek, eden vodilnih slovenskih levih katoličanov in soustanovitelj protifašistične OF, si je dovolil v razgovoru ob svoji 70-letnici kritizirati brezobzirno in oblastno ravnanje komunistov po vojni s svojimi nekdanjimi krščansko-meščanskimi zavezniki pri odporu. Prejšnje pesnikove zasluge in zavzeti poziv Heinricha Bölla na Tita („Ne izdajte svojega nekdanjega bojnega tovariša mesaricam poprečnih funkcionarjev!") so Kocbeka vendarle sodišča obvarovali.

Vsiljuje se domneva, da naj bi bila obsodba „Kocbekovih asistentov" (tako revija *VUS*) svarilni zgled in svarilni signal tistim liberalno mislečim krogom, ki uživajo slej ko prej močno zaslombo v slovenski umetnosti, kulturi in Cerkvi.

V pozni jeseni 1972 je bilo celó na Titov ukaz razpuščeno slovensko partijsko vodstvo pod pretvezo, da je „ljubimkalo s srednjeevropsko demokracijo in meščanskim načinom življenja". Takšne enostranske vezi z zahodno Evropo pa bi, tako je tedaj posebno svaril Kardelj, Slovenijo izpostavile nevarnosti, da bi „kljub vsemu napredku zdrknila na raven province, ki bi jo zahodnoevropski kapitalizem izkoriščal".

Süddeutsche Zeitung, München, 18. oktobra 1976.

Neko jugoslovansko sodišče je obsodilo na skoraj šest let strogega zapora 56-letnega sodnika Franca Miklavčiča iz Ljubljane, ker ga je spoznalo za krivega „izdaje". Glavni dokaz za „izdajo" naj bi bil v 15 zvezkih njegovega dnevnika, ki ga je pisal od 1939 do 1976.

Okrožno sodišče v Kranju je zavrnilo dokazovanje obrambe, češ da je dnevnik nekaj tajnega, osebnega in zasebnega in zato — saj ni namenjen za objavo — ni prekršek in ne more nikogar ščuvati k izdaji.

V dnevniku zagovarja Miklavčič misel o enotnosti vseh Slovencev, ki so v Jugoslaviji, Italiji in Avstriji, in ustanovitev ene same neodvisne slovenske države z večstranskim sistemom zahodne vrste in socialdemokratsko usmeritvijo.

Okrožno sodišče v Kranju je naložilo obtoženemu štiri leta strogega zapora — z redkimi možnostmi razgovora z domačimi in stikov z zunanjim svetom — samo zaradi dnevnika.

Il Piccolo, Trst, 16. oktobra 1976.

CARTERJEVE IZJAVE POVZROČILE V BEOGRADU RAZBURJENJE

Severnoameriški demokratski predsedniški kandidat Carter je pred časnikarji in v zadnji debati s Fordom po TV izjavil, da ne bo v primeru sovjetskega napada na Jugoslavijo poslal tja nobenih ameriških čet. Mnenja je namreč, da bi taksen poseg Moske v Jugoslavijo ameriške varnosti naravnost ne prizadel. Poleg tega pa da je sovjetski napad po Titovem odhodu skrajno neverjeten.

Te Carterjeve izjave, v svoji politično-psihološki nespametnosti komaj prekosljive, so delovale na Beograd, pa gotovo ne le nanj, kot šok. Ne zato, ker bi si delala Jugoslavija utvare o direktnem vojaškem posegu Zahoda v primeru sovjetskega poskusa zasedbe. Beograjska zamisel „splošnega ljudskega odpora" je zasnovana, če odmislimo nujne pošiljke orožja z Zahoda, v bistvu na svoji moči za partizanski odpor.

Vendar je pa razlika, če človek na tihem vé, da bo v tistem trenutku sam, ali pa če zve javno potrjeno, da je dejansko dan na razpolago za odstrel. Kajti Carterjev razglas, da ni zanj sovjetski napad nikakršen razlog za vojno, zveni skoraj ze kot vabilo za vkorakanje brez večjega mednarodnega tveganja ali pa bi vsaj lahko vodilo v Moskvi k nevarnemu naraščanju pripravljenosti za taksne pustolovščine.

Duševni pretres iz Jalte, globoki strah, da bi lahko Washington in Moskva vodila na račun Jugoslavije politiko razmejitve vplivnih področij in pri tem prepustila neodvisno balkansko državo vznodni previadi, utegne v Beogradu sedaj oziveti. Po jugoslovanskih časopisih divja protestna nevihta.

Tako so torej Carterjeve kot Fordove nepremišljene in brezobzirne opombe pri volilnem boju le še povečale zmedo v že itak negotovem kotu Evrope.

Süddeutsche Zeitung, München, 28. oktobra 1976.

Ameriški zunanji minister ni smel molčati ob Carterjevih izjavah. Jugoslavija spada k „sivim" conam ameriške strategije. To pomeni: Jugoslavija ni del zahodnega varnostnega sistema. Prav tako pa tudi ni vključena v sovjetski vojaški ustroj. Ta prostor mika zaradi svoje zemljepisne lege obe velesili. Vendar mora zanju ostati vojaško nedotakljiv. Sicer si lahko poskuša vsaka plat pridobiti vojaško in politično vpliv na Jugoslavijo. Strateško akcijsko pa ostaja to področje omejeno. Kajti v atomski dobi so zveze med raznimi pokrajinami na Vzhodu in Zahodu vgrajene v širši sestav varnostne politike, katere temelj je ravnotežje sil. Kdor se tega ravnotežja loti, spravi v nevarnost ne le varnost drugega, ampak tvega tudi svoj propad.

Carter je zato, da bi svojo trditev opravičil, odkrito povedal: ameriška grožnja, da bodo proti sovjetskemu vkorakanju v Jugoslavijo odgovorili s svojim, je le pesek v oči. Tudi predsednik Ford bi v takem primeru ne posegel vmes z vojaštvom. Amerika ima premalo čet.

Ob sovjetskem vkorakanju v Jugoslavijo bi lahko Amerika le gledala, ne da bi kaj ukrenila, ali pa bi lahko sprožila zamudni mehanizem atomskega spopada. Ker bi takojšnja vojaška protiakcija ne bila možna, bi se morala Amerika umakniti v sistem nevojaške pomoči.

Kissinger to ve. Nevarnost za „sivo" cono Jugoslavije že dolgo pozna. In mnenja je, da jo je mogoče obvladovati samo prek dolgoročno zastavljene politike preprečevanja vojne. Sovjeti naj vedo, da nosijo skupaj z Ameriko odgovornost za mir. Na nekontrolirano politiko Sovjetov bi lahko Amerika odgovorila nepreračunljivo. Za ameriškega zunanjega ministra Kissingerja ni Jugoslavija nikakšen primer za danes ali jutri. Do krize sploh ne sme priti.

Frankfurter Allgemeine Zeitung, Frankfurt, 30. oktobra 1976.

položili tudi temeljni kamen za nov dijaški dom medicinskih sester v Ljubljani, v katerem bo 240 postelj, stal pa bo 31.700.000 dinarjev. Sredstva zanj so prispevali delavci šestnajstih slovenskih občin ljubljanskega področja.

LJUBLJANA — Domala z vseh ljubljanskih samopostrežnih trgovin vabijo plakati k nakupu ozimnice: krompirja, jabolk in čebule, kar je dovolj zgovoren dokaz, da letos ni posebne zadrege za ta tri pomembna živila, ki si jih velika večina ljudi že zmeraj rada jeseni oskrbi za zimo.

LJUBLJANA — Največja gospodarska naložba zadnjega desetletja v Ljubljani je novi stroj vevške papirnice gigant, ki so ga začeli sestavljati v začetku leta; imel je na stotisoče velikih in drobcenih delov. Gigant pomeni podvojitev proizvodnje papirja. Vevška papirnica je zdaj vsako uro za 6 ton papirja bogatejša.

MAJŠPERK — Mariborsko cestno podjetje obnavlja 1.600 metrov dolg cestni odsek od Ptujske gore do Majšperka, ki ga bodo v kratkem končali in prekrili z asfaltom. Ko bo gotov ta cestni odsek, bo na cesti od Kidričevega do Majšperka le še 700 metrov makadamskega cestišča, ki pa se ga bodo lotili prihodnje leto.

MARIBOR — Mariborska občina je po številu prebivalstva največja v republiki, šteje čez 18.000 občanov. Razdeljena je na 40 krajevnih skupnosti, ki so med seboj po razvitosti, številu krajanov in kvaliteti krajevne uprave zelo različne. Krajevna skupnost Jožica Flander zajema kar desetino občanov Maribora, kar pomeni, da številčno presega prenekatero manjšo občino.

MARIBOR — 12. oktobra se je v Mariboru zbralo na protestnem zborovanju proti ravnanju avstrijskih oblasti do naših narodnostnih manjšin v Avstriji nad 20.000 prebivalcev mesta in okolice. S stotinami napisov je zbrana množica opozorila na sočustvovanje s koroškimi brati.

MARIBOR — „Delavci pritiskajo na nas in želijo zaradi povečanja življenjskih stroškov višje osebne dohodke. Ne morejo razumeti, da smo letos povečali produktivnost za 6,9 odstotkov, medtem ko so cene pralnih praškov zamrznjene že poldrugo leto." Tako je povedal na pogovoru vodstva sindikata delavcev kemične industrije občine Maribor zastopnik Zlatoroga. V tej delovni organizaciji pa že danes presegajo sporazum glede delitve osebnih dohodkov.

MARIBOR — Objavljen je bil razpis občanom mariborske, ormoške, lenarške in radgonske občine za nakup stanovanj in graditev stanovanj, ki so v zaključnem gradbenem razdobju. V te namene lahko dobi občan do 50.000 dinarjev posojila po 4 %-ni obrestni meri. Posojilo mora vrniti v 5 letih. KB Maribor pa bo odobravala za osebne avtomobile največ 50 tisoč dinarjev potrošniškega posojila. Rok za odplačilo posojila so podaljšali od 24 na 36 mesecev.

MARIBOR — Moderni samski dom na Pobrežju s 362 ležišči je velik uspeh mariborskega gradbenega podjetja Stavbar. Ležišča so v dvoali tropostelnih sobah. Celotni načrt je veljal 22 milijonov dinarjev.

MARIBOR — Odprta je nova stolpnica mariborske bolnišnice s 460 posteljami. Ima oddelke za oprsno kirurgijo, urologijo, splošno in kirurgijo žil in druge.

MARIBOR — Splošna bolnišnica Maribor se je ob polletju znašla v hudih težavah, položaj pa se iz dneva v dan slabša. Ob polletju je imela bolnišnica 9 milijonov dinarjev izgube, danes jih ima 18 milijonov, ob koncu leta pa se bo izguba povzpela na 25 milijonov dinarjev. Vzroki so predvsem v tem, da so storitve bolnišnice plačane po cenah iz leta 1975, stroški poslovanja pa so odvisni od tržnih cen. Poprečne cene v Sloveniji so v prvih šestih mesecih narasle (v primeri z letom 1975) pri hrani za 17,7 %, občinskih storitvah za 17,10 %, ogrevanju za 16,4 %.

MARIBOR — V TAM-u so izdelali posebna tovornjaka, ki bsota vlekla specialno prikolico za težke tovore. To prikolico je izdelalo podjetje Vozila Gorica iz Nove Gorice in je največja prikolica, izdelana pri nas. Njena nosilnost je 190 ton, dolga je 35 metrov in sestavljena je iz treh delov, ki jih lahko razklopijo, tako da je vsak del celota zase. Tovornjaka imata vsak po 310 konjskih moči.

MARIBOR — V mariborskem mestnem avtobusnem prometu so se s 1. novembrom cene vozovnic enotno zvišale za 25 %. Mesečna vozovnica za šolarje stane zdaj 62, delavska brez prestopanja 87, delavska s prestopom 100 in družinska 188 dinarjev. Cena prevoza potnikov je 2,50 dinarja, za prtljago pa je treba odšteti 1 dinar. To pa je le začasna rešitev, kajti že s 1. januarjem bodo začele veljati nove cene: šolska vozovnica bo veljala 65, delavska brez prestopanja 100, s prestopom 120, družinska mesečna vozovnica pa 200 dinarjev.

ORMOŽ, PTUJ — Vinogradniki v Slovenskih goricah in Halozah so letos zadovoljni s pridelkom: tako zasebni, ki so v glavnem pospravili svoj pridelek že v začetku oktobra, kot družbeni, ki so imeli trgatev kasneje. Kletarji v Ormožu napovedujejo, da bo vino iz letošnjega grozdja precej boljše od lanskega, ker je bolj dozorelo. A tudi lanskega vina ni težko prodati in imajo v kleti dovolj prostora za ves letošnji mošt, čeprav ga bo precej več kot lani.

PORTOROŽ — Iz skladišč portoroške Droge, ki oskrbuje z morsko soljo severozahodni del države (Slovenijo in del Hrvaške), ne morejo že nekaj časa dati niti kilograma soli, ker so skladišča dobesedno prazna. Letošnjo sorazmerno pičlo letino (okoli 4500 ton) morajo zadržati še nekaj mesecev, da zgubi vlago na toliko odstotkov, kolikor dovoljujejo predpisi.

PTUJ — Za sedaj obstajajo šele v načrtih sledeče gradnje: v ptujski občini: most pri Borlu, obnovitev cestnih odsekov na cestah Ptuj—Senarska, Ptuj—Majšpek, Ptuj—Žihlava, Spuhlja—Zavrč in Ptuj—Spuhlja.

RAKEK — Zaradi napake pri odjavi vlaka je prišlo 21. oktobra v Lazah pri Planini do železniške nesreče, ki je terjala življenje strojevodje Franca Ažmana iz Žirovnice. Na progi je obstal zaradi okvare vlak s cisternami, za njim pa je iz Primorske pripeljal tovorni vlak in se zaletel v stoječe cisterne. Steklo je več ton kurilnega olja, ki se je vnelo.

SEŽANA — Srečku Kosovelu, pesniku in opisovalcu Krasa so ob 50-letnici njegove smrti v njegovem rojstnem kraju, Sežani, odkrili spomenik. V prenovljeni stari sežanski šoli, kjer se je pesnik rodil, pa so odprli Kosovelovo spominsko sobo.

SLOVENSKE KONJICE — V Zrečah, znanem kovaškem kraju, so odprli vrtec, ki bo nudil gostoljubje otrokom. Vrtec je grajen tako, da ga bodo lahko širili. V Vitanju pa so dogradili vodovod Podvinci-Gabernik.

TOLMIN — Ob 125-letnici rojstva velikega tolminskega rojaka Simona Rutarja so odkrili v parku pred tolminsko knjižnico temu slavnemu zgodovinarju doprsni kip.

ŽALEC — V novi stanovanjski soseski, kjer bo v bližnji prihodnosti živelo kakih 5000 ljudi, so odprli novo veleblagovnico Ljubljanske Name. Meri 3600 kvadratnih metrov. V njej bo zaposlenih 100 ljudi.

ŽIRI — Ob stavbi osnovne šole so zgradili 600 kvadratnih metrov veliko telovadnico s tribuno za 500 gledalcev in vrtec za 140 otrok, v starosti od 6 mesecev do 7 let, kar je veljalo 15 milijonov dinarjev.

ne smejte se, če se vam ne zdi!

„Kako ti je ime?"
„Milko."
„Milko? Lepo ime!"
„Ne Milko! Jaz sem Milko!"
„Milko, ja."
„Ne Milko, ampak Milko!"
„Sedaj pa res ne vem več . . ."
„Oplostite vendal, saj sem vam ze tliklat povedal, da sem Milko."

o

Novinar sprašuje starega mornarja: „Kdaj vam je bilo na morju najhujše?"
„Nekoč v Biskajskem zalivu, ko nam je zmanjkalo ruma."

o

„Ata, vidim, da bi rad zaspal. Če te luč preveč moti, lahko trobim tudi v temi."

o

„Veš dragica, v klubu smo tekmovali, kdo bo največ popil."
„In kdo je dobil drugo nagrado?"

o

Otroci preskušajo luči pri avtu.
„Dolge?"
„Delajo."
„Kratke?"
„Delajo."
„Smerokaz?"
„Dela, ne dela, dela, ne dela, dela, ne dela . . ."

o

„Natakar, ta jajca smrdijo!"
„Nemogoče! Saj je kuhar porabil vsa stara jajca za palačinke!"

SERAFINČEK

Gost natakarju: „To je samo priloga. Kje je pa zrezek?"
Natakar: „Pod prvim krompirčkom na levi."

o

Škot vpraša Škota: „Ali mi lahko posodiš cigareto?"
„Nimam niti ene več."
„Dobro, bom pa svojo pokadil. Samo glej, da mi jo boš kasneje vrnil!"

o

„Kje pa hodiš, da te ni nič videti?"
„V bolniški sem."
„A, tako? No, glavno, da si zdrav!"

o

Zdravnik pregleduje karton določenega bolnika: „Krvna slika kaže dobro, pritisk je skoraj normalen, temperatura je padla. Kje pa je pacient, sestra?"
„Včeraj so ga pokopali."

o

„Moj papagaj je čuden! Preklinja, klepeta, vpada v besedo, se dela važnega, išče zdrah, je v besedah surov . . . A, kaj naj revež? Saj le ljudi oponaša!"

o

Zdravnik pacientu, ki ga je pravkar pregledal: „Vidim, da ste pogumni. Zato vam povem vso resnico: jutri zjutraj greste lahko spet na delo."

o

„Ali nisi rekel, da boš s seboj na ples pripeljal tudi ženo?"
„Ojej! Ves čas se mi je zdelo, da sem nekaj pozabil!"

„Ženske neprimerno lažje prenašajo bolečine kot moški. To mi je povedal moj stric."
„Ali je tvoj stric zdravnik?"
„Ne, čevljar."

o

Med ženo in možem po kosilu.
„Kam pa greš, Marijan?"
„Počivat. Saj veš, da nerad postopam po hiši brez dela."

o

„Kaj pa boš s slivami, ki jih je toliko?"
„Žganje bom skuhal iz njih."
„Kaj pa ti bo toliko žganja?"
„Prodal ga bom."
„Kaj pa boš z denarjem?"
„Zapil ga bom."

o

Odvetnik bere „žalujočim ostalim" oporoko pokojnika: „Ker sem bil do zadnjega diha pri pameti, sem ves denar zapravil."

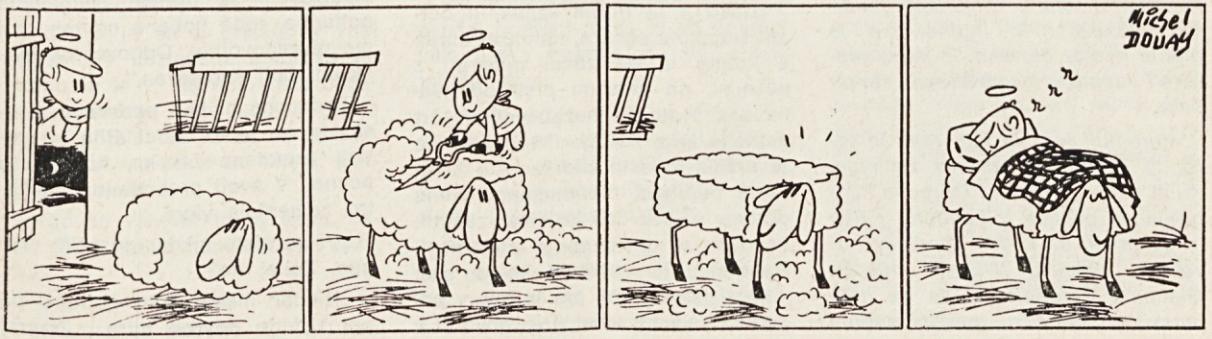

Hudičev advokat

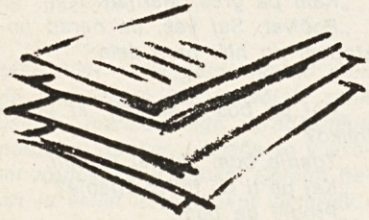

MORRIS WEST —
JOŽE ŠKERBEC

Angleški duhovnik monsinjor Blaise Meredith je zaposlen pri Obredni kongregaciji v Rimu kot „hudičev advokat“: to čudno ime je uradni naslov človeka, ki mora preiskati napake svetniškega kandidata.

Meredith zve, da ima raka in torej le še nekaj mesecev življenja. Kljub temu ga prefekt Obredne kongregacije pokliče iz Londona v Rim in ga prosi, da bi kot „hudičev advokat“ preiskal življenje nekega Giacoma Neroneja, ki so ga italijanski komunistični gverilci zadnje leto vojne ustrelili na skrajnem jugu Italije, v Gemelli dei Monti. V življenju Neroneja sicer ni bilo vse čisto, a ljudje so ga začeli takoj po smrti častiti kot svetnika.

Meredith je odpotoval v Kalabrijo. V Valente je bil gost tamkajšnjega škofa Avrelija, silno praktičnega in dobrega človeka.

O Neroneju je zvedel, da je imel najbrž izmišljeno ime, da je bil 30 do 35 let star in da ni nihče vedel, odkod je. V Gemelli dei Monti je prišel ranjen in bolan za malarijo. Mlada vdova Nina Sanduzzi ga je sprejela k sebi. Zapustil jo je nosečo in si zgradil hišo v bližnji dolini. Tam je potem živel v molitvi in pomaganju najbolj potrebnim. Ko so prišli v kraj Nemci, se je z njimi pogajal v prid domačinom. To so mu gverilci očitali kot kolaboracionizem in ga zato ustrelili.

Meredith je našel v spisih o Neroneju štiri čudeže na njegovo priprošnjo, ki bi jih utegnila Obredna kongregacija v Rimu sprejeti. Sedaj bo pa moral oditi v Gemello Minore, da tam zasliši očividce. Stanoval bo pri grofici Anne Louise de Sanctis, srečal se bo pa še z zdravnikom judovskega porekla Aldom Meyerjem, angleškim slikarkarjem Nicholasom Blackom in tamkajšnjim župnikom Anzelnom Benincasom.

Slikar Nicholas Black je po popoldanskem počitku masiral obraz postarane grofice de Sanctis. Bil je njen gost, pa si je izmišljal razne načine, da ji je preganjal dolgčas. Ni pa čutil do nje, kot sploh do žensk, prav nobenega nagnjenja.

Glavo ji je obrnil vznak, ji očistil šminko z obraza, namazal obraz s kremo in ga začel masirati z nežnimi, pa čvrstimi prsti od mlahavega vratu in nezadovoljnih črt ustnega kota navzgor. Spočetka se je držala togo in zadržano, a kmalu je podlegla hipnotičnemu ritmu dotikov in čez čas je slikar začutil, kako se v njej prebuja počutnost. Razdražiti jo, medtem ko je sam ostajal neprizadet, mu je bilo v posebno slast in začel ji je govoriti v vijugastem načinu govoričenja lepotnih salonov.

„Koža vašega obraza je krasna, draga: sveža kot pri prav mladih dekletih. Nekatere žene to zgubijo zelo zgodaj. Vi sodite med srečnice... Kot Ninon de L'Enclos, ki je poznala skrivnost trajne mladosti... Kako čudna zgodba je bila to! Ko je še blestela v Parizu pri šestdesetih letih, ji je dvoril njen lastni sin, ne da bi jo prepoznal. Zaljubil se je vanjo in napravil samomor, ko je odkril resnico...“ Black se je lahkomiselno smejal. „Sreča, da nimate otrok!“

Izvil se ji je vzdih.

„Otroke sem pogrešala, Nicki. Toda... kdo ve, če ni bolje, da jih nisem imela.“

„Saj je še čas, ali ne?“

Zasmejala se je kot dekletce.

„Nekaj pomoči bi potrebovala, kajne?“

„Večkrat sem se spraševal, zakaj se niste znova poročili, zakaj ste se kot prikupna ženska rajši zakopali v kalabrijske hribe. Siromašni niste. Lahko bi živeli, kjer bi hoteli, v Londonu, Rimu, Parizu...“

„Bila sem že povsod, Nicki. Veste, da grem včasih v Rim. Toda moj dom je tukaj, zmeraj se povrnem.“

„Niste mi odgovorili na moje vprašanje, draga.“

S spretnimi prsti je skušal prikriti vsiljivost vprašanja. Medtem ko ji je masiral lice in drobno mrežico gubic okrog oči, je začutil napetost, ki se je nabirala v njej, ko je iskala odgovor.

„Poročila sem se, Nicki. Bila sem zaljubljena. Tudi sem imela pustolovščine in prejela snubitvene ponudbe, toda nobena od teh reči me ni zadovoljila. Odgovor ne more biti bolj enostaven.“

Toda ona ni bila enostavna ženska in on je to vedel. Bila je najbolj zamotana ženska, kar jih je poznal. V svoji prebrisanosti je hitro zamenjala vlogi.

„Vi se niste nikdar poročili, dragec. Zakaj ne?“

„Nikdar nisem čutil potrebe po poroki,“ je odvrnil hitro. „Zmeraj

sem dosegel, kar sem želel, zunaj zakona."

„Prešeren samec ste!"

„Če takih ne bi bilo, draga, tudi ne bi bilo veselih vdov, bile bi le nezadovoljene ženske."

„Ste se že kdaj čutili nezadovoljen, Nicki?"

Zasmejal se je sam pri sebi spričo trpkega prizvoka, ki ga je nenadno zaznal v glasu Anne Louise. „Čudno je," je pomislil, „kako vse ugriznejo v to besedo. Vse uporabljajo freudovski žargon, kot da bi bil ta odgovor na poslednjo uganko vesolja. Nikdar ne pomislijo, da so se postarale, nikoli ne priznajo, da so nore zavoljo moškega, ki ga ne morejo doseči. So ‚frustrirane'. Če bi hotel povedati resnico, bi moral reči, da sem se čutil frustriranega tudi jaz, toda vrag naj me vzame, če bi ji to priznal."

„Kako bi se mogel čutiti frustriranega moški, če je z vami, draga?"

Da bi mu izrazila svojo hvaležnost za poklon, ga je prijela za roko, še mastno od kreme, in jo pritisnila na svoje prsi. Kretnja je presenetila Blacka, da je ostro reagiral.

„Ne delajte tega!"

Prasnila je v smeh.

„Ubogi Nicki! Ali ste mislili, da nisem vedela?"

„Ne vem, o čem govorite!" Razburjenost je dvignila ton njegovega glasu, toda Anne Louise se je smejala naprej.

„Da ste vi drugačen, dragec. Da vas ženske sploh ne zanimajo. Da ste na smrt zaljubljeni v Pavla Sanduzzija. Je res ali ne?"

Nicholasa se je polastila besnost. Obstal je in se z brisačo v roki zagledal v pozlačene amorčke na stropu in le z največjo težavo zadrževal solze. Anne Louise ga je znova prijela za roko, se nehala smejati in mu rekla po tihem, skoraj ljubkujoče:

„Nič se vam ni treba jeziti, Nicki. Pred mano vam ni treba skrivati."

Jezno se ji je iztrgal.

„Ne gre za nobeno tajnost, Annie. Deček mi je všeč. Prepričan sem, da bi lahko veliko storil zanj. Rad bi ga spravil iz vasi, da bi ga izobrazil in mu omogočil dostojno življenje. Nimam dosti denarja, vendar sem pripravljen zapraviti zadnji vinar za to."

„Kaj bi pa radi v zameno?" Njen glas je bil še zmeraj nežen, vendar že s podsmehljivim prizvokom.

Black je odvrnil z vznesenim in presenetljivim dostojanstvom:

„Ničesar, prav ničesar. Ne pričakujem, da bi mi vi verjeli."

Dolgo je strmela vanj z bleščečimi in razmišljajočimi očmi, nato mu je rekla:

„Verjamem vam, Nicki. In je celó možno, da bi vam lahko pomagala."

On jo je gledal osuplo in zaman skušal razbrati misli, ki so jih skrivala njena smehljajoča se in tuhtajoča usta.

„Imam svoje razloge, Nicki. Toda, kar vam rečem, drži. Pomagajte mi sukati tega duhovnika, jaz pa vam bom pomagala glede Pavla Sanduzzija. Velja?"

Priklonil se je, da bi ji iz suženjsko ponižne hvaležnosti poljubil roko, ona pa mu je razkuštrala lase z na pol materinsko, na pol prezirljivo kretnjo, ki jo je običajno imela do Blacka.

Šlo je za pogodbo iz koristolovstva in oba sta to dobro vedela. Sicer se pa tudi sovražniki nasmihajo drug drugemu prek mize, kadar sklepajo pogodbe. Tako je Aldo Meyer, ko je prišel na večerjo, našel grofico sijočo od zadovoljstva in Nicholasa Blacka tajajočega se od ljubeznivosti, kot to počne paž pred ljubljeno gospo.

Meyer se je čutil utrujenega in nerazpoloženega za družabni obred. Vse popoldne je prebil ob kovaču Martinu v strahu pred drugim in morda usodnim napadom, ki bi sledil prvemu.

Bil je že mrak, ko je menil, da bi bilo pametno nesti bolnika domov. Tedaj je moral poslušati tarnanje žene, ki se je začela šele v tistem trenutku zavedati težkega položaja svoje družine. Moral ji je dati zagotovilo glede reči, o katerih je sam dvomil, da se bodo izpolnile: da bolezen ne do dolgo trajala, da se bo nekdo — nemara grofica — zavzel za prehrano otrok, da bo on sam oskrbel občinsko podporo, da bo poiskal koga, ki bo

(Nadaljevanje na 34. strani)

slovenci po evropi

anglija

Zadnjo nedeljo v oktobru je bila v Londonu v francoski cerkvi lepa slovesnost. Poseben odbor je povabil vsa *dekleta,* ki so tu v službi kot *„Au pair“.* Ta dekleta so v družinah zlasti pri otrocih, obenem pa imajo priliko seznaniti se v šoli z angleškim jezikom. — Plača je nekaj manjša, a vendar so bile tudi Slovenke tako sprejete.

Danes je zaradi gospodarske krize manj teh deklet, a vendar jih cenijo v Londonu in okolici še na petindvajset tisoč. V dvorani so jih pozdravili med drugimi tudi sedanji kardinal v Westminstru, odborniki posvetovalnega odbora, ki so tudi odgovarjali na raznovrstna vprašanja; seveda ni manjkalo godbenikov, ki so prinesli mnogo zabave mednje.

Danes prinašamo še nekaj slik, ki naj posebej pokažejo naše narodne noše, v katerih radi nastopajo tudi naši najmlajši. Seveda tudi med Angleži vedno zbudé zanimanje. Prihodnje leto je predvideno romanje spet v Aylesford 19. junija. *„Slovenski dan“* pa bo v Bedfordu.

Mladi Slovenci v narodnih nošah ob priliki letošnjega „Slovenskega dneva“ 30. maja v Rochdale (Anglija).

avstrija

GORNJA AVSTRIJA

LINZ. — *Za vse svete* je večina sezoncev, pa tudi mnogi od stalnih naših vernikov pohitelo v Slovenijo na grobove svojcev. Kljub temu pa se nas je še kar lepo število zbralo na pokopališču v St. Martinu, kjer počiva tudi dosti naših rojakov, k spominski slovesnosti zanje. — Molitev, petje in branje iz sv. pisma so tudi nam utrjevali vero in upanje, da bomo kdaj pridruženi svetim v božjem gledanju.

V nedeljo, 7, novembra, smo pa *proslavili sv. Martina.* Lokali v našem klubu so bili občutno premajhni. Veselo je bilo, saj smo si lahko „duše privezali“ z različnimi dobrotami, pa tudi tekočin ni manjkalo. Nesebičnemu delu Duhaničevih se moramo zahvaliti, da je prireditev uspela, in pa seveda Sadlovima, ki sta raztegovala harmoniko, da so po deveturni zabavi celo mladi skoraj opešali.

Prvo nedeljo v decembru se bomo v klubu poslovili od sezoncev, ki bodo kmalu potem odšli na svoje domove, v upanju, da jih bo avstrijsko gospodarstvo naslednje leto spet poklicalo na delo in v našo družbo.

V nedeljo, 26. decembra (na Štefanovo), bomo pa napravili, kakor lani, *božičnico.* Mašo bomo imeli popoldne in potem se bomo zbrali v naših prostorih, da se bomo duhovno in telesno vzradostili ob novorojenem Odrešeniku. Že vnaprej ste vsi povabljeni!

SALZBURŠKA

SALZBURG. — Oktobra so bili med nami spet *koroški bogoslovci,* ki so prišli po počitnicah sem študirat. Njihovo odsotnost vedno čutimo. Zato smo jih res veseli, ker nam lepo oblikujejo našo mašo.

Tudi *martinovanje* bomo imeli, kakor vsako leto pri „Jägerwirtu“. Seveda bi bili raje kje bolj privatno že zaradi visokih gostilniških cen, toda doslej se nam še ni posrečilo dobiti drugih prostorov.

Zastopstvo naših rojakov na katoliškem romanju v Aylesfordu na Angleškem.

naša luč

mesečnik
za Slovence na tujem

želi sreče
in blagoslova
polno leto

1977

JANUAR

1 S Novo leto
2 N 2. pobožič. ned.
3 P Genovefa, dev.
4 T Angela, red.
5 S Simeon, pušč.
6 Č SV. TRIJE KRALJI
7 P Rajmund Penj.
8 S Severin, op.
9 N Jezusov krst
10 P Viljem; Gregor
11 T Pavlin Oglejski
12 S Alfred; Tanja
13 Č Hilarij, c. uč.
14 P Odon; Sava Srb.
15 S Pavel; Maver
16 N 2. po Razglaš.
17 P Anton, pušč.
18 T Priska; Suzana
19 S Knut (Kanut)
20 Č Boštjan, m.
21 P Neža (Janja), m.
22 S Vincenc; Viktor
23 N 3. po Razglaš.
24 P Franc Sal., c. uč.
25 T Spreobrn. Pavla
26 S Timotej; Pavla
27 Č Angela Mer., d.
28 P Tomaž Akv., c. uč.
29 S Valerij, škof
30 N 4. po Razglaš.
31 P Janez Bosko, red.

FEBRUAR

1 T Brigita, dev.
2 S Svečnica
3 Č Blaž; Oskar
4 P Andrej Cor.
5 S Agata, d., muč.
6 N 5. po Razglaš.
7 P Egidij; Rihard
8 T Hieronim, Em., red.
9 S Apolonija, d., m.
10 Č Sholastika, dev.
11 P Lurška Mati b.
12 S Evlalija, dev.
13 N 6. po Razglaš.
14 P Ciril in Metod
15 T Georgija, dev.
16 S Julijana, muč.
17 Č Aleš, red.
18 P Simeon, šk.
19 S Konrad Pl., spok.
20 N 7. po Razglaš.
21 P Peter Dam., c. uč.
22 T Petrov sedež; Pust
23 S †† Pepelnica
24 Č Sergij; Lucij
25 P Valburga; Taras
26 S Aleksander, šk.
27 N 1. postna ned.
28 P Roman; Ožbalt

MAREC

1 T Albin, škof
2 S Neža Praška, d.
3 Č Kunigunda
4 P Kazimir, kn.
5 S Janez od Križa
6 N 2. postna ned.
7 P Felicita, muč.
8 T Janez od Boga
9 S Frančiška, spok.
10 Č Makarij, škof
11 P Sofronij, škof
12 S Doroteja, muč.
13 N 3. postna ned.
14 P Matilda, kr.
15 T Klemen Dv., red.
16 S Herbert, škof
17 Č Jedrt; Patrik
18 P Ciril Jeruz., c. uč.
19 S Jožef Dev. M.
20 N 4. postna ned.
21 P Nikolaj de Fl.
22 T Lea; Bazilij
23 S Turibij, škof
24 Č Dionizij, m.
25 P Gosp. ozn.
26 S Ludgar; Evgenija
27 N 5. post. (tiha)
28 P Sikst; Bojan
29 T Bertold; Ciril
30 S Amadej, kn.
31 Č Modest Krški

APRIL

1 P Hugo; Venancij
2 S Frančišek Pavl.
3 N 6. postna (cvetna)
4 P Izidor, škof
5 T Vincenc Fer., duh.
6 S Viljem; Irenej
7 Č Vél. četrtek
8 P †† Vél. petek
9 S Vélika sobota
10 N VELIKA NOČ
11 P Velikon. poned.
12 T Lazar Tržaški, m.
13 S Martin; Ida
14 Č Valerijan, muč.
15 P Helena, kr.
16 S Bernardka Lur.
17 N 2. velik. (bela)
18 P Apolonij, muč.
19 T Leon; Dioniz
20 S Hilda; Neža M..
21 Č Anzelm, c. uč.
22 P Leonid, muč.
23 S Jurij; Vojteh
24 N 3. vel.; Fidelis
25 P Marko, evangelist
26 T Pashazij, opat
27 S Hozana K.; Cita
28 Č Peter Ch.; Vital
29 P Katarina Sienska
30 S Pij V.; Jožef Cot.

MAJ

1 N Jožef; Drž. praz.
2 P Atanazij; Boris
3 T Filip, Jakob, ap.
4 S Florijan (Cvetko)
5 Č Angel; Juta
6 P Dominik Savio, r.
7 S Gizela, redovn.
8 N 5. vel.; Viktor
9 P Pahomij, opat
10 T Antonin, šk.
11 S Sigismund (Žiga)
12 Č Pankracij, muč.
13 P Servacij; Peter R.
14 S Matija, apostol
15 N 6. vel.; Izidor
16 P Janez Nepomuk
17 T Paskal; Bruno
18 S Janez I.; Erik
19 Č Vnebohod Gosp.
20 P Bernardin, red.
21 S Valens, škof
22 N 7. vel.; Renata
23 P Deziderij (Željko)
24 T Marija pomočn. kr.
25 S Gregor VII.
26 Č Filip Neri, duh.
27 P Avguštin Cant.
28 S Bernard Menth.
29 N BINKOŠTI
30 P Bink. p.; Ivana
31 T Mar. obiskanje

JUNIJ

1 S Justin, muč.
2 Č Marcelin, Peter
3 P Karel Lw.; Oliva
4 S Kvirin; Franc C.
5 N Presv. Trojica
6 P Norbert, red.
7 T Robert; Vilibald
8 S Medard, škof
9 Č Presv. Reš. Telo
10 P Bogumil, škof
11 S Barnaba; Feliks
12 N 2. pobinkoštna
13 P Anton Pad., c. uč.
14 T Elizej; Valerij
15 S Vid, muč.
16 Č Beno; Gvido
17 P Srce Jezusovo
18 S Srce Marijino
19 N 3. pob.; Julijana
20 P Mihelina, spk.
21 T Alojzij, red.
22 S Ahacij; Tomaž M.
23 Č Jožef Cafasso
24 P Janez Krstnik
25 S Eleonora
26 N 4. pob.; Vigilij
27 P Hema; Ladislav
28 T Irenej; Marcela
29 S Peter in Pavel, ap.
30 Č Prvi rim. muč.

JULIJ

1 P Estera; Teobald
2 S Oton B.; Vital
3 N 5. pob.; Tomaž
4 P Urh; Berta
5 T Anton Z.; Cirila
6 S Marija Goretti, m.
7 Č Izaija; Vilko
8 P Kilijan; Evgen
9 S Veronika Giul., op.
10 N 6. pob.; Amalija
11 P Benedikt; Olga
12 T Mohor, Fortunat
13 S Henrik; Evgen
14 Č Kamil; Franc Sol.
15 P Bonaventura, c. uč.
16 S Karmel. Mati b.
17 N 7. pobink.; Aleš
18 P Miroslav; Arnold
19 T Zlata, dev.
20 S Marjeta; Elija
21 Č Danijel (Danilo)
22 P Marija Magdalena
23 S Brigita, red.
24 N 8. pob.; Kristina
25 P Jakob; Krištof
26 T Ana in Joahim
27 S Gorazd; Natalija
28 C Nazarij; Viktor
29 P Marta; Olaf
30 S Peter Krizolog
31 N Ignacij; Helena

AVGUST

1 P Alfonz; Nada
2 T Evzebij; Štefan
3 S Lidija; Nikodem
4 Č Janez Vian., duh.
5 P Marija Snežna
6 S Jez. spremen.
7 N 10. pob.; Kajetan
8 P Dominik, redovn.
9 T Peter F.; Róman
10 S Lovrenc, muč.
11 Č Klara; Suzana
12 P Hilarija, dev.
13 S Janez Berhmans
14 N 11. pob.; Marcel
15 P Vnebovzetje Mar.
16 T Štefan Ogr.; Rok
17 S Hijacint, muč.
18 Č Helena (Alenka)
19 P Janez Eudes, red.
20 S Bernard, c. uč.
21 N 12. pob.; Pij X.
22 P Marija Kralj.
23 T Roza Lim.; Filip
24 S Jernej, ap.
25 Č Ludovik, spozn.
26 P Rufin; Ivana El.
27 S Monika; Cezarij
28 N Avguštin, c. uč.
29 P Mučen. Jan. Krst.
30 T Feliks, muč.
31 S Rajmund; Pavlin

SEPTEMBER

1 Č Egidij; Verena
2 P Maksima; Antonin
3 S Gregor Vel., c. uč.
4 N 14. pob.; Roza
5 P Lovrenc Just.
6 T Petronij; Beata
7 S Regina; Marko Kr.
8 Č Marijino roj.
9 P Peter Kláver
10 S Nikolaj Tolent.
11 N 15. pob.; Erna
12 P Gvido; Tacijan
13 T Janez Zlat.
14 S Poviš. sv. Križa
15 Č Žalostna Mati b.
16 P Kornelij; Ljudmila
17 S Robert; Lambert
18 N 16. pob.; Irena
19 P Januarij; Emilija
20 T Suzana, muč.
21 S Matej, ap.; Jona
22 Č Tomaž Vill., šk.
23 P Lin; Marta P.
24 S Marija rešit. jetn.
25 N 17. pob.; Sergij
26 P Kozma, Damijan
27 T Vincenc Pav.
28 S Venceslav (Vaclav)
29 Č Mihael, Gabr., Raf.
30 P Hieronim, c. uč.

OKTOBER

1 S Terezija Det. J.
2 N Angeli varuhi
3 P Evald; Gerard
4 T Frančišek Asiški
5 S Marcelin, šk.
6 Č Bruno; Fides
7 P Rožnovenska M. b.
8 S Pelagija; Marcel
9 N 19. pob.; Dioniz
10 P Frančišek Borgija
11 T Emilijan, škof
12 S Maksimilijan
13 Č Edvard; Koloman
14 P Kalist I., muč.
15 S Terezija Vél., red.
16 N 20. pob.; Hedvika
17 P Ignacij Antioh.
18 T Luka, evangelist
19 S Pavel od Križa
20 Č Irena; Vendelin
21 P Uršula, muč.
22 S Marija Saloma
23 N Janez Kapist., red.
24 P Anton Claret, šk.
25 T Darinka; Krišpin
26 S Lucijan, muč.
27 Č Sabina, muč.
28 P Simon in Juda
29 S Narcis; Linda
30 N 22. pob.; Alfonz
31 P Volbenk, škof

NOVEMBER

1 T Vsi sveti
2 S Verne duše
3 Č Just; Hubert
4 P Karel Bor., šk.
5 S Zaharija, Elizabeta
6 N 23. pob.; Lenart
7 P Engelbert; Ernest
8 T Bogdan; Bogomir
9 S Božidar, muč.
10 Č Leon Véliki, p.
11 P Martin, škof
12 S Jozafat Kun., m.
13 N 24. p.; Stanislav
14 P Nikolaj Tavelić
15 T Leopold; Albert
16 S Jedrt; Otmar
17 Č Elizabeta Ogr.
18 P Roman; Odo
19 S Neža Asiška
20 N KRISTUS KRALJ
21 P Mar. darovanje
22 T Cecilija, muč.
23 S Klemen; Kolumban
24 Č Flora (Cvetka)
25 P Katarina, muč.
26 S Silvester, opat
27 N 1. adventna ned.
28 P Katarina Lab., dev.
29 T Saturnin; Demetrij
30 S Andrej; Justina

DECEMBER

1 Č Eligij, šk.
2 P Bibijana; Herta
3 S Franc Ksaver
4 N 2. adv.; Barbara
5 P Saba; Gerald
6 T Miklavž, škof
7 S Ambrož, šk., c. uč.
8 Č Mar. brezm. spoč.
9 P Valerija, muč.
10 S Loret. Mati b.
11 N 3. adv.; Damaz
12 P Ivana Šant., red.
13 T Lucija; Otilija
14 S Janez od Križa
15 Č Kristina, dev.
16 P Adela; Albina
17 S Lazar iz Bet.
18 N 4. adv.; Vasilij
19 P Urban; Teja
20 T Evgen; Dominik
21 S Peter Kanizij
22 Č Demetrij (Mitja)
23 P Janez Kancij
24 S Sveti večer
25 N BOŽIČ
26 P Štefan, prvi muč.
27 T Janez Evangelist
28 S Nedolžni otroci
29 Č Tomaž B.; David
30 P Sv. Družina
31 S Silvester, papež

Bogu otroci - narodu sinovi - nikomur hlapci!

1977

SCHWARZACH in PONGAU. — Na zdravstveni šoli, ki jo vodijo usmiljenke v tem kraju, sta diplomirali za bolniški sestri gdč. Majda Pečnik iz Rut nad Pliberkom in ga. Margareta Tomažič, rojena Curič, iz Medžimurja, ki je rada prihajala med nas. Obema iskreno čestitamo k uspehu!

P. Werenfried iz Nizozemske se dobro počuti med našimi narodnimi nošami na Angleškem.

belgija

LIMBURG-LIEGE

Naši bolniki: Veseli nas, da se je ga. Ana Hosner iz Dilsena, ki se je zdravila v Genku, že mogla vrniti na svoj dom. Ko boste brali to poročilo, bo že doma tudi ga. Marija Novak iz Opglabbeeka, ki se trenutno zdravi v Hasseltu. Upamo, da bo kmalu doma tudi gdč. Danica Kidrič, najmlajša in zvesta članica „Vesele mladine" iz Opglabbeeka, ki je v zdravniški oskrbi v Genku. G. Matiju Zupanu iz Eisdena, ki bo verjetno tudi praznike preživel v sanatoriju v Lanakenu, pa že sedaj pošiljamo iskrena božična voščila.

Naši rajnki: V Liège-u je 18. oktobra vdano *umrla* ga. Antonija Trkaj, poročena Bertrand, stara šele 47 let. Bila je vzorna žena in mati. Dolgoletno bolezen je prenašala z junaško potrpežljivostjo. Ko je čutila, da se ji je približala zadnja ura, je svojcem prepovedala žalovanje. Ni se bala smrti. Njeni starši so ji v bolezni z vso ljubeznijo stali ob strani. Rojaki in prijatelji so jo v lepem številu spremljali na zadnji poti v Maasmechelenu. Užaloščeno družino naj tolaži krščansko upanje, da je odšla v boljše življenje. Naj počiva v miru!

V Opglabbeeku je v starosti 84 let *umrl* g. Pankrac Spital, rojen v Velenju. Rajni je v svojem življenju veliko bral. Bil je zvest naročnik „Naše luči" in mohorjevk iz Celovca. V mlajših letih se je živo zanimal za društveno življenje. Zato ga je več naših društev imenovalo za častnega člana. V prvi svetovni vojni je kot avstrijski vojak služil na soški fronti, o čemer je znal zanimivo pripovedovati. V tegobah visoke starosti mu je skrbna soproga ljubeče stala ob strani. Ženi in otrokom izražamo krščansko sožalje. Naj počiva v miru!

Božična služba božja bo na sveti večer v Waterschei-u na kliniki. Vljudno vabimo na *božičnico* in *miklavževanje,* ki bosta v Eisdenu v dvorani „Casino" v nedeljo, 26. 12. t. l., ob 15. uri.

CHARLEROI-MONS-BRUXELLES

Letošnjo *„cecilijanko"* — praznovanje svete Cecilije, patrone pevcev in pevk ter muzikantov, smo imeli v soboto, 27. novembra, v dvorani Ecoles des Soeurs v Charleroi-Nord. To je bila prilika za prijateljsko srečanje vseh članov in članic „Zveze slovenskih kulturnih delavcev — Charleroi" in nekaterih rojakov in rojakinj, ki s simpatijo gledajo na naše kulturno udejstvovanje. Kaj več o tej „cecilijanki" prihodnjič!

Slovensko silvestrovanje bo v petek, 31. decembra 1976, v dvorani Ecoles des Soeurs v Charleroi-Nord. Začetek ob 20. uri. Slovenski ansambel „PLANINA" iz Coucelles bo sodeloval na tem silvestrovanju. Posebna vabila boste prejeli vsi v začetku decembra!

Vsem rojakom in rojakinjam v zapadni Belgiji in drugod želim milosti polne božične praznike in srečno novo leto Gospodovo 1977.

Vaš izs. duhovnik
Kazimir Gaberc

francija

PARIZ

Maša za Slovence je vsako nedeljo *ob petih popoldne* v cerkvi sv. Vincencija Pavelskega, 95 rue de Sèvres, Paris 6°, métro Vanneau.

Na sveti večer bo *polnočnica* ob *desetih zvečer,* na Božič in Novo leto bo maša ob petih popoldne.

Slovenska pisarna — 7 rue Gutenberg, Paris 15°, tel. 577-69-93, métro Charles-Michels — je odprta vsak četrtek popoldne, sicer pa po dogovoru z duhovnikom.

Miklavževanje bo v nedeljo, 5. decembra, takoj po maši v dvorani poleg cerkve.

Koncert slovenskih narodnih in verskih pesmi bo v torek, 4. januarja 1977, ob 20,45 v cerkvi Saint-Médard, 141 rue Mouffetard, Paris 5°, métro Censier-Daubenton. Poje mešani zbor LOJZE BRATUŽ iz Gorice. Za ta edinstveni dogodek naj si vsak Slovenec šteje kot častno dolžnost, da sam pride na koncert in da pripelje s seboj svoje francoske prijatelje. Vstopnice in vabila v francoščini so na razpolago v nedeljo pri maši, sicer pa v Slovenski pisarni. Vsi se potrudimo, da bo to res naš slovenski uspeh v Parizu!

Naročnina: Tej številki so priložene poštne nakaznice, da boste lahko plačali naročnino, kdor je ne plača ob obisku poverjenika. Zaradi dviga tiskarskih stroškov in poštnine je naročnina za leto 1977 30 F, vsak naročnik bo razumel, da ni bilo drugega izhoda.

LA MACHINE (Nièvre)

3. septembra *smo pokopali* Rudolfa Straška. Pokojni je bil rojen v Celju, star je bil 71 let. Bil je prijeten v družbi in vedno je s ponosom sodeloval pri Slovenskem rudarskem društvu. Še letos poleti je s prijatelji obiskal domače kraje. 31. avg. pa je nenadoma za vedno odšel od nas, zadet od srčne kapi. Posebej smo se ga spomnili pri skupni maši v nedeljo, 31. okt. Naj mu bo lahka zemlja, kjer si je 47 let z napornim delom kot rudar služil svoj kruh!

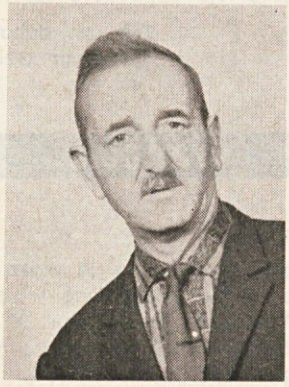

Pokojni Rudolf Strašek, La Machine.

BEAULIEU (Puy-de-Dome)

Tri leta za svojim možem *je odšla v večnost* Terezija Šmid, rojena Arih, doma iz Radelj, nekdanjega Marenberga. Pri vseh je bila priljubljena zaradi svoje skromnosti. Kakor je junaško prenašala razne težave v življenju, tako je tudi junaško trpela v neizprosni bolezni. Naj uživa s Kristusom večno življenje, hčerkama Zinki in Marici ter njunima družinama pa naše iskreno sožalje!

Že v zadnji številki je bilo objavljeno, da je v Charbonnier poleti *dotrpel* v svojem 72. letu Franc Spec.

GERZAT (Puy-de-Dome)

22. septembra *je bil pokopan* Ludvik Zrim, doma iz Kuzme pri Murski Soboti. Umrl je na posledicah težke nesreče. Zapušča ženo in dve hčerki, ki jim izražamo svoje sožalje.

LYON-VIENNE

Skupno mašo bomo imeli v nedeljo, 12. decembra, ob treh popoldne v Ste. Colombe. Vsi prijazno vabljeni, da se skupaj duhovno pripravimo na bližajoče se božične praznike.

SLOVENSKI DOM V PARIZU

Eden rojakov nam je poslal naslednje pismo:

„Mislim, da nam je že vsem znano, posebno nam Slovencem v tujini, koliko se trudimo, da bi imeli svoj ‚Slovenski dom v Parizu'.

Marsikdo si morda misli: Čemu Slovenski dom? Čemu, saj ga jaz ne bom potreboval!

Najprej naj poudarim, da bi bilo to zgodovinskega pomena: prvikrat v vsej zgodovini bi Slovenci imeli svoj dom v Parizu.

Čeravno ta ali oni Slovenec misli, da ga on ne bi potreboval, ga pa potrebujejo oz. ga bodo njegovi otroci, njegovi vaščani, drugi Slovenci. Smisel in potreba doma je v tem, da bo omogočal srečanje med nami, in vsak mora priznati, da so taka srečanja najbolj domača, najbolj prijateljska in najbolj vesela. Mislim, da ima vsakdo med nami globoko potrebo, da se sreča z drugimi, da se z njimi malo pogovori, pa tudi razveseli in da posluša našo lepo godbo in pesem.

Ravnokar sem bil pri prijatelju Marjanu, ko sta z Martinom veselo igrala. Marjan si je kupil električno harmoniko in tako mu ne bo treba več vleči na meh, seveda pa ima še vedno staro harmoniko. Marjan prav dobro igra naše narodne pesmi, Martin pa ga lepo spremlja na kitaro; Venci pa zaigra na svojo trompeto, da se vse kar trese, Milan pa na svojo klavirsko harmoniko in klarinet. Jaz bi jih kar imenoval ‚Pariški slavčki'.

Ko bomo torej imeli Slovenski dom v Parizu, bomo lahko večkrat, pogosto poslušali ‚Pariške slavčke'.

Pa se še vi drugi Slovenci kaj javite!

Slavko"

Ob Miklavžu in o Božiču je lepa navada, da drug drugega obdarujemo.

Ne pozabimo, da tudi SLOVENSKI DOM V PARIZU čaka na naše darove, on nas bo pa obdaroval vsak dan s svojo domačnostjo, ko nas bo lahko vabil pod svoj krov.

Darove za SLOVENSKI DOM V PARIZU pošiljajte na poštni čekovni račun:

C. C. P. 19 285 04 F
MISSION CATHOLIQUE
SLOVENE
7. rue Gutenberg
75015 PARIS

ali pa bančne čeke na isti naslov ali pa izročite svoj dar našim poverjenikom.

Vsem že vnaprej prisrčna zahvala in vesele božične praznike!

BOURGES-CHER

Iz tega kota v srednji Franciji se menda do danes še nihče ni oglasil. Ker smo od vseh večjih središč precej oddaljeni, zato je tukaj le malo naših rojakov, med njimi tu-

di družina Knaus, ki živi tu že dolga leta in pridno prebira „Našo luč“ ter jo vsak mesec z veseljem pričakuje. Vsem sorodnikom in znancem v Franciji, Nemčiji in Avstriji želi srečno novo leto, mala dva (glej sliko!) pa še posebej pošiljata pozdrave stari mami v Škofji Loki ter v Rogaševce — Nuskavo v Prekmurju.

PAS-DE-CALAIS in NORD

Adventni in božični čas bosta zopet povezala s svojimi lepimi prazniki naše družine.

Sv. Barbara je praznik naših rudarjev. Za ta dan bodo maše v Lievinu in Méricourtu po nedeljskem urniku. Po maši bo zakuska v šolskih prostorih Slovenske misije.

Duhovne obnove s priliko za spoved in obhajilo:

6. decembra v Lille ob 16. uri pri Pomočnicah duš v vicah, Boulevard de Liberté; obenem bo ta dan tudi miklavževanje;

12. decembra v Armentierres ob 16. uri v cerkvi Naše Gospe Lurške;

11. decembra (sobota) v Cambrai ob 17. uri;

17. decembra v Wingles ob 16. uri v farni cerkvi;

18. decembra v Vendin-le-Vieil ob 15. uri v farni cerkvi;

18. decembra v Bruay-en-Artois ob 17. uri v cerkvi sv. Barbare;

28. novembra pri sestrah Sv. Duha v Arrasu ob 16. uri z miklavževanjem;

26. decembra ob 16.30 pri sestrah Rue Austerlitz v Tourcoing z božičnico.

Polnočnice: v Bruay ob 19. uri 24. decembra (sveti večer); v Lievinu isti večer ob 22. uri; v Méricourtu ob polnoči.

Božične maše bodo po nedeljskem urniku; enako na Novo leto.

V Méricourtu je postala *božji otrok* Lindy Škot; v Bruay-en-Artois pa je *krstna voda* oblila Sebastijana Brodarja. Otrokom srečo, zdravje in milost božjo, srečnim staršem naše čestitke!

V cerkvi sv. Edvarda v Lensu sta si *obljubila zvestobo* Ferdinand Franc Collaintier in Ljuba Dumešić. Obilo sreče in božjega blagoslova!

24. decembra 1976. poteka 50 let, odkar je cerkveni zbor v Bruay-en-Artois pod vodstvom organista Zupančiča prvič Bogu zapel slavo v cerkvi sv. Barbare. Od tedaj ni bilo praznika ne nedelje, kadarkoli se je vršila slovenska služba božja, da ne bi zbor z ubrano pesmijo spremljal božje službe.

Dva izmed organistov, Franc Per in Pepi Potisek, sta odšla v prezgodnji grob. Tudi dolgoletna namestnika organista, brata Jože in Ivan Kolenc sta že v večnosti. Odselil se je Jožko Per, ki je rad sedel za orgle, dokler ga poklicna dolžnost ni poklicala drugam. Sedaj vodi in spremlja z orglami zbor Andrej Polin, ki se je šolal na konservatorijih v Lille in Arras. Vodi tudi svoj orkester; kadarkoli ga vojaška služba ne ovira, pride, da je ob njegovi čudoviti spremljavi služba božja res lepa. Bog je ohranil prav do jubileja v zboru zakonca Rudolfa in Verono Kolenc, ki gotovo za zvestobo in vztrajnost vseh 50 let zaslužita veliko priznanje, kot tudi vsi ostali pevci, ki leta in leta žrtvujejo čas in sile, da je pevski zbor še vedno na višini, čeprav se je število znatno skrčilo.

Cerkvenemu zboru v Bruay-en-Artois naše iskrene čestitke in še mnogo let preko bisernega jubileja!

Obvestilo! *Miklavževanje* v Méricourt-Mines je prestavljeno na nedeljo, 19. decembra. Spored bo zelo pisan, obenem bo proslava 50-letnice Društva sv. Barbare. Začetek bo ob 4. uri popoldne. K obilni udeležbi v novo dvorano vsi toplo vabljeni!

Vsem rojakom milosti poln Božič!

OB LUKSEMBURGU

Praznik Vseh svetih smo omeški Slovenci liturgično praznovali z našo *slovensko mašo,* ki je vsako nedeljo in praznik ob 8. uri. Popoldne se pa skupaj s Francozi radi udeležimo *francoske maše.* Pri tej maši je bila že od nekdaj navada, da je župnik pri ali pred pridigo naštel vse umrle za eno leto nazaj in so se ljudje morda prav zaradi tega te maše radi udeležili. In še zdaj zmerom pride k tej maši razmeroma veliko ljudi. Pevci lepo zapojejo in orgle dajo prazniku tudi svojo slovesnost. Po maši pa gremo v procesiji na pokopališče pomolit za naše drage rajnke.

K nedeljskim mašam ne samo na Aumetzu ampak tudi drugod se nas zbere včasih več, včasih manj. Včasih mislimo, da nas bo le malo, pa se nas potem le nabere proti pričakovanju; se pa zgodi tudi obratno, ko mislimo, da nas bo veliko, pa nas je bilo le malo. Kako težko nam je, ko zvemo, da je kdo bolan, da leži v bolnišnici in da zaradi bolezni ni mogel priti, ko je sicer tako rad prišel! Pa se potem toliko bolj razveselimo, ko zopet zdrav pride med nas. Če pa ga vzame smrt, nam je pa toliko bolj hudo, ko nas tudi že itak ni dosti. Vemo, da nismo ustvarjeni za ta svet, ampak za Boga, toda kako naj bi šli smrti radi nasproti?

V bodočem mesecu decembru *Miklavž* gotovo ne bo pozabil obdarovati malih otrok kakor tudi upokojencev in vseh, ki se bodo nanj prijazno obrnili.

Božič bomo Slovenci na Aumetzu praznovali kot navadno, to je s polnočnico v kripti, kjer je stalno

Naša birmanka pozdravlja škofa dr. Leniča pred vhodom v cerkev v Nici.

naša nedeljska maša. V božičnih dneh nam bo mašna liturgija še bolj predočila resnice naše vere, ki naj bi jih živeli vsak dan v našem življenju: da je Bog z nami in med nami in v nas; da smo si ljudje bratje med seboj; da smo kakor člani ene družine, kakor udje enega telesa; da moramo živeti v ljubezni in iz ljubezni po zgledu Kristusovem. „Zgled sem vam dal, da bi hodili po mojih stopinjah," nam pravi. In zopet: „Po tem bodo vsi spoznali, da ste moji učenci, ako se ljubite med seboj. Ljubezen je potrpljiva, ni nevoščljiva, se ne napihuje . . ."

NICA

Najvažnejši dogodek v življenju naše skupnosti — odkar smo se zadnjič oglasili v „Naši luči" — je bil vsekakor *obisk g. škofa Leniča* iz Ljubljane. Obiskal nas je v nedeljo, 17. oktobra. Daroval je sveto mašo ob sodarovanju msgr. Doreye-a, zastopnika škofije, g. Čretnika iz Pariza in našega dušnega pastirja.

V svojem govoru nas je škof spodbujal, naj tudi v tujini ostanemo zvesti veri in svojemu slovenskemu narodu. Med mašo je nekaj naših otrok *birmal* in nekaterim podelil *prvo obhajilo.* Popoldan nas je nekatere obiskal na domu ter se z nami pogovarjal. Ostali smo presenečeni nad njegovo prijaznostjo in domačnostjo. Škoda, da je takoj drugi dan zgodaj moral nazaj v Ljubljano. Na nas je napravil nepozaben vtis; vtise, ki jih je g. škof odnesel od nas, smo brali v „Družini" 31. oktobra t. l.

Na Colle s/Loup se navadno zberemo zadnjo nedeljo v mesecu. Radi pridemo, ker je kraj zelo prijazen.

Na vse svete popoldan smo se tudi letos zbrali na Ariane, kjer smo imeli slovensko mašo in opravilo za naše pokojne.

Ta mesec praznujemo lepi praznik Gospodovega rojstva ali *Božič.* Čas pred Božičem ali advent nas vabi, da se čimbolj približamo Bogu. Opravimo vsi dobro adventno spoved! Priložnost je vsako nedeljo pred mašo. „Četudi bi božje Dete bilo tisočkrat rojeno, če pa ni v tebi, — je vse izgubljeno!" Tako je že davno zapisal pisatelj in spreobrnjenec dr. Janez Scheffler (Jan Silesius) (1624—1677) v „Kerubinskem popotniku".

Sv. maša POLNOČNICA bo na Božič točno opolnoči; druga sveta maša bo zjutraj ob 10. uri. Dan po Božiču je Štefanje — nedelja sv. Družine in izseljenska nedelja. Sv. maša bo zjutraj ob 10. uri v Nici in popoldan ob 3. uri na Colle sur Loup.

Vsem rojakom blagoslovljen praznik rojstva Gospodovega! Srečno in blagoslovljeno novo leto!

MARSEILLE

Potrebno je, da se pripravimo na praznik Gospodovega rojstva ali Božič. Zato bo zadnjo nedeljo v adventu, 19. decembra, popoldan ob 5. uri *slovenska maša* v Eoures-u kot doslej. Pred mašo bo priložnost za spoved. Vsi ste lepo vabljeni k skupnemu srečanju pred Božičem.

TUCQUEGNIEUX-NANCY

V bolnišnici Briey še vedno leži zelo *bolna* gospa Fajfarjeva; doma v Tucquegnieuxu pa trpijo ter se priporočajo v molitev bolne dobre slovenske mame Rožetova, Zupanova, Bečeva, Žagarjeva itd. Vsem želimo, da bi kaj kmalu ozdravele in mogle spet skrbeti za družine ter hoditi k slovenski službi božji.

Pisec teh vrstic je na praznik Vseh svetih navadno *obiskal grobove* v Tucquegnieuxu, letos ga je pa pot zanesla v Nancy. Seveda je bila na ta dan mojih prijateljev in moja prva pot na veliko pokopališče, kjer smo zmolili par očenašev za pokojne: teto Mlakarjevo, Poharčevo mamo, za pokojna rojaka Strmca, Vodeba itd.

Rajnemu Strmcu sem bil tol-

Škof dr. Lenič pri birmovanju otrok naših rojakov v Nici.

mač, ko je napravil izpit za šoferja. „Zdaj si bom pa kupil prvovrstni avto, da ga ne bo treba popravljati v vsaki garaži," mi je takrat rekel. Bilo je tako. Žal je pa kmalu potem spodrsnil na mokri cesti in se ubil. — Cesta ti neumiljena, ki nekaznovana lomiš ude in moriš ljudi po vsem svetu, kdaj bomo znali dovolj misliti na tvoje grožnje?!

Nisem hotel oditi iz Nancy-ja, ne da bi prej obiskal Oblakovo družino. Njihova teta je v meški bolnišnici. Ko pišem te vrstice, je reva še živa, vendar jo je neozdravljiva bolezen (rak) popolnoma izčrpala. Ravno še o pravem času sem jo obiskal z g. Dejakom. Opravila je spoved in se lepo pripravila za uro, ko jo bo sprejelo nebo.

Nekaj dni zatem jo je napadel delni mrtvoud, da ne more več govoriti. Tudi ta je bila — čeprav v tujini, dobra, verna slovenska mati. **J.**

VZHODNA LOTARINGIJA

Iz meseca žalosti — spomin na rajne — prihajamo v december, *adventni čas,* čas zornic, čas priprave za praznik rojstva našega Odrešenika.

Oglejte si *red svetih maš* in *spovedi* za mesec december:

Četrtek, 2. 12., sv. maša v Habsterdicku ob 9. uri.

Prvi petek, 3. 12., Merlebach, župna cerkev ob 7. 15.

Nedelja, 5. 12., maša v Merlebachu, Hospice Ste Elisabeth ob 10. uri. — Cité la Chapelle maša in spoved ob 15. uri.

Torek, 7. 12., spoved in maša Creutzwald-Neuland ob 14. uri.

Četrtek, 9. 12., spoved in maša v Habsterdicku ob 9. uri.

Sobota, 11. 12., cerkvena poroka v Freymingu ob 7.30 uri: Jean Fersing in Ingrette Baumann — iz družine Ribič.

Nedelja, 12. 12., v Merlebachu ob 10. uri, nato odhod v Aumetz.

Ponedeljek, 13. 12., spoved in maša v Tucquegnieuxu ob 8. uri.

Nica: V nedeljo, 17. oktobra, nas je obiskal prevz. g. škof dr. Stanislav Lenič.

Torek, 14. 12., spoved in maša v Aumetzu ob 8. uri.

Četrtek, 16. 12., spoved in maša v Habsterdicku ob 9. uri.

Nedelja, 19. 12., maša v Merlebachu, Hospice Ste Elisabeth ob 10. uri.

Torek, 21. 12., v Creutzwaldu, Cité Maroc, ob 14. uri spoved in sv. maša.

Sreda, 22. 12., v Cité des Chenes ob 14. uri spoved, sv. maša.

Četrtek, 23. 12., v Habsterdicku ob 9. uri spoved, sv. maša.

Petek, 24. 12. (sv. večer), ob 22. uri v Hospice Ste Elisabeth-Merlebach polnočnica — slovesna sveta maša.

Sobota, 25. 12. (Božič), ob 10. uri v Hospice Ste Elisabeth sv. maša. — Ob 11. uri Hospice Ste Elisabeth sv. maša.

Nedelja, 26. 12. (sv. Štefan), ob 10. uri v Merlebachu, Hospice Ste Elisabeth. — Ob 15. uri v Farébersviller Cité.

Četrtek, 30. 12., ob 9. uri v Habsterdicku.

1. januarja (Novo leto) v Merlebachu, Hospice Ste Elisabeth, ob 10. uri.

Dragi rojaki! Ko vas vljudno vabim v teh milostipolnih časih k spovedi in sveti maši, vam želim vse dobro in mnogo veselja — s prošnjo: Pridite k naznanjenim svetim mašam!

Vsaka morebitna sprememba bo javljena v domačih časopisih.

Z globokim sočutjem pa se spominjam vas, ki ste izgubili v mesecu oktobru svoje drage.

Umrli so:

9. 10. Đuro Vujaković, 67 let star, Belle Roche. — 15. 10. Pavel Vodopivec, Cité la Chapelle, roj. 1932 pri Novi Gorici. — 20. 10. Amalija Vodušek, vdova Juha, 82 let stara, Merlebach, Hospice Ste Elisabeth. — 25. 10. Ludvik Terčič, 56 let star, Hochwald. — 26. 10. Elizabeta Žgajner, poročena Schmitt, 58 let stara, Creutzwald. — 27. 10. Frančiška Repovš, 82 let stara, Habsterdick. — 29. 10. Jamila Vučkovič, 51 let stara, Hochwald.

Poleg naših rajnih moramo omeniti tudi *smrt* našim rojakom priljubljenega dr. Eugena Namur; umrl je 25. 10., star 82 let.

Vsem pokojnim želimo večni mir in večno veselje, sorodnikom pa izražamo globoko sožalje. O vsakem zgoraj omenjenem umrlem so domači časopisi prinesli natančnejša poročila, vi vsi pa ste vabljeni, da prejmete sveto obhajilo zanje.

Vesel Božič in srečno novo leto želi vsem rojakom na vas misleči

Stanko iz Merlebacha.

nemčija

ESSEN-MOERS-OBERHAUSEN

Jesenske prireditve so za nami. Vseslovensko *romanje* v Kevelaer je zelo lepo uspelo; še bolj naša *veselica* v čast boga Bakha.

Toda bolj kakor vino in grozdje je pritegnila pozornost velika košara, polna pravega slovenskega krompirja iz Bohinja. Prodali smo jo na licitaciji, ko so navijalci cene že omagali od previsoke vsote denarja. Še nemško časopisje je tiste dni o tem pisalo.

Na tretjem mestu moramo izreči posebno pohvalo vsem resnejšim rojakom, ki ste se v tako velikem številu udeležili *žalne komemoracije* za umrlimi Slovenci tako na Nord-Friedhof v Essnu, kakor pri Sv. Barbari v Oberhausnu. Tukaj se je po maši posebej skazala mladina, ki je zapela in zrecitirala najlepše, kar znamo povedati Slovenci o smrti in vstajenju.

Pri Sv. Barbari na svidenje pri *slovenski polnočni maši,* ko zopet nastopi naša mladina z igrico Jezusovega rojstva in ko bomo zapeli po naše „Glej, zvezdice božje migljajo lepo . . .“.

Že diši po kadilu in po božičnih poticah . . . pripravite se!

Vabimo na *miklavževanje* v nedeljo, 5. decembra, ob 16. uri v Slovenski center v *Oberhausen-Sterkrade* in

v nedeljo, 12. decembra, ob 17. uri v Don-Bosco-Heim v *Moers.* Udeležite se v čim večjem številu in pripeljite svoje malčke s seboj! Povabite tudi prijatelje in znance! Saj jim ne bo žal, če bodo prišli!

Zadovoljni obrazi naših malčkov na lanskem miklavževaniu v Moersu. Tudi Miklavž je bil zadovoljen z njimi. Upajmo, da bo letos enako!

WÜRTTEMBERG OBERLAND

Zakonca Šribar Jožef in Milena, roj. Arh, stanujoča v Weingartnu, sta dobila hčerko Brigito, ki *je bila krščena* v Liebfrauenkirche v Ravensburgu v nedeljo, 24. oktobra. Staršem naše prisrčne čestitke!

V nedeljo, 17. oktobra, je zelo lepo uspela *skupna maša* Slovencev in Hrvatov v Ravensburgu v cerkvi St. Jodok. Tako mašo smo imeli enkrat tudi že lansko jesen, a letos z znatno večjo udeležbo. Vsem se je zdelo to nekaj lepega in izrazili so mnenje, da je prav, da se enkrat na leto to naredi.

Nekaj še bolj imenitnega pa je bilo zvečer v glavni mestni cerkvi Liebfrau. Zagrebški *nadškof Kuharić* je obiskal svoje rojake in imel slovesno mašo ob somaševanju vse mestne duhovščine, upokojenega pomožnega škofa Sedlmayerja, ki stanuje tu v Elisabethenkrankenhaus, in opata bazilike v Weingartnu. Te maše se je udeležilo tudi precej Slovencev. Prišla je res lepo do izraza vesoljnost katoliške Cerkve, v kateri imajo mesto vsi narodi.

Važno za tiste, ki bodo čez Božič ostali tukaj:

Božična polnočnica bo kakor vsako leto v naši kapeli mestne bolnišnice. Kapela bo odprta ob 22.45; do 23.30 bo možnost za sv. spoved, potem pa sv. maša. Po tej maši bo duhovnik takoj opravil še ostali dve maši, pri katerih seveda nihče ni dolžan ostati, a če ostane vsak še nekaj časa, bo imel pred Bogom eno zasluženje več. Čez dan potem ne bo maše, torej ste popolnoma prosti, da lahko lepo obhajate Božič v svojih družinah.

Bo pa zopet *sv. maša* na praznik sv. Štefana, ki je obenem kot prva nedelja po Božiču tudi praznik sv. Družine, in na Novo leto, in sicer namesto naslednjega dneva, ki je nedelja. Takrat torej sv. maša odpade. Potem gre zopet po ustaljenem redu naprej: vsako prvo in vsako tretjo nedeljo v mesecu. K vsem tem mašam ste lepo vabljeni!

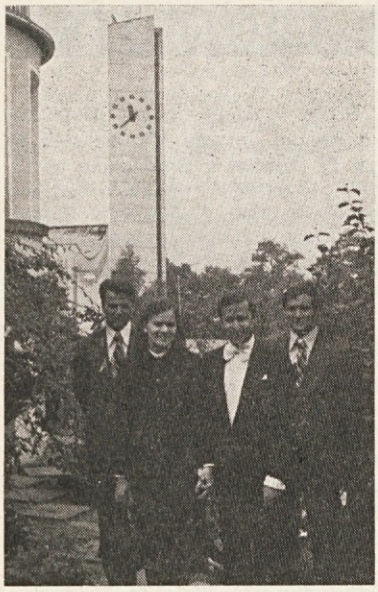

Božidar Smrkè in Slavica Žarič sta šla pred oltar v cerkvi Sv. Konrada v Stuttgartu. Srečno!

STUTTGART-okolica

Uspelo mednarodno srečanje: V soboto, 23. oktobra, je Katoliški urad (Katholisches Volksbüro) za okraj Esslingen organiziral mednarodno srečanje v mestni dvorani v Nürtingenu, kjer smo aktivno sodelovali tudi Slovenci.

Nad 800 ljudi iz šestih narodnosti je prišlo na to kulturno-družabno prireditev, ki je zelo lepo uspela. V naši točki je nastopil mladinski ansambel Sobotne šole (2 harmoniki, 2 kitari, 6 flavt) s slovenskimi vižami in dekliška folklorna skupina z venčkom narodnih plesov. Polna dvorana jim je burno ploskala. Italijani in Španci so nastopili z narodnimi plesi, Turki s solospevom ob spremljavi kitari podobnega inštrumenta, Grki z igrami senc in Nemci so postavili na oder mladinsko glasbeno šolo iz Nürtingena. Triurni program je vodil direktor katoliškega urada v Esslingenu, g. Alfonz Fyrnys.

Gledali in poslušali smo: Mesec oktober je v Nemčiji posvečen misijonski misli, povezani z raznimi informacijskimi večeri in nabiralnimi akcijami.

Slovenci na Württemberškem smo se v *misijonsko akcijo* aktivno vključili. V Esslingenu in v Pfullingenu smo imeli skioptična predavanja s prikazom glavnih verstev na svetu. Solidarnost z našimi misijonarji pa smo pokazali z nabirko, ki je nanesla nad 1500 DM. Pri tej vsoti je tudi prispevek iz dobro uspele „vinske trgatve" v Plochingenu.

V Stuttgartu in v Heilbronnu je bilo to pot na vrsti *skioptično predavanje* o Portugalski in o fatimskih dogodkih leta 1917, v Unterkochenu pa smo v filmu pogledali nazaj, kako je bilo med Slovenci na Württemberškem pred 10 leti.

Zahvalno romanje: Krščanski človek se mora znati tudi zahvaliti. Enkrat na leto napravimo to Slovenci na našem področju skupno z jesenskim zahvalnim romanjem.

Letos smo šli na praznik vseh svetnikov v *Stuttgart-Hofen.* Kraj Hofen leži na severovzhodnem robu Stuttgarta, kakih 15 km oddaljen od mestnega središča. V dobi reformacije v 16. stoletju je Hofen ostal katoliški kraj in tja se je preselil mestni župnik iz Stiftskirche, ki so jo prevzeli protestanti. S seboj je vzel tudi kip Matere božje z Jezusom, ki je v umetniških krogih poznana kot Stuttgarter Madonna. Tako je Hofen postal od leta 1535 naprej romarski kraj.

Za slovo iz Stuttgarta sta hotela biti v narodni noši. Gospa Marjeta A. je odšla za stalno na Gorenjsko in tudi mož Filip ji bo kmalu sledil. Po tej fotografiji jima bo ostalo v spominu vse tisto, kar sta na tujem doživela prijetnega in domačega.

Na slovenskem zahvalnem romanju smo bili vsi trije slovenski duhovniki, ki delujemo v tej škofiji, da je bilo dovolj prilike za prejem svetih zakramentov. Lik Matere božje, ki je krona vseh svetnikov v nebesih, in jo moramo kristjani posnemati, je prikazal v pridigi č. g. dr. Felc.

Dekliška folklorna skupina Sobotne šole v Stuttgartu je na prireditvi v Nürtingenu predvajala slovenske narodne plese.

H krstom čestitamo: v Tammu Feliksu in Malki Boldin k hčerkici Moniki; v Schwieberdingenu Antonu in Ivanki Vukan k sinku Robertu; v Stuttgartu Stanku in Jožici Žagar k sinku Darku ter Antonu in Alenki Strojan k sinku Martinu.

Čestitke k poroki: V Wendlingenu čestitamo k poroki Vincenca Burgio iz Raffadalija v Italiji in Marjete Sirk iz Brežic!

Žalostno slovo: V Esslingenu je *umrl* zadet od srčne kapi 60-letni rojak Peter Poje. Pokojnik je preživel svoja mlada leta v Ribjeku pri Kočevju. Med vojno je prišel v Nemčijo in se v Esslingenu poročil. S svojo mlado ženo, Nemko, se je nato preselil v Ameriko. Konec letošnjega oktobra sta prišla oba na dopust v Esslingen. Gospod Peter je nameraval obiskati tudi svojo mater v domovini. Nenadna smrt mu je to srčno željo prekrižala. Matere niso oblile solze veselja ob snidenju, ampak solze žalosti ob sinovi krsti. — Vsem sorodnikom naše iskreno sožalje, posebno obema bratoma, ki živita v Nemčiji!

Novi šolski zakon: Vlada dežele Baden-Württemberg je izdala nov šolski zakon, ki je stopil v veljavo 1. 8. 1976. V tem zakonu je rečeno: Šolarje je treba vzgajati k odgovornosti pred Bogom, k duhu krščanske ljubezni, k humanosti in miroljubnosti, k ljubezni do naroda in domovine, k spoštovanju časti in prepričanja bližnjega, k delavnosti in samoodgovornosti, k socialnemu zadržanju.

Slovenci ta novi zakon pozdravljamo, saj vidimo v njem tisto podlago, na kateri je res mogoče graditi boljši svet. Vprašujemo se le, kdaj bodo izdali podoben šolski zakon v naši domovini? Takrat bo Slovenija napredna, ko bo prenehal duh zaostalosti, zapostavljanja in pritiska na človeško vest in svobodoljubnost, ko bo slovenska šola in kultura svobodno zadihala. Württemberški šolski zakon bi v Sloveniji gotovo pozdravilo učiteljstvo, učenci in starši! Bog daj, da bi ta čas kmalu prišel!

BAVARSKA

MÜNCHEN

V novembru je *naša maša* vedno obiskana bolj kot sicer v letu: k temu gotovo pomaga misel na naše rajne, katerih se pri mašah v novembru vedno posebno spominjamo, pa brez dvoma tudi pusto novembrsko vreme, ko nima narava človeku veliko nuditi.

Na prvo nedeljo v novembru je maševal pri nas misijonar p. Janez Mlakar DJ, ki deluje v Zambiji (Afrika). V pridigi nam je v kratkih črtah zelo zanimivo prikazal svoje delo. Za njegov misijon smo zbrali tisoč mark.

Oba veroučno-slovenska *šolska tečaja,* predšolski in šolski, se redno vršita. Med pouk smo zadnje tedne vključili tudi pripravo za nastop otrok pri miklavževanju.

Socialnega dela ne manjka: obiski po bolnicah in zaporih, osebna in telefonska posredovanja pri uradih in podjetjih, izpolnjevanje in prevajanje dokumentov, osebni razgovori, izposojanje knjig itd.

Še o *vinski trgatvi,* ki se je vršila 16. oktobra, nekaj besed.

Bilo nas je okrog 650. Vsaj 50 tujcev ni smelo v dvorano, ker pač policija zahteva, da se držimo pravil „zaprte družbe".

Pevski zbor je zapel nekaj pesmi v obojni zasedbi — moški in mešani — za kar so ga udeleženci nagradili z navdušenim ploskanjem.

Sicer je pa težo večera nosil kvintet Jožeta Krofliča, ki je igral zelo veliko in razigrano, tako da je bil z igranjem menda res prav vsakdo zadovoljen.

Srečolov je razdelil med iskalce sreče 300 dobitkov. Trije glavni — kombinirani radio, gramofon in magnetofon; mali televizijski aparat; električni računalnik in električni brivski aparat — so šli v Odrance, Maribor in München.

Vesela tekma, petje vse dvorane, domač razgovor in ples — vsega je bilo dovolj. Pa nobenih nerodnosti s strani udeležencev, kar je tudi treba povedati, čeprav jih doslej pri teh prireditvah, hvala Bogu, tudi v preteklosti ni bilo.

nizozemska

Sreča v mladi družini: Dom zakoncev g. Jeroma Vrouenraets in ge. E. Handler v Brunssumu je 13. 3. t. l. osrečilo ljubko in zdravo detece. Iskreno čestitamo in želimo pri vzgoji vso srečo in blagoslov. Vsi Handlerjevi lepo pozdravljajo naše rojake v Spittalu.

Poroka: V Heerlenu je 11. 9. 1976 g. Leon Strman sklenil zakonsko zvezo z gdč. Marianne Uerlings. G. Leon je po zgledu svojega očeta g. Slavka odličen član naše kulturne skupnosti, zato sta pri poročni slovesnosti sodelovala tudi „Zvon" in Slovenska folklorna plesna skupina. Novoporočencema iskreno čestitamo in želimo vso srečo!

Vinska trgatev: V začetku oktobra je Društvo sv. Barbare v Lindenheuvelu priredilo svojo vsakoletno „vinsko trgatev". Mladina je s pesmijo in narodnim plesom lepo predstavila ta naš stari običaj. Večera so se udeležili tudi zastopniki občine in župnije. Prireditev je pokazala, da Slovenci v tem kraju uživajo zelo velik ugled. Dvorana je bila nabito polna. Čestitamo!

Polnočnica bo kot lani v Nieuw Einde. Iskreno vabljeni!

Martinovanje Društva sv. Barbare in „Zvona" bo letos v soboto, 4. decembra, v župni dvorani v Heerlerheide. Leži poleg cerkve z dvema zvonikoma. Začetek ob 19. uri. Domača postrežba. Odlična slovenska glasba. Pridite in povabite tudi prijatelje in znance!

Odbor

švedska

To jesen me je na mojem *misijonskem potovanju* prva postojanka, Stockholm, sprejela z mrzlo burjo. Kljub temu je bilo naše prvo človeško in versko srečanje toplo in prisrčno. Hvala Vam vsem in vsem, ki jih bom na tej poti še srečal in

ki so me oziroma me bodo z odprtimi rokami sprejeli in sprejemali.

Danes, 1. novembra, sem na sredi svojega misijonskega potovanja. Vreme se vidno slabša. Bog ve, kakšne vožnje me še čakajo!

Na praznik Vseh svetih in vseh umrlih smo vsaj v duhu združeni, da prosimo božjega usmiljenja za naše umrle, milosti in poguma pa za nas, žive, posebno za bolne in trpeče.

Vsem voščim blagoslovljen božič in srečno novo leto 1977!

Bog z vami!

Vaš p. Janez

Tudi letos smo se pri slovenski maši v Göteborgu (7. novembra) spomnili naše prezgodaj *umrle* dobre Slovenke ge. Marije Koren. Umrla je 13. junija lani. Želimo ji polnost življenja in veselja pri Bogu!

STOCKHOLM

Švedsko je obiskala letos zgodnja zima. Velik del dežele pokriva snežna odeja. Sredi oktobra so pridivjali iz ruskih step tudi v južne predele ledenomrzli viharji in posmodili nepregledne gozdove skandinavskih dežel. Ti so žareli v mavričnih barvah, ko je pater Janez Sodja spešil svoje korake k svojim ovcam na daljni sever.

S cerkvijo nimamo sreče v Stockholmu. Eno so nam podrli, ker je bila napoti mestnim arhitektom, preostalo stolnico pa je resno načel čas in se je začela pogrezati. Velika popravila so v teku. Celo področje okoli cerkve je opaženo, vendar se službe božje vršé redno.

Slovenska kolonija se je zbrala tudi tokrat polnoštevilno pri maši, okrog 80 duš. Vsako leto je med rojaki več otrok, rojenih na Švedskem. Ob petih popoldne, pri nas pod noč, nas je pozdravil pater Sodja s kratkim nagovorom, nakar smo zapeli Marijino pesem. Ob njej so se ogrela naša srca. Nekako drugače zazveni slovenska pesem sredi tujine, v zgodnjem severnem mraku, v večglasnem zboru, zlasti če ji je dana le dvakrat na leto možnost, da se oglasi.

Grob pokojne Marije Koren v Göteborgu.

Po končani službi božji smo se zbrali v cerkveni dvorani. Ob kavi in prigrizku smo se pogovarjali, prepevali, medtem ko so se otroci igrali okrog nas. V dvorani je žuborelo kot na proščenju. Dvakrat na leto se nam nudi prilika in, kdor le more, pride, govori, poje in se čuti srečnega, da je lahko navzoč pri redkem doživetju na daljnem severu.

Pater Sodja ima za nas Slovence v svoji duhovni malhi še en, poseben predal — predal *slovenske knjige.* Tokrat smo dobili mohorjevke in koledar za prihodnje leto. Krajšale nam bodo dolge zimske večere. Poleg njih nam prinese tudi lepo zbirko drugih slovenskih knjig. Njegov avtomobilski prtljažnik je preurejen v potujočo knjižnico. Vsakdo lahko najde v njej kakšno berilo zase. V teku let nastane tako v slovenskih domovih na tujem *domača knjižnica,* najbolj prepričljiv dokaz, da smo otroci zahodnoevropske civilizacije.

S tiho radostjo v srcu sem opazoval naše ljudi, ko so obstopili razstavo slovenske knjige, ki jo je na hitro razstavil pater Sodja. Listali so po knjigah, jih ogledovali in seveda kupovali. Posebno pozornost je zbudila letos zbirka umetniških slik pod naslovom „Pleterska serija apostolov", ki so nam jo predstavili pleterski menihi v obliki koledarja za prihodnje leto. Naj ne bo slovenskega doma na tujem, ki ga ne bi krasili biseri krščanske slikarske umetnosti! Slike se dajo uokviriti in ob koncu prihodnjega leta boste imeli v svojem domu apostole kot svoje goste.

Potujoča knjižnica patra Janeza Sodje bo ustvarila v domovih na Švedskem kotiček slovenske knjige, kamor se bodo še otroci radi zatekali. V njegovi zbirki so knjige trajne vrednosti, še več, med njimi je nekaj takih, ki so mi vsak večer v pomoč, preden zatisnem oči, sveto pismo na prvem mestu in poleg njega še dvoje knjig. Naj jih imenujem! V knjigi Franca Sodje „Glejte, že sonce zahaja" bo našel vsakdo osvežujočo misel za lahko noč. Minuto časa boste porabili zanjo.

Na nočno omarico pa spada tudi nenavaden koledar duhovne modrosti, čudovit priročnik duševne pomiritve po trudapolnem in morda celo razburljivem dnevu. Vsakemu dnevu je namenjenih nekaj vrstic. „Tudi jaz lahko živim evangelij" je naslov tej knjigi v štirih priročnih zvezkih. Danes, dne 25. oktobra, ko pišem te vrstice, je dan posvečen francoskemu biologu in velikemu dobrotniku človeštva preteklega stoletja, Ludviku Pasteurju, ki je izrekel izredno globoko misel, misel, ki je danes, sto let pozneje vedno močnejša in prevladujoča v znanstvenem svetu: „Malo znanja oddaljuje človeka od Boga, veliko znanja ga vodi k Njemu."

Naj potujoča knjižnica patra Janeza Sodje prinese v vsak slovenski dom na Švedskem miru in drobec notranje sreče!

B. P.

Škof dr. Držečnik med našimi rojaki, ki so se v velikem številu udeležili romanja v Einsiedeln 26. septembra 1976.

švica

Vsako leto obhajamo v Zürichu 1. nedeljo decembra *miklavževanje*. Tudi letos bo 5. decembra obiskal Miklavž slovenske otroke v Švici v farni dvorani ob cerkvi Guthirt. Najprej bo slovensko bogoslužje v kripti ob 15. uri; po maši ob 16. uri miklavževanje. Darila prinesite pred mašo do 15. ure!

Čestitke h krstom: V Solothurnu je bil krščen Simon Kavaš, sinko Ivana in Kristine, roj. Tkalec. — V Zürichu Barbara Gavez, hčerka Franca in Ane, roj. Krivec; Miran Pintar, sinko Franca in Ljudmile, roj. Ravnak.

Otrokom želimo vse dobro v življenju, staršem pa iskreno čestitamo!

slovenci ob meji

KOROŠKA. — Plebiscitne proslave 10. oktobra letos so več ali manj izzvenele v strnjeno gonjo proti koroškim Slovencem. Slovenske Korošce so prikazovali kot netilce miru v deželi. — Na plebiscitni proslavi v celovškem Glasbenem domu, ki so jo priredili Koroški brambovci, je govoril tudi gosposvetski župnik Mucher, ki je pozival poslušalce, naj se ob preštevanju vsi izjavijo za Nemce. — V Ločah ob Baškem jezeru je umrl nad 90 let stari šolski ravnatelj Aichholzer, ki je zaradi slovenstva trikrat izgubil učiteljsko službo in bil v koncentracijskem taborišču. — Bivši avstrijski kancler in Korošec po rodu, dr. Klaus, je izjavil predsedniku NSKS, dr. Grilcu, da tudi on odklanja štetje posebne vrste. — Koroški Slovenci so bojkotirali plebiscitne proslave. Pač pa so praznovali avstrijski državni praznik 26. oktobra („Dan zastave"). Izobesili so avstrijske zastave in s tem izrazili svojo lojalnost do države, v kateri živijo. Isto so poudarili tudi pri govorih na posebni slavnostni seji. — Na seji zveznega vodstva Avstrijske katoliške delavske mladine v Innsbrucku so izdali resolucijo, v kateri se solidarizirajo s Slovenci in odklanjajo preštevanje dne 14. novembra t. l. — V noči od 30. na 31. oktober so nacionalistični skrajneži razstrelili na Komlju pri Pliberku spomenik, postavljen padlim v borbi proti nacistom v letu 1944. — Na Bistrici v Rožu so odprli novo šolo; blagoslovitev in akademija sta bil dvojezični. — Na Brnci so praznovali 70-letnico prosvetnega društva „Dobrač". Na žalost zaradi germanizacije kraja prej cvetoče društvo zadnja leta bolj životari.

GORIŠKA. — Trta v Goriških brdih je letos dobro obrodila. Vino bo zato letos zelo dobro. — Goriška občina je v Štandrežu zgradila nov otroški vrtec, ki je stal 120 milijonov lir. Ista občina je popravila tudi šolo v Podgori, za kar je bilo treba dati 100,000.000 lir. — V okviru Slovenskega kat. prosvetnega društva v Gorici je orgelski mojster g. prof. Bergant imel v cerkvi sv. Ignacija na Travniku v Gorici orgelski koncert. Odigral je vseh 5 orgelskih Bachovih koncertov. — Slovenske kulturne organizacije so se dogovorile za skupno koncertno sezono in bodo organizirale 6 koncertov. — S Cankarjevo proslavo je Slov. kat. prosvetno društvo v Gorici začelo svoje delovno leto. O Cankarju je govoril pisatelj Rebula. — Dijaki goriškega liceja „Primož Trubar" so v posebni resoluciji obsodili avstrijsko vlado zaradi zakona o preštevanju manjšine. — V slovenske šole na Goriškem se je vpisalo 1379 otrok: 328 v otroške vrtce, 533 v osnovne šole, 498 pa na srednje šole v Gorici. — Za misijonsko nedeljo so v Katoliškem domu v Gorici igralci farne mladine iz Št. Janža na Koroškem igrali „Škofjeloški pasijon". — Za Vse svete so Goričani obiskali grobove Slovencev iz kazenskega taborišča v Gonarsu, „mrtvim v spomin in živim v opomin", kakor je v pridigi povedal urednik „Katoliškega glasa".

TRŽAŠKA. — Skavti iz Trsta in Gorice so obiskali svoje prijatelje na Koroškem. Ogledali so si Rož, Celovec in Gospo Sveto ter se zanimali za položaj Slovencev na Koroškem. — Oktobra je Društvo slovenskih izobražencev v Trstu spet začelo s ponedeljkovimi večeri, kjer obravnavajo pereča slovenska vprašanja. — Odločba o zaključku slovenskih radijskih oddaj že ob 19,30

pismo urednikov

Drage bralke in bralci!

Končujemo jubilejni letnik Naše luči — petindvajsetega. Upamo, da ste bili z njim zadovoljni.

Začenjamo nov letnik. Radi bi Vam napovedali nekaj stvari.

Bistvenih sprememb v novem letniku ne bo, saj so se v 25 letih osnovne vsebinske in tehnične črte urejevanja pokazale za tako primerne, da bi bilo nesmiselno začenjati kaj čisto novega, če seveda upoštevamo skromne finančne možnosti Naše luči.

Kot doslej bomo objavljali na naslovni starni večbarvne posnetke iz Slovenije, na notranjih straneh pa črno-bele. Kot doslej bomo opozarjali v uvodnikih na najbolj pereča slovenska vprašanja, objavljali mesečni povzetek glavnih dogodkov doma, v verskem delu revije skušali prikazovati krščanstvo kot glavno gonilno silo vsega življenja in delovanja kristjanov, prikazovali bralcem, kaj sodijo slovenski in tuji časopisi o dogajanju doma, objavljali poročila o življenju zdomcev, poskrbeli tudi za otroke in za smeh in nadaljevali z izredno zanimivim romanom Hudičev advokat. (Le ena bralka je pisala, da ji ni všeč, cela vrsta bralcev ga je pa navdušeno pozdravila.)

Na notranjih straneh platnic bomo letos pisali o našem jeziku: priobčevali bomo slovenske izraze, rečenice, pregovore in podobno. Prepričani smo, da bo to našim bralcem, ki imajo v zdomstvu z materinščino le malo zveze, všeč in nadvse dobrodošlo, ne nazadnje tudi za učenje svojih otrok.

Sicer bomo res naročnino za malenkost zvišali, vendar bomo skušali sami dodati za stroške iz prostovoljnih prispevkov, da se ne bo naročnina pretirano zvišala.

Gotovo pa nam boste vsi dosedanji naročniki in bralci ostali zvesti, saj ste zavestni kristjani in zavedni Slovenci. Bog vas živi!

Uredniki

FOTOGRAFIJE V NAŠI LUČI

Uredništvo Naše luči sprejema fotografije za objavo le prek duhovnikov, katerih imena in naslovi so objavljeni na platnicah revije.

Uredništvo si pridržuje pravico odločitve, ali bo neko fotografijo objavilo, in če jo bo, v kateri številki in kako veliko jo bo objavilo. Kdor dá fotografijo za objavo, naj obenem plača 210 avstrijskih šilingov (oziroma enako vrednost v kakšni drugi valuti) za izdelavo klišeja.

slovenci po svetu

AVSTRALIJA. — V slovenskem verskem središču pri Sv. Rafaelu v Sydneyu so priredili drugi vseavstralski koncert naše mladine. Sodelovalo je 7 mladinskih zborčkov in 8 posameznikov. Med ansambli je zmagala Sydnejska „Mavrica", med solisti pa Irena Kužnikova. Nastopi so bili izvajani pod geslom: „Slovenska mati me je rodila... slovenske pesmi pevala". — V državi Viktoria se bo mogoče na šolah med tujimi jeziki učiti tudi slovenščine. Za pouk se je prijavilo 124 študentov, ki imajo na voljo 15 učiteljev. — Na slovenski fari v Kewu so v septembru pripravili „dan očetov". — V isti župniji so konec septembra z lepo proslavo obhajali „dan ostarelih", kjer je spet sodelovala slovenska mladina. — V okviru marijanskega kongresa je bila 12. septembra v Sydneju maša narodov, ki so se je Slovenci v lepem številu udeležili. Posebno pozornost so pri vseh navzočih gledalcih vzbujale lepe slovenske narodne noše.

ARGENTINA. — V založbi „Svobodne Slovenije" je v Buenos Airesu izšel jubilejni „Zbornik svobodne Slovenije", ki na 500 straneh prinaša politična, zgodovinska, umetnostna ter planinska razmišljanja. Članki so pisani z zornega kota slovenskega katoličana, ki živi v svobodnem svetu. — V San Justo so slovesno obhajali 20-letnico Slovenskega doma. Dopoldne je bila maša v stolni cerkvi, popoldne pa akademija s spominskimi govori in z nastopom vseh slovenskih folklornih skupin s področja Velikega Buenos Airesa. — Šolska mladina je na odru v Slovenski hiši priredila proslavo na čast zaščitniku škofu Slomšku uspelo proslavo. Otroci so med drugim igrali igrico „Cmokec Poskokec". — V Carapachayu so 17. oktobra imeli uspelo materinsko proslavo s kulturnim in zabavnim programom. — V Bariločah so imeli zimo in so se tam vršile tudi argentinske in južnoameriške smučarske tekme. Državni argentinski prvak na 15 km je postal Marko Jerman. Pri mladcih je bil prvi v teku na 10 km njegov brat Martin. Južnoameriška prvakinja v veleslalomu je postala Slo-

še vedno razburja Tržačane. Nad 3000 protestnih podpisov leži na mizi tržaškega radijskega vodstva. — Stalno slovensko gledališče je spet začelo delovati v Trstu. Na programu je 7 abonmanjskih predstav raznih avtorjev. — Na slovenske šole na Tržaškem je vpisanih 3705 učencev: 832 v otroške vrtce, 298 v prvi razred osnovne šole, 1348 v ostale razrede osnovnih šol, 814 v srednje šole in 711 v višje srednje šole ter tečaje. — Slovenski slavisti (okrog 500) so zborovali v Kulturnem domu v Trstu. Obravnavali so svojska vprašanja slovenske narodne skupnosti v deželi Furlanija-Julijska krajina.

BENEŠKA SLOVENIJA. — Slovenski skavtski organizaciji iz Trsta in Gorice sta se posebej zavzeli za vas Subid v Benečiji; organizirali sta dovoz živil in obleke. Zbrali sta tudi denar za nekaj avtohišic. — Videmski škof Battisti je imel 17. oktobra birmo v Ukvah. Prebral je evangelij tudi po slovensko. Med pridigo je bodril Slovence, naj ostanejo zvesti veri, svojim starim običajem in slovenskemu jeziku. Isto je poudaril tudi na birmi v Žabnicah ter posebej povedal, kako mu zelo ugaja slovensko petje pri božjih službah.

pisma bralcev

ZAKAJ NA ŠVEDSKEM VSI SLOVENSKI KLUBI PROPADAJO?

Ko so ustanovili slovenski klub v Ölofstremu, sem bil med prvimi člani. Slovenci smo bili veseli, da smo se zbrali skupaj. Klub je imel kmalu 150 članov. A veselje je bilo kratko. Danes ima klub 10 do 15 članov.

„Rodna gruda" iz Ljubljane je poročala, kako smo obhajali dedka Mraza v Ölofstremu. Niso pa pri tem povedali, da so peli same švedske pesmi, ko so otroci plesali okoli drevesa, in da so igrali za ples Švedi.

9. oktobra je bila proslava Ivana Cankarja. Predsednik kluba je tolmačil po švedsko, kar je bilo povedanega slovensko, ker je bilo v dvorani nekaj Švedinj, ki so poročene s Slovenci. Med Slovenci so bili člani vseh narodov Jugoslavije. Predstavili so nam tudi tovarišico iz Ljubljanske banke. Ko sem jo vprašal, kje v Ljubljani dela, mi je odgovorila, da je iz Beograda in ne pozna v Ljubljani nikogar. Potem je predsednikova hči zapela pesem Hej, Slovani, v roki pa je držala jugoslovansko zastavo z zvezdo. Vstopnina je bila za člane 10 kron, za nečlane 20. Celó tisti, ki so prišli 150 km daleč s svojimi inštrumenti in so zastonj igrali, so morali plačati po 20 kron.

Slovenski klubi so prešli odkrito na levo, čeprav ponavljajo nekateri njihovi funkcionarji, da niso politično vezani. Skušali bomo to veliko napako popraviti tisti, ki smo prišli na Švedsko zato, da si služimo kruh, ne pa da propagiramo razne nedemokratske režime. Upamo, da se bodo v klube vrnili tisti, ki so prav zaradi razne propagande z leve odšli. Upamo tudi, da nam bodo dali novi oblastniki — socialisti so volitve zgubili — pomoč za res čisto slovenske klube.

Nekdanji član slov. kluba

ZDRAVILA ZA MISIJONE

(Nadaljevanje s strani 9)

letu pošlje v nerazvite pokrajine Azije, Afrike in Latinske Amerike zdravil v vrednosti 800 tisoč mark. Skušnja je pokazala, da je cenejše pošiljati lekarnam v misijonskih deželah osnovne snovi kakor v Nemčiji izdelane tablete, kapljice itd.

Pri tej pobudi je danes zaposlenih celodnevno ali pa vsaj nekaj ur na dan 18 ljudi. Dr. Boekels dela pri tem zastonj.

venka Veronika Flerè. — Prvikrat so prišli v Bariloče slovenski smučarji trenirat. Tržičan Bojan Križaj je na latinskoameriškem prvenstvu v veleslalomu zasedel drugo mesto. Na argentinskem državnem prvenstvu je dosegel prvo mesto v veleslalomu in v specialnem slalomu, kjer je obakrat posekal svetovne in olimpijske „ase". — V cerkvi sv. Rafaela v Buenos Airesu so ustoličili podobo svetogorske Matere božje. Pri ustoličenju so bili navzoči predvsem primorski rojaki, ki so prišli v Argentino za časa fašističnega preganjanja po prvi svetovni vojni. — Slovenski duhovniki so imeli 27. oktobra študijski dan. Udeležilo se ga je 29 duhovnikov in so razpravljali o pastoralnih problemih ob krščanskem zakonu. — Na pristavi v Castelarju se je vršil 6. mladinski dan s športnimi in kulturnimi prispevki.

KANADA. — V župniji „Marije Brezmadežne" v Torontu se je v jeseni vpisalo v slovensko šolo 250 učencev. V župniji „Marije Pomagaj" je število vpisanih učencev nekoliko nižje. — Na vinski trgatvi v Torontu so 26. septembra skrbeli za veselo zabavo „Veseli Pomurci". Teden dni kasneje so na farmi društva „Simon Gergorčič" imeli isto nalogo „Veseli alpinci". — V Sudburyju v Ontario je tamkajšnje društvo priredilo za Slovence, ki so raztreseni okrog, „slovenski dan" s kulturnim in zabavnim sporedom. — Romanje k spominskemu slovenskemu križu v kraju kanadskih mučencev v Midlandu je privabilo veliko število rojakov, ki so tam pomolili za žrtve druge svetovne vojne v Sloveniji. — Župnijo „Marije Pomagaj" je obiskal novi škof za izseljence v torontski nadškofiji, Slovenec dr. Lojze Ambrožič. V tej cerkvi je g. škof imel tudi novo mašo. Bil je to res doživet farni praznik.

ZDA. — Predsednik ameriške škofovske konference nadškof Bernardin se je ob 200-letnici ZDA posebej s pismom zahvalil slovenski in hrvaški Cerkvi za zasluge pri razvoju katoliške Cerkve v ZDA. Posebej omenja zasluge svetniškega škofa Barage in njegovih sodelavcev. — Ameriški rojaki, ki gredo na obisk v Slovenijo, v par minutah opravijo vse formalnosti za vizo na jugoslovanskih konzulatih. To pa ne velja za duhovnike, ki so rojeni v Jugoslaviji. Zanje konzuli pošiljajo vprašanja, če jim smejo dati vize, v domovino. Le če krajevne oblasti nimajo nič proti duhovniškemu obisku, jo dobé. To je nov dokaz verske diskriminacije, ki je po karti Združenih narodov prepovedana. — Pri župniji sv. Cirila v New Yorku so v septembru priredili v korist slovenskim misijonarjem po svetu misijonsko akademijo. — Slovenska folklorna skupina „Kres" je za 200-letnico ZDA priredila v Clevelandu predstavo narodnih plesov. Nad 30 mladih plesalcev je izvajalo zanimave koroške, belokranjske in prekmurske narodne plese. Občinstvo je do kraja napolnilo dvorano Narodnega doma na St. Clair Ave. — V San Franciscu (Kalifornija) je umrl zdravnik, primorski rojak dr. Stanko Verčon. Radio in televizija sta njegovo smrt naznanila z besedami: „Umrl je zdravnik ubogih, svetniški dr. Vrčon." Ob njegovi krsti so se zbrali ne le Slovenci, temveč ljudje vseh ras in barv, tudi ciganski „kralj", in žalovali za očetom ubogih. — Petletnico slovenske kapele v narodnem Marijinem svetišču v Washingtonu so obhajali z mašo, ki jo je imel koprski škof dr. Janez Jenko. — Slovensko kulturno društvo „Triglav" je priredilo v Milwaukeju uspelo vinsko trgatev. — Clevelandski škof je 12. septembra obiskal slovensko župnijo sv. Vida. Med pridigo je Slovence pozval, naj ostanejo še naprej zvesti slovenski verski tradiciji.

knjige

Francè Balantič

ZBRANO DELO

Slovenska kulturna akcija, Buenos Aires 1976

Slovenska kulturna akcija v Buenos Airesu v Argentini je izdala kot svojo stoto knjigo Zbrano delo Franceta Balantiča, enega največjih slovenskih pesnikov, ki je zgorel novembra 1943 v Grahovem kot domobranec. Hišo, v kateri je bil, so zažgali partizani. Pesnik bi čez nekaj dni dopolnil 22 let.

To izdajo je pripravil esejist, pesnik in slikar France Papež. Pred njo so izšle že tri izdaje (Ljubljana 1944, Buenos Aires 1956, Celovec 1967), četrta, tiskana v Ljubljani v povojni dobi, pa ni smela med ljudi, ampak so jo zapeljali v vevško papirnico — v odpad.

Treba je omeniti, da je vse Balantičeve rokopise, razen enega cikla in enega osamljenega verza, ohranil dr. Tine Debeljak. On je tudi uredil prvi dve izdaji Balantičevih pesmi, ostali dve pa se nujno naslanjata na njegovi izdaji.

Ta, Papeževa ureditev ima nekaj novosti, zaradi katerih je brez dvoma ta izdaja doslej najbolj kvalitativna. Pesmi je uredil tako, da je iz njih moč zaznati pesnikovo notranjo rast. Zbral je res vse, kar je Balantič napisal in se je ohranilo, in to zapisal z res samo Balantičevimi besedami. V zbirko je napisal prelep uvod, ki ga zaključuje takole:

„To je BALANTIČ: strast in hrepenenje, vera in upor. Njegova poezija ne pozna ničesar takega, čemur bi lahko rekli poetični aktivizem; svoje pesmi ni posvetil nobeni politični ali družbeni skupini. Rahločutna lirika, spočeta kot čustveno duhovni izraz človeka, ki je dozorel v težkem času, prehaja čista v kozmičnost duha. Nostalgična pastirska in domačijska pesem tega velikana slovenskega ekspresionizma se ob vabljivosti in močeh svetá razrašča v tragično doživetje časa in v metafizične spoznave. Občutenje zgodovinske stvarnosti prehaja v videnje mističnih stvarnosti življenja in smrti, lepote in resnice.“

Posebna vrednost izdaje so filigransko fine, skoraj vse nerealistične ilustracije zbirke, ki jih je narisal urednik zbirke sam.

Knjiga Balantičevih pesmi bi morala stati v sleherni slovenski družinski knjižnici, saj je znano, da ni znal Balantič napisati slabega verza.

Wilhelm Hünermann

VINCENCIJ PAVELSKI, OČE UBOGIH

Baragovo semenišče, Argentina 1976

Wilhelm Hünermann je znan po svojih romanih o znamenitih ljudeh. Ima tako privlačen slog, da so njegova dela prevedena v mnoge svetovne jezike.

V vrsto svetniških romanov spada tudi njegovo delo o Vincenciju Pavelskem, svetovalcu kraljice in obnovitelju Cerkve v Franciji ter enem največjih dobrotnikov in svetnikov vseh časov. V uvodu v delo beremo:

„Tega ponižnega duhovnika bi lahko imenovali očeta ubogih in trpečih 17. stoletja. Mednje je razdelil več milijonov, kot jih je imela Francija v državni banki. Bil je oče siromakov, najdenčkov in sirot, starčkov in onemoglih, jetnikov in kaznjencev na galejah, duševno nerazvitih in bolnih ter vseh drugih kakor koli socialno ogroženih. V času divjih bojev tridesetletne vojne je reševal cele pokrajine, da ubogo ljudstvo ni umrlo od lakote.“

In še: „Njegovo srce je objelo vso tedanjo revščino. Pošiljal je svoje duhovne sinove in hčere, lazariste in usmiljenje sestre, na vsa področja tedanje duševne in telesne bede. Vincencijeva dobrota ni poznala meja. Njegovo usmiljenje je našlo sužnje na področjih severne Afrike, kužne bolnike na Poljskem, preganjane katoličane na Irskem, pogane na Madagaskarju.“

Roman opisuje tega velikega človeka. Ker ga je poleg tega napisal tako priznani pisatelj, kot je Hünermann, je zares vreden branja.

Cena broširane knjige 3 dolarje, vezane 4 dolarje.

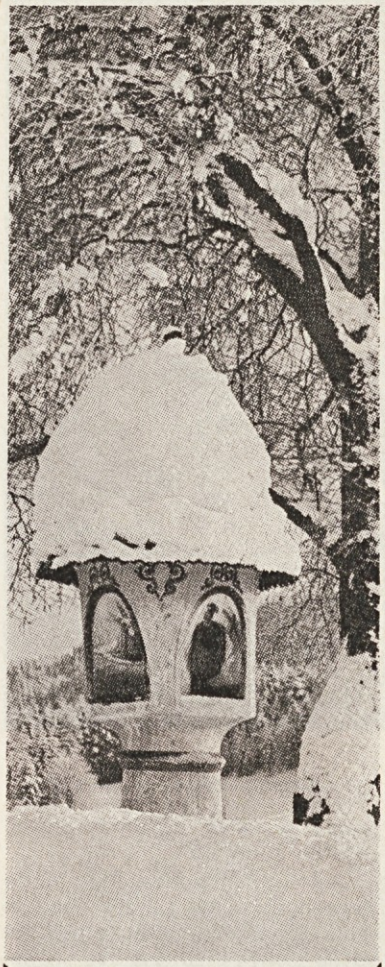

božji mir in blagoslov o božiču in v novem letu!

vaši duhovniki

(Nadaljevanje z 19. strani)

prevzel kovačijo, ne da bi preveč računal.

Ušel je lahko šele, ko je že dvajsetkrat zastavil svojo dušo in svoje dobro ime. Odšel je bolj kot kdajkoli prej prepričan, da je nemogoče spremeniti to zaostalo ljudstvo, navajeno skozi stoletja fevdalizma: poljubljalo je roko stiskaškemu grofu, če mu je ta le nudil kos kruha in občutek zaščitenosti pred morebitnimi nezgodami in pred politiki.

Doma ga je čakalo škofovo pismo in to je bilo novo poleno k butari nadlog čez dan. Škof ga je prosil le za zdravniško oskrbo, boljše plačano kot običajno, toda namigaval je na veliko več: na vljudnost, ki bi se lahko sprevrgla v nadležno breme.

Aldo Meyer, židovski liberalec, je začutil nepremagljivo nezaupanje do oblastnega cerkvenega človeka, čigar predniki so izgnali iz Španije njegove rojake in jim ponudili skromno zavetišče v Trastevereju. Toda naj on vidi rad ali ne, Angež bo prišel in v skladu z zdravniško prisego je dolžan, da ga oskrbuje. Zlovoljno je upal, da se ne bo dal zapeljati v sklenitev prijateljstva.

V njegovih odnosih do Anne Louise ni bilo prijateljstva. Bil je njen zdravnik, ker pač ni bilo na voljo drugega boljšega. Včasih je bil k njej povabljen, ker ni imela na razpolago druge izobražene družbe, da bi jo pri večerji zabavala. Včasih je bil tudi govorec kmetov in njihovih prošenj pred gospodarico. Toda zunaj naštetih primerov je obstajalo področje molčečega nezaupanja in prikrite sovražnosti.

Oba sta poznala Giacoma Neroneja. Vsak od njiju je bil iz različnih razlogov sokriv njegove smrti. Meyer je predobro poznal naravo bolezni svoje bolnice, vendar ji ni nikoli prave diagnoze odkrito povedal. Anne Louise je poznala zdravnikove neuspehe in mu je dala to vedeti, ker je Meyer preveč vedel o njenih slabostih. A ker sta se videvala redko, sta se prenašala s kar prizanesljivo vljudnostjo in bila kljub vsemu drug drugemu hvaležna: Meyer zavoljo dobrega vina in okusno pripravljene jedi, grofica pa zavoljo priložnosti, da se je lahko oblekla v dolgo obleko in jedla v družbi moškega, ki ni bil podeželsko grob, pa tudi ne cerkven človek.

A ta večer so veli drugačni vetrovi. Navzočnost Nicholasa Blacka in napovedani obisk monsinjorja iz Rima sta vtisnila priložnosti svojevrsten in malce zločest pečat. Medtem ko se je Meyer bril in oblačil ob rumenkasti luči leščerbe, se je podzavestno pripravljal na neprijetni večer.

Vendar ni v prvih trenutkih nič kazalo, da bi bila njegova bojazen utemeljena. Grofica je bila okusno oblečena, mirna in prikupna. Videti je bilo, da je iskreno zadovoljna, da je prišel. Slikarjev smeh je bil naraven, govoril je pametno in prijazno o sleherni stvari, na katero je nanesel pogovor.

Ob aperitivu so kramljali o vremenu, o krajevnih običajih in o propadanju neapeljske slikarske šole. Ob juhi so se lotili Rima in Black je natanko opisoval najprijetnejše škandale ceste Margutta in ceno, ki so jo terjali kritiki za ugodno oceno. Ko so prinesli na mizo ribe, so govorili o Vatikanu, nato prešli na politike in nazadnje razpravljali o uspehih bližajočih se volitev. Vino je doktorju razvezalo jezik in ga je pognalo v vzneseno razpravljanje:

„. . . Zadnjič so krščanski demokratje zmagali zavoljo spovednice in pomoči severnoameriških dolarjev. Cerkev je grozila z obsodbo slehernemu katoličanu, ki bi volil komuniste, in Washington je vihtel pri tem šop dolarjev. Ljudstvo je hotelo za vsako ceno mir in kruh in Vatikan je bil edina ustanova v Italiji, ki je ohranjala trdnost in moralne rešitve. Tako sta oba skupaj pri volitvah zmagala. Toda še zmeraj imamo v Italiji najmočnejšo komunistično stranko zunaj Rusije, in še med tistimi, ki so volili pod vatikansko zastavo, so čudne razlike glede ciljev. Kaj se bo zgodilo ob tej priložnosti? Demokrati se bodo obdržali, jasno, a zgubili bodo ob splošni preokrenitvi na levo nekaj glasov. Monarhisti bodo na jugu malo pridobili, komunisti pa bodo ostali približno isto kot doslej: čvrsto jedro nezadovoljnežev."

„Kaj bo povzročilo upad pri krščanskih demokratih?" je z živo zavestjo vprašal Nicholas Black.

Meyer je skomignil z rameni s pomenljivo kretnjo.

„Predvsem pomanjkanje storitev. Ni videti znatnih izboljšav in opaznega upada pri množici nezaposlenih. V industriji se ohranja ravnotežje zavoljo severnoameriške denarne pomoči in podpore Vatikanske banke. Narodni dohodek se je zvišal, a ta porast skoraj ni opazen pri življenjski ravni širših ljudskih plasti. Vendar je zadosten, da so finančniki bolj ali manj zadovoljni in da vladajoči glasove v drugi volilni dobi približno obdrže.

Drugi razlog je ta, da je Vatikan zgubil na ugledu, ker se je istovetil z določeno stranko. Zgodilo se je, kar se rado dogaja papežu, ki se ukvarja s politiko. Zme-

raj hoče doseči oboje: božje kraljestvo in obenem večino v deželnem parlamentu. V Italiji to lahko doseže, a plačati mora določeno ceno in ta cena je antiklerikalizem v lastni čredi."

„To je zanimivo," je dejal Black, ki ga je navdušil konec sklepanja. „Po vsej Italiji najdeš ženske, ki hodijo vsak dan k obhajilu, in moške, ki nosijo škapulirje pol ducata bratovščin, ki pa ob vsaki priložnosti ponavljajo stari rek: Vsi duhovniki so hinavski. Je posrečeno, vendar popolnoma nelogično."

Meyer se je zasmejal in razprl roke, kot da bi bil malodušen.

„Dragi moj, to je najbolj logična stvar na svetu. Čim več duhovnikov je, tem bolj so opazne njihove pomanjkljivosti. S klerikalno vlado je kakor z vlado kikel: slaba je, kakor jo pogledaš. Jaz ne verjamem, da bi bili vsi duhovniki hinavski. Svoje dni sem poznal nekaj prav dobrih. Kljub temu sem antiklerikalec. Latinec je logičen v svojem srcu. Pripravljen je priznati, da Sveti Duh vodi papeža v zadevah vesti in nravi, upira pa se mu, da bi tudi določal bančne takse."

„Ko že govorimo o duhovnikih," je dejala Anne Louise de Sanctis, „se sprašujem, kakšen bo monsinjor Meredith."

Njene besede so bile na videz nedolžne, toda Aldo Meyer je za njimi uganil njeno prevejanost. Speljati sta hotela razgovor z enega predmeta na drugega in njega kot ovco potisnila v kot ter nanj s prebrisanim roganjem pazila, da ne bi ušel. Vrag ju pocitraj! Ne bo jima ustregel.

Z zmiganjem ramen se je ognil vprašanju.

„Vi govorite o rimskem inkvizitorju? Me ne zanima. Prišel bo in odšel. To je vse. Imam svoje težave, o katerih bi se rad pomenil z gospodarico."

„Kakšne težave?" je grofica nagrbančila čelo, ko ji je spodletelo norčevanje.

„Kovač Martino je imel napad. Ostal je mrtvouden in onesposobljen. Njegova družina bo potrebovala pomoči. Mislil sem, da bi jim vi lahko dali nekaj denarja in vzeli v službo obe deklici. Teresina in Rosetta sta že dovolj stari, da začneta delati."

Grofičina privolitev ga je začudila.

„Kajpak. To je najmanj, kar lahko storim. Zadnje čase sem veliko premišljevala o vaških deklicah. Tu nimajo nobene bodočnosti in, če se spravijo od tod, končajo na cestah Reggia ali Neaplja. Mislim, da se moramo potruditi, da oživimo katerega od vaših načrtov, doktor, in jim preskrbimo delo tukaj."

„Dobra misel," je dejal previdno Meyer, skušajoč uganiti, kam ga hoče grofica speljati. Njene naslednje besede so to razkrile z vso jasnostjo.

„Pavlo Sanduzzi je lep primer. Nicki pravi, da je deček nadarjen in zelo pripraven. Prava škoda bi bila, če bi ga prepustili potepuštvu. Pripeljala ga bom semkaj, da bo delal z vrtnarji. Njegovi materi bo prav prišlo nekaj dodatnega denarja."

Sedaj je bil pa res ujet v past. Ustregla mu je v eni zadevi, a izpiti bo moral grenki požirek, ki je spremljal uslugo. Nasproti sebi je imel grofico in slikarja, ki sta se mu nad čašami nasmihala in ga izzivala, da bi ugovarjal in se osmešil. A Meyer je pritrdil in brezbrižno dejal:

„Če ga lahko zaposlite, zakaj ne? Govorite z njegovo materjo!"

„Čemu?" je vprašal Nicholas Black.

„Ker je mladoleten," je nalašč poudaril Meyer. „Mati je fantova zakonita varuhinja."

Slikar je zardel in vtaknil nos v čašo in Anne Louise se je spričo neuspeha grenko nasmehnila.

„Vi bi lahko naročili Nini Sanduzzi," je rekla Meyerju, „naj pride jutri k meni."

„Storil bom, vendar je možno, da ne bi hotela priti."

„Kakšna domišljavost za bosonogo kmetico!" je jezno pripomnil Black.

„Smo svojevrstno ljudstvo," je odvrnil Meyer. „Precej časa bi potrebovali, da bi nas razumeli."

Anne Louise je molčala in pomignila služabniku, naj še prinese vina in naj postreže s pečenim mesom. Eno točko je le dosegla. Meyer je bil ujet in, če se je Nicki želel bojevati z Judom, se bo ona samo zabavala, ne da bi se osebno vmešavala. Vendar so jo naslednje zdravnikove besede znova potegnile v pogovor.

„Danes sem prejel pismo od škofa. Prosi me, da bi bil monsinjorju Meredithu zdravniški svetovalec. Zdi se, da gre h koncu zavoljo raka."

„Bog se usmili!" je vzkliknil Nicholas Black. „Kakšen zaplet!"

„Vi ste ga povabili, Nicki," je dejala razdraženo grofica. „Ne vem, čemu se pritožujete."

„Mislim na vas, draga. Bolnik v hiši je hudo breme."

„V svoji hiši imam zadosti prostora," je dejal prijazno Meyer.

(Dalje na 38. strani)

otroški kotiček

Jezusovo rojstvo

Tiste dni je dal rimski cesar Avgust povelje, naj se gre vsak človek, ki živi v njegovem cesarstvu, zapisat v kraj, kjer ima kakšen kos zemlje.

Šla sta tudi Jožef in Marija na pot: iz Nazareta, na severu Palestine, v Betlehem, na njenem jugu. Marija je že pričakovala otroka. Zato je morala biti pot zanjo težka, saj sta potovala tri do štiri dni, Jožef peš, ona na osličku.

V Betlehemu je stalo takrat večje prenočišče, a je bile že polno. Onadva nista našla tam zase prostora.

Šla sta iz mesteca ven na polje. Tam so bile naravne votline, v katere se je v mrazu in dežju zatekala živina.

Ko sta bila tam, je Marija rodila Jezusa, ga povila v

MARIJA DETE JE RODILA

Ob jaslicah opolnoči
Marija Dete je rodila.
Se potožila je Marija:
„Še vode ni, da Dete bi umila,
povojcev ni, da bi ga v nje
povila!“

Še dobro ni izgovorila,
že z neba priletela sta
golobca dva, dva angela;
prinesla sta dve kanglici vodé,
povojca dva, plenici dve.

In Dete v hlevcu sta umila,
narahlo, mehko ga povila
v plenici dve, v povojca dva,
dva bela božja sla,
golobca dva, dva angela.

Karel Širok

TEPEŽNIKI

Zažarelo je jutro, prebudila se je vas, hiše in koče so pokazale svoje bele, s snegom pokrite strehe. Rdeče je zaplapolala zarja na meglenem vzhodu, zableščalo se je po dolini, zalesketalo se je po mrzlem snegu. Počasi se je dvigalo kakor iz ognja veliko goreče sonce.

Takrat so se pokazali na vasi tepežniki. Dolga vrsta jih je bila, veliki in majhni, deklice in dečki. Mrzla zimska megla jih je obdajala, zeblo jih je, da so si hukali v prste. Kučme so imeli na glavah, pasice okoli ušes, pisane rute okrog vratu, v eni roki tepežnico, v drugi culo: tako so začeli svojo pot.

otroški kotiček

In šli so od hiše do hiše, izginili skozi vrata in se čez čas zopet pokazali na vasi.

Če je prišel mimo človek, so zagnali krik: „Rešite se!“ in dvigali leskove tepežnice proti njemu.

Obstali so tu in tam pred hišo in se pomenili. Dobro so vedeli, kakšna navada je v hiši in kaj bodo dobili v dar. Vedeli so, koga bodo tepežkali, gospodarja ali gospodinjo, starega deda ali dobrega strica, prijazno babico ali bogato teto. Zato so starejši učili mlajše.

Z veseljem so priskakali iz hiše, kjer so jih dobro obdarovali; svetile so se mlade oči, smejali so se rdeči noski, zalita lica so trepetala od mraza, v rokah pa so nosili culice z darovi.

Cesta je bila zameténa s suhim snegom, kakor ga je bila v noči nanesla burja po vasi. Tak je navadno tepežni dan.

Tepežniki so prišli tudi do zaprtih vrat, trkali so, pa jim niso odprli. Vedeli so, da so domači doma, a hišni gospodar je bil skop in jim je zaprl. Obstali so na cesti in zapeli svojo pesem, potem pa so s smehom in vpitjem razbijali na vrata. Vrata so se odprla in v tistem trenutku se je prikazala brezovka ter oplazila tiste, ki so bili blizu vrat. Nekateri so se zvalili po ledeni cesti, drugi pa so zbežali dalje po vasi.

Zeblo jih je zelo, a pozabili so, da jih zebe. Stisnjeno so se držali, globoko izpod kučem so žarele žive oči in rdeči noski. Roke so tiščali v žepu, culo in tepežnico pod pazduho. Pogreli so se gredoč pri peči, kamor so prišli, in odgovarjali na vprašanja.

Povsod je skoraj isto po stari navadi. Ded zleze z zidka, vzame pipo iz ust in jih postavi po vrsti, potem pa izprašuje. Kdor ne odgovori, ne dobi nič. Zato se lenuhi postavijo zadaj, da se izognejo. Gospodinja prinese pehar s poticami, kruhom, jabolki in orehi, tepežniki pa zapojo svojo pesem:

Dajte potice s police!
Dobra potica prileti,
lepše polje obrodi.
Če je lepša potica,
lepša bo pšenica.

Vzamejo darove, se zahvalijo in odidejo.

Vse jutro motijo tepežniki mirno vas. Ko odide ena truma, pride druga iz sosednje vasi. Kdor omaga, se spusti v jok in ostane sredi ceste. Nihče se ne zmeni zanj, dokler ga vaščani ne spravijo v kako hišo za toplo peč.

Darovi padajo iz cul. Če zdrkne komu novec na tla, planejo vsi po njem, da nastane živa kopica. Starejši znajo vse dobro spraviti, mlajšim se smejejo in jim privoščijo, da so nerodni. Tudi njim se je nekdaj tako godilo.

„Pa bi bil doma ostal! Ali moraš z nami? Premlad si za tepežnika: domov pojdi! Čakali te ne bomo.“ In gredo dalje.

Ivan Lah

plenice in položila v preproste jasli.

V prav tistem kraju so pastirji prenočevali pod milim nebom in bili na nočnih stražah pri svoji čredi. Pri straži so se menjavali. Naenkrat jih je obsvetila močna svetloba in angel je stopil prednje, tako da so se silno prestrašili.

Angel jim je rekel: „Ne bojte se! Oznanjam vam veliko veselje: rodil se je danes Odrešenik.“ In v hipu je bila pri angelu množica drugih angelov, ki so govorili: „Slava Bogu na višavah in na zemlji mir ljudem!“

Ko so angeli odšli, so rekli pastirji drug drugemu: „Pojdimo v Betlehem pogledat Odrešenika!“

Pohiteli so, prišli tja in našli Marijo, Jožefa in dete, v jasli položeno.

Planina Jezero v Bohinju.

(Nadaljevanje s 35. strani)

„Ni posebno udobna, vendar bi ustrezala."

„Nikakor!" je ugovarjala grofica. „Tukaj bo ostal. Imam služabnike, da ga bodo oskrbovali, in vi ga lahko obiščete ob sleherni priložnosti, če bo treba."

„Slutil sem, da boste tako odločili," je odvrnil Meyer brez sence posmeha.

Prinesli so na mizo pečeno meso, natočili so vina in nekaj časa molče jedli, medtem ko je vsak od njih delal sam zase račun o boju med koristmi, ki se je razvijal pod tanko plastjo vljudnosti v razgovoru. Grofica je navsezadnje odložila vilice in dejala:

„Mislila sem, da bi morali iz pozornosti do škofa organizirati za tega človeka gostoljuben sprejem."

Nicholasu Blacku je piška obtičala v grlu.

„Kakšne vrste sprejem, draga? Sprevod bratovščine rajnkih in Marijine kongregacije pa Društva svetega imena? S prapori in svečami in ministranti in z očetom Anzelmom, ki bi štorkljal za njimi v umazani albi?"

„Nič tega, Nicki!" Grofičin ton je bil rezek in odločen. „Preprosta večerja jutri zvečer, ki bi se je udeležila midva, doktor in oče Anzelm. Nič posebnega, samo priložnost, da bi monsinjor Meredith spoznal osebe, ki mu lahko v tem kraju najbolj pomagajo."

Aldo Meyer je buljil v krožnik. Kako bi se spoprijel s takšno žensko? Čisto navadna večerja! Pokroviteljica v vlogi visoke gospe, ki izkazuje naklonjenost podeželskemu zdravniku in neotesanemu duhovniku: ta ne bo znal uporabljati jedilnega pribora, polil bo vino in nazadnje bo najbrž zaspal ob posladku, medtem ko jih bo rimski monsinjor opazoval s hudomušno prizanesljivostjo. In ko bo prišel čas za izjave in pričevanja, na koga se bo naslonil monsinjor, če ne na udvorljivo damo, ki ga je tako vljudno gostila? Preprosta večerja, prav zares, čisto preprosta večerja!

„Kaj mislite, doktor?"

Hladno in resno je dvignil pogled.

„Hiša je vaša, gost prav tako."

„Toda vi boste prišli?"

„Se razume."

Opazil je, kako ji je odleglo in kako ji je bežna zmaga zablestela v očeh. Ko je ošinil z očmi Nicholasa Blacka, se je ta smehljal. Meyer se je čutil golega spričo bodal tega para spletkarjev, ki sta se tako čudno skupaj vzela.

„Sprašujem se, kakšen bo," je spregovoril Black.

„Kdo?" je vprašala grofica.

„Naš monsinjor iz Rima. Ko sem ga videl v Vatikanu, je bil suhljat in siv kot miš."

„Smrti se bliža," je osorno odvrnil Meyer. „To skazi človeku kožo."

Slikar se je smehljal.

„Ne pa značaja, upam. Sovražim čemerne ljudi pri mizi. Navsezadnje je Anglež, kar pomeni drugačnost. Verjetno bo suhoparen in bleščeč pa dolgočasen v pogovoru. Sprašujem se, če bo pretirano tankovesten. Nekateri cerkveni gospodje iz Rima so zelo široki. Drugi bi hoteli, da bi bilo stvarstvo na novo preurejeno, da bi veljala splošna samorodnja. Nestrpno pričakujem, kako bo razpletel ljubezenski klopčič Giacoma Neroneja."

Aldo Meyer se je naglo okrenil k njemu.

„Kaj veste vi o tem?"

Slikarjev odgovor je spremljal žaljiv posmeh.

„Najbrž ne toliko kot vi. Jaz zaposlujem njegovega sina in vi zaposlujete njegovo ljubico z gospodinjstvom. Jasno je, da jim bo to lahko prav prišlo. Zadnji seznami so polni devic, spoznavalcev in čisto mladih fantičev, ki so komaj dobro opravili noviciat. Kak pošten spokornik kot Avguštin ali Marjeta Kortonska bi jim zelo prav prišel. Saj veste: zmeraj se ponuja kakšna pot za vrnitev k Bogu. Cerkveni ljudje so veliki računarji. Se ne strinjate z mano, doktor?"

„Jud sem," ga je kratko zavrnil Meyer. „Katolicizem mi ni pri srcu, še manj pa mi je všeč sramotenje. Rajši bi govoril o drugih rečeh."

Grofica ga je hitro opomnila: „Preveč ste pili, Nicki."

Slikar je od jeze postal rdeč,

odmaknil je stol in odšel iz obednice. Na grofičin namig se je umaknil tudi služabnik in Anne Louise je ostala sama s svojim zdravniškim svetovalcem.

Vzela je v roke cigareto, potisnila zavojček proti Meyerju in počakala, dokler ni prižgal. Nato se je sklonila naprej in mu puhnila oblaček dima v obraz.

„Pojdite no, moj doktor, povejte mi brez ovinkov, kar imate povedati!"

Meyer je odkimal.

„Vi mi ne bi bili hvaležni, Anne, še verjeli mi ne bi."

„Poskusite!" Sem sprejemljiva," se je priliznjeno zasmejala in mu prožila roke prek mize. „Svojeglavi ste, Aldo mio, in kadar me gledate vzdolž svojega hudobnega židovskega nosu, se polasti svojeglavost še mene. Rajši mi zdaj povejte, a v prijetni obliki, katera je moja bolezen in kakšen je vaš predpis!"

Meyer je za hip pomolčal in opazoval obraz, ki je bil svoje dni lep: ličnice pravilno oblikovane, mišice mlahave in zaničljive, gubice okrog oči, navzdol tekoče črte nezadovoljstva, uvela koža pod spretno šminko. Čez čas ji je s klinično odkritosrčnostjo povedal:

„Začel bom z receptom. Nehajte jemati uspavalne tablete. Nehajte zbirati čudake, kot je Black, ki vas pitajo z umazanimi čenčami in vam navsezadnje ne prinašajo nikakršnega veselja. Prodajte to imetje ali pa ga dajte v upravo in si preskrbite stanovanje v Rimu. Potem se poročite z moškim, ki vas bo osrečil v ljubezni in ki vas bo prisilil, da boste morali tudi vi njega osrečiti."

„Vaša duša je umazana," je odvrnila smehljaje se.

Aldo Meyer je nadaljeval, ne da bi mu šlo na smeh.

„Postala bo še bolj umazana. Vi niste znali doseči zadoščenja v zakonu, ker ste bili premladi in vaš mož preveč brezbrižen, da bi se potrudil. Niste ga dosegli kasneje, ker ste vsakokrat, ko ste poskušali, izdali samo sebe in še moškega povrh. Te vrste zlo je precej pogosto in lahko ozdravljivo, če se le človek zares zavzame, da bi dosegel, kar bi rad, in se pripravi za to. Toda vi niste tega nikoli storili. Zaprli ste se v svoj mali svet in ga napolnili z miselno opolzkostjo, ki vas spravlja ob pamet zavoljo poželenja in vas pušča nezadovoljeno. Ste v nevarni dobi, da bi se tako igrali, draga. Je nevarno. Navadno se konča z ljubčki, navsezadnje pa s preveliko količino uspavalnega praška. Vi ste še zmeraj lahko ljubica. Toda tudi lahko postanete zvodnica, kot to počenjate v zadnjem času s Pavlom Sanduzzijem."

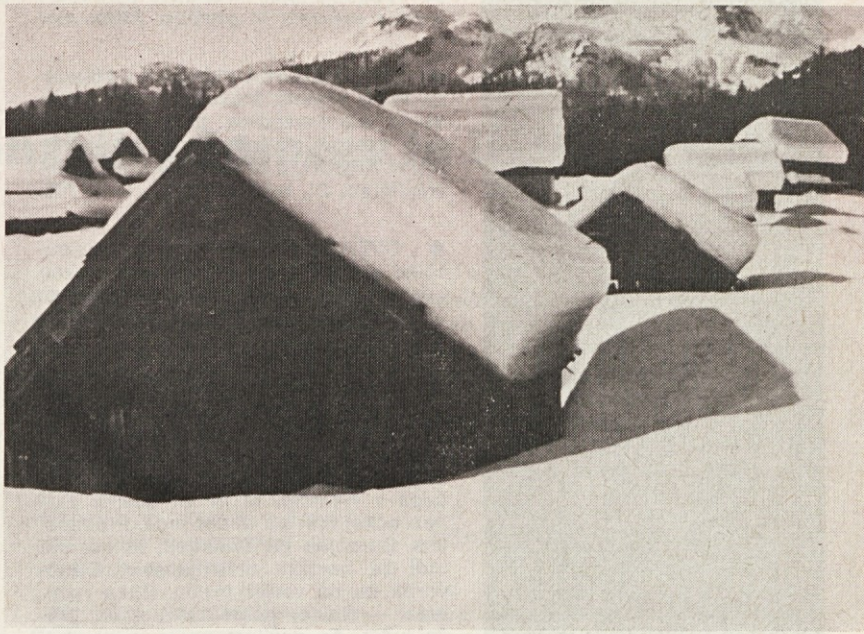

Na planini Uskovnici.

Prenesla je zadnji napad in ga smehljaje vprašala:

„In kako najdem moža, doktor? Ga naj kupim?"

„Lahko bi storili še kaj slabšega", je odvrnil resno Aldo Meyer. „Kot so stvari, je čisto možno, da bi se vam bolj spodobila poštena kupčija kot pa nečastna ljubezen. Zato vam je všeč tiraniziranje vašega slikarja, ker ste vi tiranizirani od vašega nezadoščenega telesa."

„Pozabili ste na najvažnejše, doktor."

Meyer jo je pogledal z živim zanimanjem.

„Na kaj?"

„Zmeraj sem si želela otroka. Pogrešala sem ga bolj, kot si lahko mislite. Moj mož mi ga ni mogel dati. Giacomo mi ga je odklonil in ga spočel bosonogi kmetici. Zaradi tega sem ga zasovražila. Vendar ga ne sovražim več. Če se ne boste vi vmešavali med mene in njegovo mater, bi jaz lahko kaj storila za dečka. Poskrbela bi za njegovo vzgojo in preprečila, da se ne bi poneumil kot drugi vaški paglavci."

„Kaj bi torej storili z njim, Anne?" je hladno vprašal Meyer. „Bi ga izročili slikarju?"

Ne da bi spregovorila besedo, je zgrabila na pol naliti kozarec vina in mu zagnala vino v obraz. Potem je zagrebla obraz v dlani in bruhnila v krčevit jok.

Aldo Meyer si je obrisal udrta lica, se vzdignil od mize in pozvonil, da ga je služabnik spremljal do vrat.

(Bo še)

mali oglasi

PREVODE DOKUMENTOV, ki jih potrebujete za sklenitev zakona, vam radi poskrbijo slovenski duhovniki. Obrnite se vedno na najbližjega!

ZA CERKVENO POROKO potrebujete krstni list, ki ni star več kot tri mesece: Javite se en mesec pred poroko pri duhovniku, ki vas bo poročil, da lahko uredi oklice in dokumente in se zmeni s krajevnim župnikom za kraj in čas poroke.

NA VSEH URADIH, kjer vas sprašujejo po narodnosti ali državljanstvu, povejte najprej, da ste Slovenci, potem šele, da ste Jugoslovani. Pri izpolnjevanju vseh formularjev napišite pri rojstnem kraju vedno: Slovenija-Jugoslavija.

MALE OGLASE sprejema uredništvo „Naše luči" do 5. v mesecu pred naslednjo številko. Oglasi smejo obsegati največ 100 besed. Za vsebino oglasov uredništvo ne odgovarja. Cenik malih oglasov: Minimalna cena (do 20 besed) je: 100 avstrijskih šilingov, vsaka nadaljnja beseda pa 3 avstrijske šilinge (ali pa enaka vrednost v drugi valuti). Oglase je treba vnaprej plačati. Uredništvo posreduje le naslov oglaševalca, na druga vprašanja glede malih oglasov ne odgovarja. Kdor hoče zvedeti za naslov oglaševalca, naj pošlje v pismu v denarju ali v mednarodnih poštnih kuponih pristojbino za dvoje pisem za tujino.

● JANKOVIČ, 17 rue de Belgrade, 54 Tucquegnieux, Francija, posreduje uradne prevode in prošnje. Pišite mu!

● PREVAJALSKA PISARNA v Münchnu uredi uradno prevode iz slovenščine in srbohrvaščine, piše prošnje in nudi pravno pomoč: Dipl. filolog JOSEPH ARECH, 8 München 50, Pfeilschifterstr. 21, telefon (089) - 14 13 702.

● OVERJENE PREVODE iz slovenščine in srbohrvaščine kot tudi pravno pomoč nudi M. GRATZA, 8 München 50, Menzingerstr. 195, telefon (089) - 8 12 18 20.

● SLOVENKA v Zah. Nemčiji, 25-letna, srednje postave, zelo prijazna in vljudna, s triletnim sinčkom, želi za skupno življenje spoznati pridnega fanta, od 25 do 35 let starega, živečega v Nemčiji, ki bi bil sinčku skrben očka, njej pa dober mož. Prednost ima Gorenjec ali Dolenjec; lahko ima tudi že nemško državljanstvo. Odgovorila bo na vsako pismo. Slika zaželena. — Naslov posreduje uprava „Naše luči", če pošljete poštno pristojbino, navedeno v barvnem stolpcu te strani spodaj. (Št. 23)

● STROJNEGA KLJUČAVNIČARJA (serrurier), kvalificiranega, ki ima urejene papirje za bivanje in delo ter vozniško dovoljenje, išče slovensko podjetje v Parizu. Začetna plača 14 F na uro. Naslov posreduje Slovenska pisarna v Parizu.

● Še enega GOZDNEGA DELAVCA, Slovenca, ki zna ravnati z motorno žago, iščemo za Zah. Nemčijo. Zelo dobra plača, za stanovanje preskrbljeno. Javite se na telefon 06223 - 1831, in sicer po 18. uri zvečer, zaradi natančnejših pojasnil.

● Potujete v RIM? Dobrodošli v hotelu BLED, Via S. Croce in Gerusalemme 40, 00185 Roma, tel. (06) 777 102. Na razpolago so Vam komfortne sobe s kopalnico, klimatičnimi napravami in radiem, lastni parkirni prostor in restavracija v alpskem slogu. Zagotovljeno Vam je prijetno občutje med slovenskim osebjem. Lastnik Vinko Levstik.

● MAGNETNI IN IONSKI VALOVI ZA REGENERACIJO TELESA uspešno zdravijo srčne, sladkorne in želodčne bolezni, visoki krvni pritisk, astmo, gripo, kašelj, depresijo itd. Cena aparata DM 375.— in poštnina. Patentirano. Pošljemo prospekte. Naročila sprejema JODE, 8 München 2, Marsstr. 2, BR Deutschland.

● STARO HIŠO s sadnim vrtom (3100 m²) v Starem trgu pri Trebnjem na Dolenjskem, ob asfaltirani cesti, prodam. Vodovod, elektrika v hiši. Primerna tudi za vsako obrt. — Pojasnila daje: Krevs, Wilhelmshöhe 9, D-518 Eschweiler.

● ENONADSTROPNO HIŠO, nedograjeno, z lepim vrtom, ležečo ob glavni cesti, 8 km od Maribora, ugodno prodam. Pišite na: Jože Hrašovec, Dvorjane 91, YU-62241 Sp. Duplek, Jugoslavija.

● DVONADSTROPNO HIŠO v Ptuju, nedograjeno, z velikim vrtom, balkonom, mestnim vodovodom in centralno kurjavo, ugodno prodam. — Naslov posreduje uprava „Naše luči", če pošljete poštno pristojbino navedeno v barvnem stolpcu te strani spodaj (Št. 25)

● Od HIŠE-DVOJČKA na Bledu, zgrajene do 4. faze, ugodno prodam eno stran. Primerna je tudi za obrt. Cena 130.000 DM. Pojasnila dobite na tel. št. 0201 - 77 05 02.

● Dobro ohranjeno HIŠO v lepem kraju pri Trojanah, kjer bo bodoči priključek na avtocesto, ugodno prodam zaradi nujne preselitve. Hiša je primerna tudi za gospodinjsko ali obrtno dejavnost. — Ponudbe na: Drago Cukjati, Štirnova 1, YU-61000 Ljubljana (tel. 54 1 97).

priporočamo vam

Karel Mauser:

LJUDJE POD BIČEM

(3 deli, 1024 strani, broširano, vsi trije deli skupaj samo 140.— šil.)

V sočno pisanem romanu o lepi ljubezni med dvema človekoma popiše pisatelj vse grozote italijanske in nemške okupacije in stalinistične revolucije, pa tudi očiščevalno pot dveh poštenih ljudi skozi vse ideologije, dokler se končno ne odločita za demokracijo in tujino.

Najbrž ni danes drugega, temu enakega knjižnega dela, v katerem bi bile medvojne razmere v Sloveniji tako resnično popisane, kot so v tej. Ponekod v Sloveniji je ta roman romal od hiše do hiše in je pomenil za ljudi pravo odrešenje.

Te knjige lahko naročite pri Mohorjevi knjigarni v Celovcu.

naša luč

četrt stoletja v službi slovenskih zdomcev in izseljencev

Z drugimi besedami izraženo, bodo odslej v Jugoslaviji tudi z zakonom spet vpeljali prvič, da so državljani zadolženi za nadziranje dejavnosti svojih sosedov in bližnjikov, in drugič, da bo vohanje za dejanskimi in možnimi sovražniki države ali ustave ne le, kot drugje, stvar policije, in sodišč, marveč „stvar družbenih organizacij prek neposrednega sodelovanja".

Nastane vprašanje, ali sploh more biti veljaven zakon, ki je proti človekovi vesti (ker ukazuje denunciranje) in proti človekovim pravicam (ker prepoveduje svobodo mišljenja).

(Leto 1974, štev. 3)

leto 1975

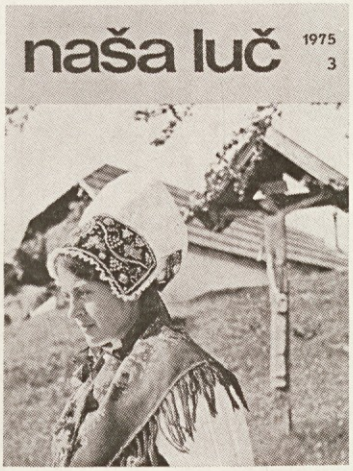

SEDANJI SLOVENSKI TRENUTEK

Zadnji čas se zdi, da si je postavila partija dvojni cilj: oslabiti vpliv Cerkve na ljudi s pritiskom na verski tisk in okrepiti marksistični vpliv na mladino z uvedbo celodnevnega pouka in predmeta o osnovah marksizma.

Partijsko taktiko odnosov do Cerkve označujejo zlasti tri stvari: vedno močnejše podtalno zapostavljanje vernih, uporaba dvojne igre in nestrpnost do nasprotnega mnenja.

Podtalno zapostavljanje vernikov: Vse pogosteje morajo kandidati za razne službe na politično rešeto; če se pri tem ugotovi, da so verni ali da so si mogoče celo pridobili ime „laikov" v Cerkvi (to je takih, ki berejo berila pri nedeljski maši ali kako drugače na župniji pomagajo), je to močna ovira za službo, saj še niso „razčistili s svetovnim nazorom". Takih izpraševanj, zasliševanj, vohunjenj, siljenj k raznim obljubam je vsak dan več. Le redko pa to pride v javnost.

Uporaba dvojne igre: Istočasno, ko se je na eni strani gonja proti Družini in Ognjišču najbolj razplamtela, je na drugi strani partija odlikovala nekatere duhovnike. Piše se in govori o popolni verski svobodi, istočasno pa se zakulisno spletkari proti vernim. Stalno je navzoče v govorih vodilnih bičanje klerikalizma, ki ga nikjer ni: a rohnenje proti neobstoječemu klerikalizmu dobro služi za še večje utesnjenje pravic vernih.

Nestrpnost za nasprotno mnenje: Ko so škofje predlansko jesen izrazili v Odprtem pismu vseh jugoslovanskih škofov nekaj pomislekov glede odnosov civilnih oblasti do vernikov in ko so dali v Predlogih na ustavna določila nekaj pripomb, jih je partija ostro zavrnila.

(Leto 1975, štev. 3)

OB TRIDESETLETNICI KONCA VOJNE

Te tedne, ob tridesetletnici konca 2. svetovne vojne, se je v slovenskem prostoru usula ploha besed v črno-beli tehniki. Pri tem človeka ni začudila toliko samohvala govornikov kot njihov izreden gnev proti vsem, ki se ne morejo načelno sprijazniti z današnjo družbeno ureditvijo Slovenije: tako proti tistim doma, kot proti tistim v tujini.

Človek se mora ob tem gnevu govornikov samo nasmehniti. Kaj drugega naj stori? Ali naj utiša glas svoje vesti, ki mu jasno govori, da sme odobravati le družbo, zgrajeno na resnici, pravici in svobodi?

Ali naj se odpove enodušnemu prepričanju vsega naprednega človeštva, da je samo demokratična družbena ureditev vredna človeka 20. stoletja? Ali naj se dá speljati blestečim poimenovanjem današnje slovenske družbene ureditve, v kateri sme obstajati samo ena politična stranka?

Spoznanje je jasno: glasne besede govornikov so letele mimo ušes tistih, ki so jim bile namenjene, ker so morale leteti mimo.

(Leto 1975, štev. 6)

Erscheinungsort: Klagenfurt.
Verlagspostamt: A-9020 Klagenfurt.
P. b. b.

SLOVENSKI DUHOVNIKI PO EVROPI

ANGLIJA

Msgr. Ignacij Kunstelj, 62 Offley Road, London S. W. 9. (Tel. 01-735-6655).

AVSTRIJA

Ciril Lavrič, Kirchenstraße 1, 4053 Haid bei Ansfelden.
Martin Belej, Enzenbach, 8112 Gratwein bei Graz. (Tel. 0 31 24 - 23 59).
P. Štefan Kržišnik, Zist. Stift, 6422 Stams. Tirol.
Ivan Tomažič („Korotan"), Albertgasse 48, 1080 Wien VIII.
Slovenski socialni urad, Seitzerg. 5/II, 1010 Wien I. (Tel. 0 222 - 63 25 07).
Janez Žagar, Feldeggasse 1, 6800 Feldkirch, Vorarlberg. (Tel. 0 55 22 - 6404).
Socialni urad za tuje delavce, Bahnhofstr. 13, 6800 Feldkirch, Vorarlberg. (Tel. O 55 22 - 21 5 85).

BELGIJA

Vinko Žakelj, Guil. Lambert laan 36, Eisden, 3630 Maasmechelen.
Kazimir Gaberc, avenue L. Empain 19, B-6001 Marcinelle. (Tel. 071-367754).

FRANCIJA

Nace Čretnik, 4 rue St. Fargeau, 75020 Paris. (Tel. 636-80-68).
Jože Flis, 7 rue Gutenberg, 75015 Paris. (Tel. 577-69-93).
Stanislav Kavalar, Presbytère Ste. Barbe, rue de Lens, 62680 Mericourt.
Anton Dejak, 33 rue de la Victoire, 57710 Aumetz.
Msgr. Stanko Grims, 259 bis Avenue de l'Europe, 57800 Freyming-Merlebach.
Franjo Pavalec, 8 Avenue Pauliani, 06000 Nice.

ITALIJA

Jure Rode, Collegio Pio Latino, Via Aurelia Antica 408, 00165 Roma

NEMČIJA

Dr. Janez Zdešar, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 089 - 53 64 53).
Ivan Ifko, 43 Essen-Altenessen, Bausenhorststr. 2. (Tel. 0201 - 34 40 45).
Pavel Uršič, 42 Oberhausen 11, Oskarstraße 29. (Tel. 0208 - 64 09 76).
Jožko Bucik, 8900 Augsburg 22, (Göggingen), Klausenberg 7 c.
Ludvik Rot, Hochdahler Str. 14, 5657 Haan 1. (Tel. 0 21 29 - 13 92).
Mirko Jereb, 6 Frankfurt 70, Textorstr. 75-II. (Tel. 0611 - 61 37 22).
Stanko Gajšek, 68 Mannheim 1, A 4, 2. (Tel. 0621 - 2 85 00).
Ciril Turk, 7 Stuttgart 1, Stafflenbergstr. 64. (Tel. 0711 - 23 28 91).
Janez Demšar, 7417 Pfullingen, Burgstr. 7. (Tel. 07121 - 7 75 25).
Dr. Franc Felc, 798 Ravensburg, Raueneggstr. 13. (Tel 0751 - 2 20 00).
Villi Stegu, 8070 Ingolstadt, Hohe Schulstr. 3 1/2. (Tel. 0841 - 3 44 74).
P. Janez Sodja, 8 München 80, Röntgenstr. 5. (Tel. 089 - 98 19 90).
Dr. Branko Rozman, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 089 - 53 64 53).
Martin Mlakar, 8 München 2. Schubertstr. 2-I. (Tel. 089 - 53 64 53).
Dr. Štefan Steiner, 1 Berlin 61, Methfesselstr. 43. (Kolpinghaus), (Tel. 030 - 785 30 91 do 93), in 1 Berlin, Kolonnenstr. 40. (Tel. 030-784 84 34).

NIZOZEMSKA

Vinko Žakelj, Guil. Lambert laan 36, Eisden, 3630 Maasmechelen, Belgie.

ŠVICA

P. Fidelis Kraner, Postfach 191, Seebacherstraße 15, 8052 Zürich. (Tel. 01/50 31 32).
P. Angel Kralj, Kapuzinerkloster, 4500 Solothurn. (Tel. 065-22 71 33).